

К'АРЕД ШАНДИЙА

Пешготъна институте

К'ътеба «К'аред Шандийа» думайийа «Мъзгинийа^Ф Луца» йә, йа кө бь дәсте Луца һатийә нъвисаре. Мәрәме к'ътебе әв ә, кө шыровәкә пәйчуйед Мәсиһ^Ф чава бь р'ебәрийа Р'өһ'е^Ф Пироз ль Оршәлиме^Ф, Щьһустане^Ф, Самәрийае^Ф у вәлатед майинда бунә шә'дед ви (1:8). Өса жи дьдә к'ьфше, кө щьвина^Ф ну бь чь зәлулийе у тә'ли-тәнгийе һ'име хвә гьрт у бь алик'арийа Р'өһ'е Пироз чава нава ван охьрмед гьранда пешда дьчу. Алики дьнва жи гава һе к'ур дьби, дьбини кө әва к'ътеба т'ариха мәсиһийе^Ф йә, кө жь Фьльстине нава щьһуйа^Ф дәстпебу у паше бу бавәрикә^Ф т'әмамийа дьнйае.

Әм дькарьн К'аре Шандийа сәр се п'ара п'арәвәкьн:

1. Бәлабуна мәсиһийе Оршәлимеда, пәй жорһьлатъна Исар'а (1:1-8:3)
2. Бәлабуна мәсиһийе жь Оршәлиме у Щьһустанеда гьрти һ'әта Самәрийае, Шаме у щийед дьнә дор-бәред Фьльстине (8:4-12:25)
3. Бәлабуна мәсиһийе нава вәлатед дор-бәре Бә'ра Сьпи (Бә'ра Навбәре), һ'әта Р'омайе^Ф (13:1-28:31)

Жь ван қәвьмандьнед ве к'ътебеда йәкә һәрә бәрбьч'әв бона кьред Р'өһ'е Пироз нъвисар ә, кө Р'ожа^Ф Пенщийә һ'әсабда ль Оршәлиме сәр бавәрмәндада чава қәват бари у р'ебәрийа щьвине кьр, щьвин у сәрверед we нав хәбата ванда қәват кьрьн. һинкьрьнед мәсиһийед пешьн нава даннасинкьрьнада хөйа дьбә. Ава мәсәлә, нава даннасинийа Пәтрусе^Ф шандида^Ф пәй

стандына Р'öh'e Пирозр'а (2:14-36), нава даннасинийа п'арьстгәнеда^ф пәй қәнщбуна йе ньгсәқәтр'а (3:11-26), щабдайина Стәйфанда бәр щывина гьрәгыред Оршәлиме (7:1-53) у готьнед Павлосда (13:16-41; 17:22-31; 20:18-35; 22:1-21; 24:10-21; 26:2-23). Әw қәwьмандьнед к'ьтебеда кә тенә биранине дьдьнә к'ьфше, кә чава даннасинкьрын у хинкьрнед шандийа бь we қөдрәте тенә кьрне, йа кә бь қәwата Р'öh'e Пироз щывинеда нава ә'мьре бавәрмәндада те к'ьфше у бь щывине Мьзгинийа Иса Мәсиһ дьнийайеда бәла дьбә.

Сәрәщәма фькьра к'ьтебе

назьркьрна шә'дәтийа шандийа (1:1-26)

1. Соз у т'әмийа Исайә хьлазийе (1:1-14)

2. Бьжартына Матийо дәwса Щьһудайе^ф Исхәрийот (1:15-26)

Шә'дәтийа Оршәлимеда (2:1-8:3)

Шә'дәтийа wәлатед Щьһустане у Самәрийайеда (8:4-12:25)

Qөльхе Павлос (13:1-28:31)

1. Р'еwитийа Павлосе шандийә пешьн (13:1-14:28)

2. Шешьра щывина Оршәлимеда (15:1-35)

3. Р'еwитийа Павлосе шандийә дөда (15:36-18:22)

4. Р'еwитийа Павлосе шандийә сьсийа (18:23-21:16)

5. Павлосе гьрти Оршәлимеда, Qәйсәрийеда у р'еwитийа вийә һ'әта Р'омайе у ахьри (21:17-28:31)

Бона Р'өһ'е^Ф Пирози создайи

(Луқа 24:49)

1 ¹Т'ейофилоие хwэйиқэдър, мьн к'ѳтеба хwэйэ пешьнда* дэрһэқа ван һ'эму тыштада нъвиси, чь кӧ Иса кър у һин кър, жь серида ²һ'эта we р'ожа кӧ бэрбь э'змен һатэ һьлатьне. Ле һе бэри э'змен һьлатьне эви бь Р'өһ'е^Ф Пироз т'эми ль шандийед^Ф хwэйэ бьжарти кър. ³Пэй ван щэфайед хwэр'а эви гэлэк щара хwэ нишани ван дьда, р'аст дьда избаткърьне кӧ эw сах э. Навбэра чьл р'ожида ванва хӧйа дьбу у дэрһэқа П'адшатийа^Ф Хwэдеда ванар'а хэбэр дьда. ⁴Щарэке гава эви т'эви ван нан дьхвар, т'эми да ван у гот: «Жь Оршэлиме^Ф дэрнэк'эвьн, ле бэле һивийа созе Баве^Ф бьсэкьньн, бона к'ижани wэ жь мьн бьһист. ⁵Йуһ'энна^Ф бь аве ньхӧманд, ле һуне чэнд р'ожа шунда бь Р'өһ'е Пироз бенэ ньхӧмандьне^Ф».

Жорһьлатьна Иса

(Марқос 16:19-20; Луқа 24:50-53)

⁶Гава шагърт^Ф һэвр'а щики бун, жь Иса пьрсин у готьне: «Хӧдан^Ф, ви зэманида те П'адшатийа Исраеле^Ф ль ван вэгэр'ини?» ⁷Эви ль ван вэгэр'анд у гот: «Эw нэ ише wэ йэ кӧ һун ван wэхт у зэмана бьзаньбьн йед кӧ Баве бь һ'ӧкӧме хwэ к'ѳш кърьнэ. ⁸Ле гава Р'өһ'е Пироз бе сэр wэ, һуне қэwате бьстиньн у жь Оршэлимеда гърти т'эмамия Щьһустане^Ф, Самэрийае^Ф у һ'эта сэре дьне жи бьбьнэ шэ'дед мьн». ⁹Гава эв йэк гот, бэр ч'э'ве ван бэрбь

---

* 1:1 Луқа 1:1-4.

э'змен һатэ һылатыне у э'врэки жь бэр ч'э'ве ван эв эшарт.

¹⁰ Эв һе зур' бьбун ль чуйина шийэ э'змен дньһер'ин, ва дө мэрьвед^ф к'һнщсыпи щэм ван сэкьнин ¹¹ у готьн: «Гэли щэлилийа^ф! һун чьма өса сэкьни нэ у ль э'змен дньһер'һн? Эв Исайте кө жь нав вэ һатэ һылатыне, we өса жи бе, чава вэ дит эв чу э'змен».

Бьжартына Матийо дэвса Щьһудайе^ф Исхэрийоти

(Матта 27:3-10)

¹² һынге эвана жь ч'ийайе^ф Зэйт'уне вэгэр'ийанэ Оршэлиме, кө р'ийа р'ожэкэ шэмийе* дури Оршэлиме бу. ¹³ Гава һатынэ бажер, чунэ ода мэзьнэ жорьн, эв щийе кө Пэтрус^ф у Йуһ'энна^ф, Ақуб^ф, Эндрауьс, Филипо, Т'ума, Бэртоломэйо, Мэтта, Ақубе^ф һалфаво, Шьмһ'уне вэлатп'арьст^ф у Щьһудайе^ф Ақуб теда дьман. ¹⁴ Ван һ'эмуйа һэр гав һэвр'а т'эви к'өлфэта^ф у Мэрийэма^ф дийа Иса у бьрайед ви дөа дькьрын.

¹⁵ Ван р'ожада Пэтрус нава бавэрмэндада р'абу, (кө ль вьр қаси сэд бист мэрьви бун) у гот: ¹⁶ «Гэли бьра! Гэрэке эв һывисара бьһата сери, чава кө бэри ве йэке Р'өһ'е Пироз бь дэве Давьд^ф бона Щьһуда^ф готьбу, кө эв бу р'ебэре ван, йед кө Иса гьртн. ¹⁷ Эв т'эви мэ нав һ'эсабе мэда бу у п'ара ви жи нава ви қөльхида^ф бу».

¹⁸ (Әви бь һэфе кьре хвэйи нэһэқ э'рдэк станд у ль вьр сэр сери к'эт, зьк ле қэльши дьл-һ'һнаве ви һ'эму р'ьжийан. ¹⁹ Эва йэка һ'эму бьнэлийед^ф Оршэлимева э'йан бу, һ'эта бь зьмане хвэ жи ви э'рдир'а һэқьлдьма готьн, ава готи «Ә'рде хуне».)

---

* 1:12 Бь готьнэкэ дьн: «Километрэке».

²⁰ Пэтрус думайи кър гот: «Чава к'ѳеба Зэбурада^ф жи нъвисар э:

«Дэ бѳра мала ви хѳрабэ бэ, кэсэк теда нэминэ»*
у:

«Дэ бѳра қольхе вийи сэрверийе йэки дън бѳстинэ»**. ²¹ Аѳа гэрэке йэк жѳ ван бэ, йед кэ т'эмабийа ви вэhti т'эви мэ бунэ гаѳа Хэдан Иса т'эви мэ дѳчу дѳhat, ²² жѳ нѳхэмандѳна Йуh'эннада гѳрти h'эта we р'ожа кэ эѳ жѳ нав мэ бэрбѳ э'змен hatэ hѳлатѳне. Эѳ гэрэке т'эви мэ бѳбэ шэ'де р'абуна вийэ жѳ мѳрьне».

²³ Дэ мэри данэ сэкънандѳне, йэк Усѳве^ф кэ жер'а Барсабо дѳготън (кэ наве ви данибун Йусто) у йе дън Матийо. ²⁴ Дэа кърън у готън: «Хэдан, тэ кэ дѳле^ф хэр кэси зани, жѳ ван хэр дэѳа к'ижани кэ тэ дѳбѳжери бѳдэ к'ѳше, ²⁵ вэки эѳи қольхе шандитийе бѳстинэ, жѳ к'ижани Щѳхуда^ф же к'эт кэ хэр'э щийе хѳѳ». ²⁶ П'эшк сэр ван авитън, п'ара Матийо к'эт у эѳ сэр h'эсабе йанздэх шандийада зедэ бу.

hатъна Р'öh'e Пироз Р'ожа^ф Пенцийэ h'эсаба

2 ¹ Гаѳа Р'ожа Пенцийэ h'эсаб hat, h'эму жи хэвр'а щики бун. ² Нѳшкеѳа жѳ э'змен мина дэнге байе қайим дэнгэк hat у т'эмабийа we мала кэ теда р'унѳштѳбун т'ѳжи кър. ³ hънге зѳманед мина алаѳа егър ванѳа хэѳа бун у лѳ сэр хэр йэки жѳ ван данин. ⁴ h'эму бѳ Р'öh'e Пироз т'ѳжи бун у дэстпекърън зѳманед майин хэбэр дан, чаѳа кэ Р'öh'e Пироз эѳ дѳданэ хэбэрдане.

---

* 1:20 Зэбур 69:25.

** 1:20 Зэбур 109:8.

⁵ Ви чахи Оршэлимеда щьһуьед^ф хвэдехоф дьман, эw жь нав һ'эму мьлэтед бьн п'эр'е э'зменда һатьбун.
⁶ Гава эw дэнг һат, щьмэ'тэкэ гьран щьвийа у т'эвиһэв бу, чьмки дьбьһистьн кө эвана бь зьманед ван һэр йэки хэбэр дьдан ⁷ у һ'эйр-һ'өжмэк'ар, зэндэгьрти^ф майи дьготьн: «Эв һ'эмуьед кө хэбэр дьдьн нэ жь Щэлиле^ф нэ? ⁸ Ле чава жь мэ һэр йэк ви зьмани дьбьһе, йе кө эм навда дьне к'этьнэ? ⁹ Партоийи, мэди, э'лами, бьнэлийед Мэсопотамйайе, Щьһустане, Кэпэдокйайе, Понтосе, Асийайе, ¹⁰ Фьригйайе, Памфилийайе, Мьсьре^ф у йед ль алийе Либйайа незики Курене у өса жи йед хэрибэ жь Р'оме^ф һати, ¹¹ щьһу^ф у нэщьһуьед^ф кө һатьнэ сэр бауэрийа^ф щьһуя, өса жи кьрети у э'рэб. Эм дьбьһен кө эвана бь зьмане мэ кьред Хвэдейэ мэзьн дьбежьн».
¹² һ'эмуя һ'эйр-һ'өжмэк'ар шашмайи һэвдөр'а дьготьн: «Эв чь һ'эвал э?» ¹³ Ле һьнэка жи қэрфе хвэ дькьрьн у дьготьн: «Пе шэрава ну сэрхвэш бунэ».

Даннасинийа Пэтрусэ пэй һатьна Р'өһ'е Пирозр'а

¹⁴ һьнге Пэтрус т'эви һэр йанздэһа р'абу дэнге хвэ һьлда у щьмэ'тер'а гот: «Гэли щьһуя у һ'эмуьед кө Оршэлимеда дьминьн! Бьра эв йэка шэва э'йан бэ у гөһ бьдьнэ хэбэред мьн. ¹⁵ Эвана нэ сэрхвэш ьн, чава кө һун дьфькьрьн, һе сьбэһ зу сьһ'эт нэһа йэ.* ¹⁶ Ле эва эw йэк э, чь кө Йовел п'ехэмбэр^ф готийэ:

¹⁷ <Р'ожед ахьрийеда Хвэде дьбежэ we аһа бэ:

Эзе жь Р'өһ'е хвэ сэр һ'эму мэрьвада бьбариньм,
 көр' у қизед вэйе п'ехэмбэртийе^ф бькьн,

---

* 2:15 Щьһуя ль гора э'дэте хвэ сэре сьбе нан нэдьхварьн һ'эта сьһ'эта нэһа пэй дөар'а.

щаһьлед wәйе дитьнока бьбиньн
у кал-пиред wәйе жи хәwnа.

¹⁸ Бәле, эзе ван р'ожада Р'öh'e хwә сәр хөлам у
щарийед хwәда жи бьбариньм
у we п'ехәмбәртийе бькьн.

¹⁹ Жор ль э'змен
гыштед э'щербмайи бьдьмә к'ьфше
у жер сәр э'рде жи нишана,
хун у агьр, ду у духан.

²⁰ Р'ойе бьқарә
у хиве жи сор бә мина хуне,
һе бәри һатьна Р'ожа^ф Хөданә мәзьн у навә нишан.

²¹ У we öса бә, һәр кәсе кө гази наве Хөдан кә we хьлаз^ф
бә*.

²² Гәли исраелийа, ван хәбәра бьбьһен! Исайте Ньсрәте,
мәрвәки кө жь алийе Хwәдеда к'ьфшкьри бу, Хwәде пе
wi нава wәда нишан, к'әрәмәт у кьред қәwат кьрын, чава
кө һун хwәха жи заньн. ²³ Бона wi Хwәде һе пешда қьрар
кьрбу у бь занәбуна wi әw к'әтә дәсте wә, wә жи бь
дәсте нәр'аста дармьхе хьст көшт. ²⁴ Ле Хwәде қәйдед
мьрьнейә щәфе вәкьрын, әw жь мьрьне р'акьр, чьмки
мьрьне нькарьбу һ'өкөми сәр wi бькьра. ²⁵ Даwьд бона
wi дьбежә:

«Мьн т'ьме Хөдан пешийа хwә дьдит,
чьмки әw ль алийе мьни р'асте йә, кө әз нәльк'өмьм.

²⁶ Бона we йәке дьле мьн ша бу,
зьмане мьн жи жь әшқа нәсәкьни,
бәдәна мьнә мьри жи we бь гөман бьжи,

²⁷ чьмки тө мьн дийаре^ф мьрийада һәһели,

---

* 2:21 Йовел 2:28-32.

нэ жи те бьһели кө Пирозе тэ бьр'ьзэ.

²⁸ Тэ р'ийед э'мьр мьнва э'йан кьрьн
у те шабуна диндара хwэва мьн т'ьжи ки*.

²⁹ Гэли бьра! Н'эwшэ йэ кө эз ашкэрэ бона Даwьде бавэ'шир wэр'а бежьм, кө эw мьр дэфьн кьрьн, т'ьрба wi h'эта р'ожа иро жи нава мэда йэ. ³⁰ Ле эw кө п'ехэмбэр бу, wi заньбу кө Хwэде бь сонд wir'а соз дайэ, we жь бэдэна wi йэки дайнэ сэр т'эхте wi. ³¹ Эwi эв йэк he пешда дит у бона р'абунa Мэсiһ^ф гот, кө эwe дийаре мьрийада нэминэ, нэ жи бэдэна wийе бьр'ьзэ. ³² Эва эw Иса бу, йе кө Хwэде эw жь мьрьне р'акьр, кө эм h'эму жи шэдэ нэ. ³³ Хwэде эw һьлк'ьшанд да к'елэка^ф хwэйэ р'асте, эwi жи Р'öh'e Пирози создайи жь Баве станд у жорда баранд, чава кө һун ньһа дьбиньн у дьбьһен. ³⁴ Р'аст э Даwьд нэчубу эзмана, ле wi хwэха эв йэк гот:

«Хөдан готэ Хөдане мьн,
к'елэка мьнэ р'асте р'уне,

³⁵ h'эта кө эз дьжмьнед тэ бькьмэ бьне п'ийед тэ*.

³⁶ Ньһа бьра т'эмамия мала Исраел р'ьнд заньбэ эw Исaйе кө wэ хач^ф кьр, Хwэде эw һьн кьрэ Хөдан, һьн жи Мэсiһ».

³⁷ Щьмэ'те эв йэк кө бьһист, мина тирэке дьле ван к'эт, Пэтрус у шандийед майинр'а готьн: «Эм чь бькьн, гэли бьра?» ³⁸ Пэтрус ванр'а гот: «Т'обэ^ф кьн у бьра жь wэ һэр йэк бь наве Иса Мэсiһ бона бахшандьна гөна бе ньхөмандьне^ф у һуне Р'öh'e^ф Пироз п'ешк'еш^ф бьстиньн. ³⁹ Эв соз бона wэ у зар'ед wэ йэ, өса жи бона h'эмуйед дур э кө Хөдан Хwэде мэйе гази ван кэ».

---

* 2:28 Зэбур 16:8-11.

* 2:35 Зэбур 110:1.

⁴⁰ Пэтрус бь гэлэк хэбэред майин бь мэ'рифэти т'эми дьда у һиви жь ван дькьр дьгот: «Хвэ жь ви ньсьле^ф нэхэд хьлаз кьн». ⁴¹ Эвед кө хэбэред ви қэбул кьрын, пе аве һатьнэ ньхөмандьне^ф у we р'оже вэкэ се һ'эзара ль һэв зедэ бун. ⁴² Ван т'ьме хвэ ль һинкьрьна шандийа дьгьрт, ль һэв дыщвийан, нан кэрдькьрын* у дөа дькьрын.

Э'мьре бавэрмэнда

⁴³ Хоф у тьрс дьк'этэ сэр һэр кэси у бь дәсте шандийа гэлэк к'эрэмэт у нишан дьбун. ⁴⁴ һ'эму бавэрмэнд һэвр'а бун у һэр тыштед ван йэк бу. ⁴⁵ һэбук^ф у мьлк'е хвэ жи дьфьротьн у бэлайи һ'эмуьед һ'эвщэ дькьрын. ⁴⁶ һэр р'ож бь т'ьфақ^ф дьчунэ п'арьстгэһе^ф, малада нан кэрдькьрын у эшқ-ша бь дьле сах хварьн дьхварьн, ⁴⁷ шькьрийа хвэ Хвэде данин, т'эмамия щьмэ'те қэдьре ван дьгьрт. Хөдан жи р'ож бь р'ож һ'эсабе хьлазбуьийа^ф зедэ дькьр.

Қөнщбуна йе ньгада сэқэт п'арьстгэһеда

З¹ Царэке Пэтрус у Йуһ'энна вэхте дөайе сьһ'эта сьсийа һьлдьк'ьшийанэ п'арьстгэһе. ² Мэрьвэки жь зькмакийеда ньгада сэқэт һэбу, кө һэр р'ож данин бэр дэргэһе п'арьстгэһеийи кө Бэдэв дьһатэ готьне даданин, кө жь йед дьһатьнэ п'арьстгэһе п'арс кьра. ³ Эви кө дит Пэтрус у Йуһ'энна дьк'эвьнэ п'арьстгэһе, лава ван кьр кө п'арсе бьдьне. ⁴ Пэтрус т'эви Йуһ'энна ль ви ньһер'и у готе: «Ль мэ бьньһер'э!» ⁵ Эви жи ль ван ньһер'и у ч'э'ве ви ле бу, кө we тыштэки жь ван бьстинэ. ⁶ һьнге Пэтрус готе: «Зер' у зиве мьн т'өнэ, ле чи мьн һэйэ эзе

---

* 2:42 Ль ве дэре те фэ'мкьрьне, кө бавэрмэнда пешийе нан дьхвар, паше Шива Хөдан дэрбаз дькьрын.

ви бьдъмэ тэ. Бь наве Иса Мэсиһе Ньсрэте р'абэ бьгэр'э». ⁷ Дэсте вийи р'асте гьрт р'акьр, пер'а-пер'а қодуме чока у гузэкед ви шьдийан. ⁸ Эви банзда сэр хвэ сэкьни, дэстпекьр гэр'ийа у т'эви ван к'этэ п'арьстгәһе дьгэр'ийа, банздыда у шькьри дыда Хвәде. ⁹ Гава т'эмамияа щьмә'те дит кө әв дьгэр'э у шькьрийе дыдә Хвәде, ¹⁰ нас кьрын кө әв э, йе кө бона п'арсе бэр дэргәһе п'арьстгәһейи Бэдәв р'удьньшт у бона тыште кө т'эви ви қәвьми зэндәгьрти мабун у дьһ'эйирин.

Пэтрус һевангәһа Сълеманда^ф даннасин дькэ

¹¹ Эви кө Пэтрус у Йуһ'әнна бэр'нэдьдан, т'эмамияа щьмә'те әщөбмайи бэрбьр'и ван бәзи, һ'эта ви щийе кө жер'а дьготьн һевангәһа Сълеман. ¹² Пэтрус кө әв йәк дит, щьмә'тер'а гот: «Гәли исраелийа! һун чьма бона ве йәке әщөбмайи бунә? Чьма тьһәрәки ль мә дьньһер'ьн? Те бежи қәй мә бь қәват йан хвәдеп'арьстийа хвэ әв да гэр'е? ¹³ Хвәдейе Бьраһим^ф, Ишақ^ф, Ақуб у Хвәдейе кал-бавед мә, Бәрдәстийе хвэ Иса р'умәт кьр. Вә нәмамияа^ф ви кьр у бэр Пилато^ф т'әхсир кьр, гава әви қьрар кьрбу кө ви бәр'дә. ¹⁴ Вә йе пироз^ф у р'аст т'әхсир кьр у йе меркөж хвәст кө вәр'а бе бәр'дане. ¹⁵ Вә ч'ә'вканийе жийине көшт, ле Хвәде әв жь мьрьне р'акьр у әм хвәха шә'дә нә. ¹⁶ У қәвата наве ви әва мәрьва қәнщ кьр, к'ижани кө һун дьбиньн у нас дькьн. Бәле we бавәрийа^ф бь наве ви әва бэр ч'ә'ве вә һ'әмуяа сах-сьламәт кьр.

¹⁷ Ньһа гәли бьра, әз заньм кө вә жи мина сәрверед хвэ бь нәзанийа хвэ кьрийә. ¹⁸ Ле Хвәде чава бәри ве йәке бь дәве һ'әму п'ехәмбәра бона щәфе Мэсиһе хвэ готьбу, өса жи кьр. ¹⁹ Ава т'обә кьн у бәрбь Хвәде вәгэр'ьн^ф, кө гөнөд вә бенә р'әситкьрьне. ²⁰ һьнге вәхтед жийиндарийе жь

h'зурийа Хөдан we бен у әве Иса бышинә, wi Мәсиһе кө бәреда бона wә к'ьфш кьрийә. ²¹ Лазьм э әw ль ә'змен быминә, h'әта кө Хwәде һәр тышти ну чекә,* чава кө һе бәре пешда Хwәде бь дәве п'ехәмбәред хwәйә пироз готьбу. ²² Бәле Муса^ф гот: «Хөдан Хwәдейе wә we жь нав бьрайед wәда п'ехәмбәрәки мина мын wәр'а дәрхә. һәр чь кө wәр'а бежә, гәрәке һун гөһдарийа wi бькын. ²³ һәр к'и кө гөһдарийа wi п'ехәмбәри нәкә, жь нав щьмә'те we бе қәтандын у өндакьрьне»*. ²⁴ У h'әму п'ехәмбәра жи, жь Самойел^ф гьрти у йед пәйр'а чь кө готьнә, бона ван р'ожа хәбәр данә. ²⁵ һун мират'хөред^ф п'ехәмбәра у we пәймане^ф нә, йа кө Хwәде т'әви кал-бавед wә* гьреда. Әwi готә Бьраһим: «Бь зөр'әта тә эзе дөа h'әму мыләтед дьнийәе бькьм»**. ²⁶ Хwәде Бәрдәстийе хwә Иса мыләтр'а дәрхьст у пешийе шандә щәм wә, кө дөа wә бькә у бь ви аwайи wә һәр кәси жь хьрабийед wә вәгәр'инә».

Пәтрус у Йүһ'әнна ль бәр щьвина^ф гьрәгьра

4 ¹Пәтрус у Йүһ'әнна һе щьмә'тер'а хәбәр дьдан, к'аһина^ф у сәрwере нобәдаред п'арьстгәһе т'әви садудийа^ф сәр wанда гьртын. ² Әwана ащьз бьбун, чьмки wана щьмә'т һин дькьр, кө Иса жь мьрьне р'абуйә, избат дькьрын кө мьрийе р'абьн. ³ Әw гьртын кьрынә кәле h'әта р'ожа дьне, чьмки иди евар бу. ⁴ Ле гәләкед кө хәбәр

* 3:21 Аһа жи те фә'мкьрьне: «h'әта кө Хwәде һәр тышти бинә сери», аwа готи һәр тыштед кө бь дәве п'ехәмбәра дәрһәқа Иса Мәсиһда һатьнә готьне.

* 3:23 Қануна Дөщари 18:15, 18, 19.

* 3:25 Нав дәстньвисаред һьнәкада дәwса «wә» «мә» һәйә.

** 3:25 Дәстпелун 22:18; 26: 4.

дъбъһистын бавэр кърн, һ'эсабе ван гъһиштэ пенщ һ'эзара.

⁵ Р'ожа дьне сэрвер, р'успи^ф у қанунзан^ф щъвийанэ Оршэлиме. ⁶ Һәнәне сэрәкк'аһин, Қәйафа, Йуһ'әнна, Скәндәр у һ'әмуйед майинэ жь хун-қънета сэрәкк'аһин жи ль вър бун, ⁷ Пәтрус у Йуһ'әнна нава хвәда данэ сәкьнандьне у пьрсин: «Вә бь чь қәватә йан бь чь нави әв йәка кър?» ⁸ We дәме Пәтрус бь Р'өһ'e Пироз т'ъжи ванар'а гот: «Гәли сәрверед щьмә'те у р'успийа! ⁹ Һәгәр һун иро бона ве қәнщийа кә ви сәрәтир'а бу жь мә дьпърсын, кә әв чава қәнщ буйә, ¹⁰ бьра вә у т'әмамийа мьләте Исраелева ә'йан бә, кә әва бь сайа наве Иса Мәсиһе Ньсрәте ль бәр вә қәнщбуйи сәкьни йә, әве кә вә хач кър у Хвәде жь мьрьне р'акър. ¹¹ Әв ә «әв кәвьре кә жь вә һоста һатә бер'умәткърьне у бу сәре ә'нишке^ф». ¹² Бь кәсәки майин хьлазбун^ф т'өнә, чьмки бьн п'әр'е ә'зменда навәки дьн мәрвар'а нәһатийә дайине, кә әм бькарьбьн бь ви хьлаз бьн».

¹³ Гава вана мерк'имийа Пәтрус у Йуһ'әнна дит у пе һ'әсийан кә әвана мәрвнә нәхвәнди у нәзан ьн, ә'щәбмайи ман у нас кърн, кә әвана т'әви Иса бунә. ¹⁴ Ле әв мәрве қәнщбуйи т'әви ван сәкьни бу у нькарьбун тыштәк бьготана. ¹⁵ Һьнге ә'мьри ль ван кърн, кә әв жь щъвина^ф гьрәгьра дәрән у һәвр'а шешьрин, ¹⁶ готьн: «Әм ван мәрва чава бькьн? Чьмки һ'әму бьнәлийед Оршәлимева ә'йан ә кә бь дәсте ван к'әрәмәтәкә бәрбьч'ә'в бу у әм нькарьн инк'ар кьн. ¹⁷ Ле вәки нава щьмә'теда һе бәла нәбә, әм гәфе ль ван бьхьн, кә т'ө щар бь ви нави кәсир'а хәбәр нәдьн».

* 4:11 Зәбур 118:22.

¹⁸ Диса гази ван кърън, т'эми данэ ван, кө т'ө щар бь наве Иса хэбэр нэдън у хин нэкън. ¹⁹ Ле Пэтрус у Йуһ'энна ль ван вэгэр'андън у готън: «К'а һун хвэха бьфькърън, гэло эв йэк бэр Хвэде р'аст э кө эм гөр'а^ф вэ бькън, нэ йа Хвэде? ²⁰ Эм нькарън бона ван тыштед кө мэ хвэха дитън у бьхистън нэкънэ дэнги». ²¹ Вана диса гэф ль ван хвар у бэр'дан. Бэр щьмэ'те мэ'ник сэр ван нэдитън кө щэза бьдана ван, чьмки һ'эмуйа жи бона эв тыште қэвьми шькьри дьданэ Хвэде. ²² Э'мьре ви мэрьве кө эв к'эрэмэта қэнщбуне жер'а бу чьл сали жортър бу.

Дöайе бавэрмэнда

²³ Гава Пэтрус у Йуһ'энна һатънэ бэр'дане, эв чунэ щэм к'ома хвэ у ванр'а һэр тышт гьли кърън, чь кө сэрэкед к'аһин у р'успийа ванар'а готьбун. ²⁴ Вана жи гава бьхист, һэвр'а дэнге хвэ һьлдан гази Хвэде кърън у готън: «Йа Хвэйи, Э'фьрандаре э'рд у э'змен, бэ'ре у һ'эмуйед нав ванда, ²⁵ тэ бь Р'öһ'е Пироз пе дэве баве мэ, бэрдэстийе хвэ Дауьд гот:

«Чьма нэщьһу қьлқьлин у мьлэт жи бона тыштед п'уч' фькьрин?

²⁶ П'адшед дьнйайе һазьр сэкьнин у сэрвер һэвр'а мьқабыли Хөдан у Мэсиһе ви щьвийан»*.

²⁷ Бэле р'аст ви бажарида сэр бэрдэстийе тэ Исайе пироз, йе кө тэ бь р'ункьрьне^ф к'ьфш кьр, һеродэс^ф у Пилатойе Понтосе т'эви нэщьһуйа у мьлэте Исраеле щьвийан, ²⁸ вэки ван тышта бькън, чь кө тэ һе бэреда анэгори қэват у э'мьре хвэ к'ьфш кьрьбу бьбьн. ²⁹ Ньһа йа Хөдан, сэр гэф у гөр'ийа ванда бьньһер'э, к'эрэме хөламед

---

* 4:26 Зэбур 2:1-2.

хвэр'а бькэ, wэки эм мерк'ими хэбэра тэ хэбэр дьн,
³⁰ дәсте хwэ дьреж кэ, wэки бь наве бэрдэстийе тэ
Исайе пироз жь нэхwэшийа qэнщ бьн, нишан у к'эрэмэт
бьqэwьмьн». ³¹ һэма чаwа wана дөа хьлаз кьр, эw щийе
кө эw щьвийайи бун h'эжийа у h'эму бь P'öh'e Пироз т'жи
бун, хэбэра Хwэде мерк'ими хэбэр дьдан.

Һэр тыште бawэрмэнда йэк бу

³² Дьл у p'öh'e т'эмамийа щьмэ'та бawэрмэнда йэк бу.
Жь wана т'ө кэси һэбука хwэр'а нэдыгот кө: «Йа мьн э»,
ле һэр тыштед ван йэк бу. ³³ Шандийа бь qэwата зор
шэ'дэтийа мьрьн-р'абунa Хөдан Иса дьдан у к'эрэмэкэ^ф
мэзьн сэр ван h'эмуйа бу. ³⁴ Нава wанда т'ө кэси h'эwще
тыштэки т'өнэбу. Эwед кө хwэйе э'рда йан мала бун,
дьфьротьн у qимэте ван тыштед фьроти данин ³⁵ бэр
п'ийед шандийа даданин у wана жи к'ер'а чь лазьм
буйа бэла дькьрьн. ³⁶ Аwа йэки леви^ф жь Qөбрьсе, наве
wi Усьв^ф, кө шандийа жер'а дьгот Барнабас^ф, кө те
фэ'мкьрьне: «Йе Дьлдайине*», ³⁷ э'рдэки wi һэбу фьрот,
qимэте wi ани бэр п'ийед шандийа дани.

Гөне һананийа у Саферийайе

5 ¹ Ле мэрьwэки наве wi һананийа т'эви жьна хwэ
Саферийайе мьлк'эк фьрот, ² жь qимэте we һьнэк
wэшарт, кө жьн жи һаш пе һэбу, һьнэк жи ани ль
бэр п'ийед шандийа дани. ³ һьнге Пэтрус wir'а гот:
«Һананийа! Эв чаwа бу кө Мирещьн^ф qэлпе хьраб кьрэ
дьле тэ, кө тө P'öh'e Пирозр'а дэрэwа бьки у жь qимэте

---

* 4:36 Наве «Барнабас» бь зьмане арами^ф хэбэр бь хэбэр: «Көр'е
Дьлдайине». Аһа те фэ'мкьрьне: «Йе кө дьл дьда бэр инсен».

э'рде һынэки вәшери? ⁴ Бәри фьротане нэ эв йа тэ бу? У пэй фьротанер'а жи қимәте we дәсте тәда нибу? Тэ чьма эв йәк кьрә дьле хwә? Тэ нэ кӧ мәрвар'а дәрәw кьр, ле Хwәдер'а». ⁵ Гава һананийа эв хәбәр бьһистьн, к'эт р'ӧһ'е хwә да у тьрсәкә мэзын һ'әмуйед кӧ бьһистьн гьрт. ⁶ Хорт жи р'абун эw к'эфән^ф кьрын у бьрынә дәрва дэфьн кьрын.

⁷ Wәкә се сьһ'эта дәрбаз бу, жьна wi кӧ һьзаньбу чь қәwьмийә, к'этә һьндӧр'. ⁸ Пәтрус же пьрси гот: «Мьнр'а бежә, wә һәбука хwә һәма һақаси фьрот?» Әwe гот: «Бәле, һәма һақаси». ⁹ һьнге Пәтрус wer'а гот: «Һун чьма бунә йәк кӧ Р'ӧһ'е Хӧдан бьщер'ьбиньн^ф? Ва нә дәнге ньгед ван мәрвьед кӧ мере тә дэфьн кьрынә жь пышт дери тен, we тә жи дәрхьнә дәрва». ¹⁰ Пер'а-пер'а эw к'ӧлфәт к'этә бәр ньгед wi у р'ӧһ'е хwә да. һьнге хорт к'этьнә һьндӧр', әwa мьрити дитьн, һьлдан бьрын к'еләка мере we дэфьн кьрын. ¹¹ Тьрсәкә мэзын к'этә сәр т'әмамыйа щьвине^ф у һ'әмуйед кӧ эв йәк бьһистьн.

К'әрәмәтед бь дәсте шандийа

¹² Бь дәсте шандийа гәләк нишан у к'әрәмәт нав щьмә'теда дьбун. (Һ'әму бawәрмәнд һәвр'а һewanгәһа Сьлеманда дьщьвийан. ¹³ Т'ӧ кәси жь йед майин нәwерьбу незики ван буйа, ле бәле щьмә'те жи қәдьре ван дьгьрт. ¹⁴ Ле диса э'лаләта жьна у мера һе-һе зедә дьбун, йед кӧ бawәрийа хwә Хӧдан данин.) ¹⁵ Бона we йәке хәлқе нәхwәш дәрдьхьстьнә сәре р'ийа, даданинә сәр дарбәста у бәр'а, wәки гава Пәтрус дәрбаз бә, т'әне сийа wi бьк'әwә сәр жь ван һьнәка. ¹⁶ Ә'лаләт жи жь бажаред дор-бәра дьһатьнә Оршәлиме, т'әви хwә нәхwәш у йед кӧ жь р'ӧһ'ед^ф һ'әрам^ф щәфа дьк'ьшандьн данин у һ'әму жи қәнщ дьбун.

Зерандьна шандийа

17 Сэрэкс'ахин^ф у h'эмуйед т'эви ви, кө жь к'омэла садудийа бун, h'эвсудийева дагырти р'абун ¹⁸ дэст авитьнэ шандийа, авитьнэ кэла^ф щьмэ'тийе. ¹⁹ Ле мльйак'этэки^ф Хөдан we шэве дэргәһед кэле вэкьрын, эw дэрхьстьнэ дэрва у готэ ван: ²⁰ «Һәр'ын п'арьстгәһеда бьсэкьнын у щьмэ'тер'а ван h'эму готьнед ве жийине бежын». ²¹ Вана жи гөһдари кьр, сьбәһе зу к'этьнэ п'арьстгәһе, дэстпекьрын хин кьрын.

һынге сэрэкс'ахин к'ома хwэва һат, т'эви т'эмамыйа к'ома р'успийед Израеле, щьвина гьрэгьра щьванд у шандьнэ кэле кө шандийа биньн. ²² Ле гава бэрдэсти чун, эw кэледа нэдитьн, вэгэр'ийан һатьн у готьн: ²³ «Кэла жь һэр алийава дадаи бу у нобэдар жи ль бэр дэргәһа бун, ле гава мэ вэкьр, мэ һьндөр'да т'ө кэс нэдит». ²⁴ Гава сэрwере нобэдарад п'арьстгәһе у сэрэкед к'ахина эв хэбэр бьһистьн, сэр ван э'щербмайи ман дьготьн: «Гэло чь қэwьмийэ?» ²⁵ We дэме йэки һат ванр'а гот: «Бьбьһен, эw мэрьвед wэ авитьбунэ кэле, п'арьстгәһеда сэкьни нэ у щьмэ'те хин дькьн!» ²⁶ Ви чахи сэрwере нобэдара бэрдэстийава т'эвайи чун эw анин, ле нэ бь зорбэтийе, чьмки жь щьмэ'те дьгьрсийан, кө ван нэдьнэ бэр кэвьра.

²⁷ Эw бьрын бэр щьвина гьрэгьра данэ сэкьнандьне, сэрэкс'ахин жь ван пьрси ²⁸ у гот: «Мэ һ'ышк т'эми ль wэ нэкьр, кө бь ви нави хин нэкьн? һэла дина хwэ бьдьне wэ Оршэлим бь хинкьрна хwэва т'ьжи кьрийэ, һун дьхwазьн щабдарийа хуна ви мэрьви бькьнэ стуйе мэ». ²⁹ Пэтрус у шандийед майинва щаб дан у готьн: «Әм гэрэке гөр'а Хwэде бькьн, нэ кө йа мэрьва. ³⁰ Хwэдейе кал-бавед мэ Иса жь мьрьне р'акьр, эwe кө wэ дарва

дардакър көшт. ³¹ Хвәде әв бълнд кър дани ль мьле хвәйи р'асте, кө бьбә Р'ебәр у Хьлазкър^Ф, вәки мәщала т'обәйе у бахшандьна гөна бьдә Исраеле. ³² Әм шәде ван тышта нә, өса жи Р'өһ'е Пироз, к'ижан Хвәде да ван, йед кө гөр'а вида нә».

³³ Гава вана әв йәк бьһист, гәләки һерс к'әтын у дьхвәстын ван бькөжьн. ³⁴ Ле ферьсики^Ф дәрсдаре^Ф Қануне һәбу, наве ви Гамалйел у нава т'әмамия щьмә'теда жи хвәйиқәдър бу. Әва щьвина гьрәгырада р'абу сәкьни ә'мьр кър кө шандийа хеләке дәрхьнә дәрва ³⁵ у ванр'а гот: «Гәли израелийа! һьндава ванда һаш жь хвә һәбьн кө һуне чь бькьн. ³⁶ Вәхтәке Т'әвдас пешда һат, кө хвә данибу дәвса йәки мәзын у вәкә чарсьд мәрвьи жи хвә ле гьртьбун, әв һатә көштьне, пәйчуйед ви жи т'ур'-т'ур'и бун у кәс нәма. ³⁷ Пәй wir'а Щьһудайе Щәлиле жи р'ожед навньвисареда р'абу ә'лаләтәкә гьран ль пәй хвә бьр, ле әв һатә көштьне у йед пәй ви дьчун жи бәла-бәлайи бун. ³⁸ У ньһа әз ви һ'алида вәр'а дьбежьм, жь ван мәрьва вәгәр'ьн у ван бәр'дьн. һәгәр әв шевьр йан шьхөл мәрьвати бә, we бәтал бә, ³⁹ ле һәгәр жь Хвәдеда йә, һун нькарьн бәтал кьн. Мьқати хвә бьн нәбә кө һун р'абьнә бәр Хвәде».

Щьвина гьрәгыра гөр'а ви кър, ⁴⁰ гази шандийа кьрын, әв данә бәр қамчийа, ә'мьри сәр ван кьрын, кө иди бь наве Иса хәбәр нәдьн у бәр'дан. ⁴¹ Әвана жи жь щьвина гьрәгыра чун, ша дьбун кө бона наве Иса һежайи р'әзилкьрьне бунә. ⁴² һәр р'ож ль п'арьстгәһе у малада т'ьме Мьзгини^Ф дьдан у һин дькьрын кө Мәсиһ, Иса йә.

Бъжартына һ'эфт к'омәкдара

Б¹ Ван р'ожада гава шагьрт зедә дьбун, щьһуйед кө йунани хәбәр дьдан һындава щьһуйед ибранида^ф бина хвә тәнг дькьрын, чьмки хөрәке кө һәр р'ож дьһатә бәлакьрыне нәдыгыһиштә жьнәбийед ван. ² Ви чахи һәр донздәһа гази к'ома шагьрта кьр у готын: «Әв йәк нә р'аст ә кө әм даннасинийа хәбәра Хвәде бьһелын, хөрәк бәлакьрынева мьжул бьн. ³ Ньһа гәли бьра, жь нава хвәда һ'эфт мәрыва бьбьжерын, кө бь избати Р'өһ'е Пироз у сәрвахтийева^ф т'ьжи нә, вәки әм ван дайнә нә сәр ви шьхөли. ⁴ Ле әме хвә бьднә дөа у даннасинийа хәбәре». ⁵ Әва йәка һ'әму бавәрмәнда хвәш һат у әв мәрывана бьжартын: Стәйфан, мәрывәки бь бавәри у Р'өһ'е Пирозва т'ьжи, Филипо, Прокоро, Никанор, Тимон, Парменас у Николойе жь Әнтакыйәе, кө жь п'утп'арьстийе^ф һатьбу сәр бавәрийа щьһуйа. ⁶ Әвана бәр шандийа данә сәкьнандьне, шандийа жи дөа кьрын у дәстед хвә данә сәр ван. ⁷ У хәбәра Хвәде пешда дьчу, ә'лаләта шагьрта Оршәлимеда гәләки зедә дьбу у жь к'аһина жи гәләка бавәри қәбул дькьрын.

Гьртына Стәйфан

⁸ Стәйфан, әв мәрывәки бь к'әрәм у қәвата Хвәдева т'ьжи бу, нав щьмәтеда к'әрәмәт у нишанед мәзын дькьрын. ⁹ Ле һнәкед жь к'ьништа^ф кө Азайи* дьһатә

---

* 6:1 «Щьһуйед ибрани» әв бун кө ль вәлате хвәда мәзын бьбун зьмане Ибрани йан Арами хәбәр дьдан.

* 6:9 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Льбэртин», кө те фә'мкьрыне: «Азайийа хөлама».

готъне, щъһуйед жь Курене у Скэндэрийае у öса жи щъһуйед жь қэзайед Киликйае у Асийае р'абун т'эви Стэйфан к'этыңә дә'ве. ¹⁰ Ле нькарьбун ль бэр ве сэрвахтийе у ви Р'öh'e кө пе хэбэр дыда бьсэкънийана. ¹¹ Ви чахи дъзива сэре чэнд мэрийа т'ъжи кърън кө бежън: «Мэ бьһист кө эви ч'ер'и Муса у Хвэде дькър». ¹² Бь ви авайи щъмэ'т, р'успи у қанунзан т'эвиһэв кърън, р'аһыштънэ Стэйфан, эв гъртън у к'аши щъвина гърэгъра кърън. ¹³ Шэ'дед дэрэw анин данэ сэкънандъне кө дыготън: «Эва т'эрка хэбэрдана мырабъли ви щийе пироз у Қануна^ф Муса накэ. ¹⁴ Мэ жь дәве ви бьһист кө дыгот: «Исайе Ньсрэте ве ве п'арьстгэһе һьлшинэ у э'дэтэд кө Муса данэ мэ быгöһезэ». ¹⁵ һ'эмуйед щъвина гърэгърада р'уньшти гава ль ви ньһер'ин, дина хвэ дане р'энг-р'уйе ви мина р'энг-р'уйе мьльак'эта бу.

Щабдайина Стэйфан ль бэр щъвина гърэгъра

7 ¹ һыңге сэрэкк'аһин Стэйфанр'а гот: «Эв йэк р'аст ын?» ² Эви гот: «Гэли бав у бьра, бьбьһен! Гава баве мэ Бьраһим һе Мэсопотамйаеда дыма, кө һе нэчубу бажаре һ'аране, Хвэдейе р'умэте вива хöйа бу ³ у жер'а гот: «Жь вэлат у мьләте хвэ бырэтэ у һэр'э ви вэлате кө эзе нишани тэ кьм»*. ⁴ һыңге Бьраһим жь вэлате к'ьлданийа дэрк'эт ль һ'аране ма. Пэй мьръна баве вир'а Хвэде эв варгöһастэ ви вэлате кө һун ньһа теда дыминьн. ⁵ Ль ве дэре варгэһ нэда ви, нэ жи дэwса ньгэки, ле соз да кө ви вэлати чава мьлк' бьдэ ви у пэй вир'а жи бьдэ зөр'эта ви, гава кө һе зар'ед ви т'өнэбун. ⁶ Хвэде вир'а аһа гот: «Зөр'эта тэје вэлате хэлқеда хэрибийеда

* 7:3 Дэстпобун 12:1.

бэ, we ван бькьнэ хёлам у чарсьд сали бьдьнэ щэфе.
 7 Ле диwana ви мьлэте кё we жер'а бьбьнэ хёлам. Хwэде гот, «эзе бькьм, пэй we йэкер'а эwe дэрен, ль ви щийи мьн бь'эбиньн*». 8 Паше сьнэт^ф чава нишана пэймане да Бьраһим. Аwa гава Ишаq жер'а бу, р'ожа һ'эйшта эw сьнэт кьр у Ишаq жи Аqуб өса кьр, Аqуб жи һэр донздәһ көр'ед хwэйэ бавэ'ширед мә өса кьрн.

9 Бавэ'шира жи жь һ'эвсудийе Усьв^ф чава хёлам фьротьн, кё ви бьбьнэ Мьсьре, ле Хwэде т'эви ви бу, 10 эw жь һ'эму тэнгасийед ви хьлаз кьр. Гава эw бэр Фьрэwьне^ф п'адше Мьсьре сэкьни, Хwэде к'эрэм у сэрвахти даје, п'адше жи Усьв сэр Мьсьре у т'эмаийа мала хwэ кьрэ сэрвер. 11 һынге т'эмаийа wэлате Мьсьре у Кэнанеда^ф бу хэлайи у к'этьнэ охьрме гьран, кал-бавед мә нькарьбун хөрэк дэстхьстана. 12 Аqуб кё бьһист ль Мьсьре гэньм дэст дьк'эwэ, щара пешьн кал-бавед мә шандьн. 13 Щара дёда Усьв хwэ бьрайед хwэва да наскьрьне у э'сьле ви Фьрэwьнва э'йан бу. 14 һынге Усьв шанд гази баве хwэ Аqуб у т'эмаийа мала ви кьр, кё сэрһэв һ'эфте пенц нэфс бун. 15 Аqуб бэржери Мьсьре бу, эw у кал-бавед мә wьр мьрн. 16 Щьнйазед ван бьрьнэ Шэхэме кьрнэ ви мэзэле кё Бьраһим бь қимэтэки зива жь көр'ед һаморе Шэхэме к'ьр'ибу.

17 Гава эw wэхте кё Хwэде бь сонд Бьраһимр'а соз дабу незик дьбу, щьмэ'т Мьсьреда гэлэки зедэ бьбу. 18 Ви чахи п'адшаки дьн Мьсьреда р'абу, кё дэрһэqа Усьвда тыштэк ньзаньбу. 19 Эwi һ'ьлэк'ари ль мьлэте мә дькьр у кал-бавед мә дьданэ щэфе, п'ейи сэр ван кьр, кё эw зар'окед хwэ бавежьнэ дэрва, кё нэжин. 20 Ви чахи Муса

---

* 7:7 Дэстпелун 15:13-14.

жь дийа хwэ бу, эw йэки гэлэки бэдэw бу у се мэна мала баве хwэда мэзын бу. ²¹ Гава эw hatэ авитьне, қиза Фьрэwьн эw к'ьшандэ п'есира хwэ, чава көр' хwэр'а мэзын кър. ²² Муса т'эмамийа сэрвахтийа мьсьрийа хин бу, хэбэрдан у шьхөле хwэда жи зор бу.

²³ Гава чъл салийа wi т'эмам бу, дьле wir'а дэрбаз бу кө сэрики бьдэ хушк-бьрайед хwэ зар'ед Исраел. ²⁴ Эwi йэки исраели дит кө йэки мьсьри нэһэқи ле дькър, чу пышта wi, h'эйф һьлда йе мьсьри көшт. ²⁵ Муса т'ьре^ф хушк-бьрайед wийе фэм бькьн, кө Хwэде we бь дэсте wi хьлазбуне бьдэ ван, ле фэм нэкърьн. ²⁶ Р'ожа дьне р'асти дө исраелийа hat кө шэр' дькърьн, хwэст кө ван ль һэв бинэ у гот: «Әвдно! һун бьра нэ, чьма нэһэқийе ль һэвдө дькьн?» ²⁷ Ле эwe кө нэһэқи ль һэвале хwэ дькър, эw дэ'ф да у готе: «К'е тө сэр мэ сэрwер у h'акьм к'ьфш кьри?» ²⁸ Йан тө дьхwази мьн жи мина wi мьсьрийе дөһө бькөжи?»* ²⁹ Гава Муса эв йэк бьхист, р'эви wэлате Мьдйане хэрибийеда ма у ль wър дө көр' жер'а бун.

³⁰ Пэй чъл салир'а бэр'ийеда ль ч'ийаие Синайе^ф мьльак'этэк нава алава агьре дьр'ийеда wива хөйа бу. ³¹ Муса кө дит, ль сэр we йэке э'щербмайи бу. Гава незик дьбуйе кө бьбинэ, дэнге Хөдан бьхист: ³² «Эз Хwэдейе кал-бавед тэ, Хwэдейе Бьраһим, Ишаq у Аqуб ьм*». Муса дьлэрьзи у нэwерьбу бьньер'ийа. ³³ һьнге Хөдан готе: «Чарьхед ньгед хwэ бехэ, чьмки эw щийе кө тө ле сэкьни йи эр'де пироз э. ³⁴ Бэле мьн щэфе щьмэ'та хwэ Мьсьреда

* 7:28 Дэрк'этьн 2:14.

* 7:32 Дэрк'этьн 3:6.

дит у заринийа ван бьһист, пэя бум кө ван хьлаз кьм. Дэ ньһа вэрэ эз тэ бьшиньмэ Мьсьре»*.

³⁵ Эw Мусайе кө т'эхсир кьрын у готьне: «К'е тө сэр мэ сэрвер у һ'акьм к'ьфш кьри?» Хwэде бь дэсте ви мьльак'эте кө нав дьр'ийеда вива хөйа бу, эw чава сэрвер у хьлазкьр шанд. ³⁶ Эви эw жь Мьсьре дэрхьстьн, Мьсьре, бэ'ра Сор у бэр'ийеда^ф чьл сали нишан у к'эрэмэт кьрын. ³⁷ Муса һэма эw бу, йе кө зар'ед Израелр'а гот: «Хwэде we жь нав бьрайед wэда п'ехэмбэрэки мина мьн бона wэ р'акэ»*. ³⁸ Муса эw бу, йе кө бэр'ийеда нава щьм'эте бу, ль сэре ч'ийайе Синайе жи т'эви ви мьльак'эти бу, к'ижани т'эви ви кал-бавед мэр'а хэбэр дьда. Эва эw бу, йе кө эw хэбэред жийине һьлдьдан кө бьдэ мэ.

³⁹ Ле кал-бавед мэ нэхwэстьн гөр'а ви бькьн, эw т'эхсир^ф кьрын, дьлед хwэда вэгэр'ийанэ Мьсьре ⁴⁰ у һарунр'а^ф готьн: «Мэр'а хwэдейа чекэ, кө пешийа мэ к'эвьн, чьмки эw Мусайе кө эм жь wэлате Мьсьре дэрхьстьн, эм ньзаньн чь һатэ сэре ви»*. ⁴¹ һэма ван р'ожада п'утэки мина голька чекьрын, қөрбан^ф ви п'утир'а дан у бона шьхөле дэсте хwэ к'еф кьрын. ⁴² һьнге Хwэде бэре хwэ жь ван гөһаст у һьшт кө эw стэйркед э'змен бьһ'эбиньн, чава к'ьтеба п'ехэмбэрада ньвисар э:

«Гэло чьл сали қөрбан у һ'эди^ф wэ бэр'ийеда мьнр'а дан, Мала Израел?

⁴³ На, ле wэ коне Мьлхом хwэде у стэйрка Р'эмфан хwэдейе хwэ һьлдьдан,

* 7:34 Дэрк'этьн 3:5, 7, 8, 10.

* 7:37 Qануна Дөщари 18:15.

* 7:40 Дэрк'этьн 32:1.

эв сурэт ын, йед кө вэ чекьрын,
вэки һун ван бьһ'эбиньн.

Бона ве йэке эзе вэ бьгөһезьмэ ви алийе вэлате
Бабилоне^Ф*.

⁴⁴ Конё^Ф Шэ'дэтийе бэр'ийеда т'эви кал-бавед мэ бу. Эв
өса һатэ чекьрыне чава эве кө Мусар'а хэбэр да, э'мьр
кьр кө мина ви шькьле кө дитьбу чекэ. ⁴⁵ Паше кал-
бавед мэ жи эв конё кө жь пешийа ванр'а мабу, һьлдан
анинэ ви вэлати, ви вэхте кө ван т'эви Йешу^Ф жь ван
мьлэта зэфт кьрьбун у Хвэде жь бэр кал-бавед мэва бэри
ван мьлэта дабу. Эв кон ль вьр ма һ'эта вэхте Дауьд.
⁴⁶ Дауьд жи к'эрэм жь Хвэде станд, хвэст кө ханэке
бона Хвэдейе Аруб чекэ. ⁴⁷ Ле Сьлеман бона ви ханэк
чекьр. ⁴⁸ Ле бэле Йе һэри Жорьн малед бь дэста чекьрида
наминэ, чава п'ехэмбэр дьбежэ:

⁴⁹ «Э'зман к'өрсийа мьн э,
э'рд жи бьне п'ийед мьн э.
һуне чь мале мьнр'а чекьн? Хөдан дьбежэ.
Йан жи чь щийи бона р'ьһ'этийа мьн?»

⁵⁰ Нэ дэстед мьн эв һэр тышт чекьрынэ?»*

⁵¹ Сэрһ'ышкно! К'афьр у гөһада кэр'но!* һун т'ьме
мьрабьли Р'өһ'е Пироз дьсэкьньн, кал-бавед вэ чава
бунэ, һун жи өса нэ. ⁵² Кал-бавед вэ жь п'ехэмбэра к'ижан
нэзерандьн? Эвед кө һе бэреда бона һатьна Йе Р'аст
дыготьн жи дькөштьн. У ва ньһа жи вэ нэмамыйа ви кьр
у көшт. ⁵³ Вэр'а Қанун бь дэсте мьльак'эта һатэ дайине,
ле вэ хвэй нэкьр!»

---

* 7:43 Амос 5:25-27.

* 7:50 Ишайа 66:1-2.

* 7:51 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Дьл у гөһада бе сьнэтно».

Кöштъна Стэйфан

⁵⁴ Гава эв тышт дьбьһистън, һәwa ван дьк'эт у дьранед хwэ сэр wi дьч'ър'ькандън. ⁵⁵ Ле Стэйфан бь Р'öh'e Пироз т'ъжи бәре хwэ э'зменда кър, р'умэта Хwәде у Иса ль мьле Хwәдеи р'асте сәкьни дит ⁵⁶ у гот: «Ва йә эз э'змана вәбуйи дьбиньм у Көр'eф Инсан ль мьле Хwәдеи р'асте сәкьни!» ⁵⁷ Wi чахи вана кърә қир'ин у гөһед хwэ гьртън, һ'әму һәвр'a р'аһьштънә wi, ⁵⁸ әw жь бажер дәрхьстън, данә бәр кәвьра. Шә'да жи к'ьнщед хwә данинә бәр ньгед хортәки наве wi Шауул. ⁵⁹ Гава кәвьр давитьне, Стэйфан дөа дькър у дьгот: «Хөдан Иса, р'öh'e мьн бьстинә». ⁶⁰ Һьнге wi чок да, бь дәнге бьльнд кърә гази: «Хөдан, ве йәке ванар'a гөнә^ф һ'әсаб нәкә». Аһа кө гот, һеньжи*.

8 ¹ Шауул жи қайл бу, кө әw бе кöштъне.

Шауул пәй бawәрмәнда дьк'әвә

Әwe р'оже мьқабьли щьвина^ф Оршәлимеда зерандьнәкә гьран дәстпебу. Пештьри шандийа һ'әмуйед бawәрмәнд бәлайи т'опрахед Щьһустане у Самәрийае бун. ² Мәрьвед хwәдехоф Стэйфан дәфьн кърьн у шинәкә гьран сәр кърьн. ³ Ле Шауул гәләк зьрар дьда щьвине, мал-мал дьгәр'ийа жьн у мер к'аши дәрва дькърьн давитьнә кәле.

Филипо Самәрийаеда Мьзгинийе дьдә

⁴ Әвед бәла-бәлайи бьбун дьгәр'ийан, Мьзгинийа хәбәре дьдан. ⁵ Филипо жи бәржери бажарәки Самәрийае бу, ванр'a бона Мәсиһ даннасин дькър. ⁶ Ә'лаләте бь

---

* 7:60 Бь заравәки дьн: «К'әтә хәwe». Аһа те фә'мкьрьне: «Р'öh'e хwә да, мьр».

дъл гөһдарийа готънед Филипо дькър, гава дьбьһистън у дьдигън эв к'эрэмәтед кө ви дькърън. ⁷ Жь гэлэк щьнак'этийа^ф р'öh'ед һ'эрам бь дэнге бьльнд дькърънэ кир'ин дәрдык'этын у гэлэк шьлушә'т, ньгада сәрәт қәнщ дьбун. ⁸ һьнге шабунәкә мэзын к'этә ви бажари.

⁹ Мәрвәк ви бажарида һәбу наве ви Шьмһ'ун, әви һе зува сербази^ф дькър у самәри^ф ә'щәбмайи дькърън у хвә жи данибу дәвса йәки мэзын. ¹⁰ Т'эмамийа щьмә'те жь бьч'ука һ'эта мэзына бь дъл гөһ дьданә ви у дьготън: «Әв ә әв «Қәвата Хвәдейә мэзын» кө дьбежън». ¹¹ Бь дъл гөһ дьданә ви, чьмки әви зува бь сербазийед хвә әв ә'щәбмайи кьрьбун. ¹² Ле гава бавәрийа хвә ве мьзгинийа Филипо анин, йа кө бона П'адшатийа Хвәде у наве Иса Мәсиһ дьда, һьн мер һьн жьн, һ'әму жи пе аве һатънә ньхөмандьне. ¹³ Шьмһ'ун хвәха жи бавәр кьр һатә ньхөмандьне у т'ьме т'әви Филипо бу. У гава әв нишан у к'эрэмәтед зор кө дьбун дьдит, ә'щәбмайи дьма.

¹⁴ Шандийед Оршәлимеда гава бьһистън, вәки Самәрийәе хәбәра Хвәде қәбул кьрийә, Пәтрус у Йуһ'әнна шандьнә щәм ван. ¹⁵ Әв кө бәржер бун, бона ван дөа кьрьн кө Р'öh'e Пироз бьстиньн, ¹⁶ чьмки һ'эта һьнге һе Р'öh'e Пироз нәһатъбу сәр жь ван т'ө кәси, т'әне бь наве Хөдан Иса һатъбунә ньхөмандьне. ¹⁷ һьнге Пәтрус у Йуһ'әнна дәстед хвә данинә сәр ван у вана Р'öh'e Пироз станд.

¹⁸ Гава Шьмһ'ун дит, вәки бь дәст данина шандийа Р'öh'e Пироз дьстиньн, п'әрә дьрежи ван кьр ¹⁹ у гот: «Әви һ'өкөми бьдънә мьн жи, кө әз дәсте хвә дайнъмә сәр к'е, Р'öh'e Пироз бьстинә». ²⁰ Ле Пәтрус вир'а гот: «Зиве тә бьра т'әви тә бьт'әр'ьбә! Тә т'ьре п'ешк'еша Хвәде п'әрәти те стандьне! ²¹ П'ара тә ве йәкеда тыштәк т'өнә, чьмки

дьле тэ ль бэр Хwэде нэ р'аст э. ²² Ньһа жь we хьрабийа хwэ вэгэр'э, р'эща жь Хөдан бькэ, бэлки эв нета тэйэ хьраб бе бахшандьне, ²³ чьмки эз тэ нава тэ'лайийа зьрав у қәйдед нәһәқийеда дьбиньм». ²⁴ Шьмһ'ун ле вэгэр'анд у гот: «Һун бона мьн һиви жь Хөдан бькьн, wәки жь эw готьнед wә т'ө тышт нәйе сәре мьн».

²⁵ Гава wана шә'дәти да у хәбәра Хөдан хәбәр дан, пашда вэгэр'ийанә Оршәлиме у ль сәр р'ийа хwэ гәләк гөндөд Самәрайеда жи Мьзгини дьдан.

Филипо у нәмере^ф жь wәлате Әтйупийе

²⁶ һьнге мьлйак'әтәки Хөдан Филипор'а гот: «Р'абә һәр'ә алийе башуре^ф, сәр we р'ийа кө жь Оршәлиме бәржери Хәззәйе дьбә», кө чол-бәстәк бу. ²⁷ Әw жи р'абу чу у дина хwэ даие ва йә нәмерәки^ф жь Әтйупийе wәзире Кәндаке, аwа готи п'адша Әтйупийе, кө wәк'иле т'әмамийа хьзна we бу, бона һ'әбандьне һатьбу Оршәлиме. ²⁸ Әw жь wьр вәдьгәр'ийа у әрәба хwәда к'ьтеба Ишайа^ф п'ехәмбәр дьхwәнд. ²⁹ Р'өһ' Филипор'а гот: «Пешда һәр'ә у р'әх әрәбева һәрә». ³⁰ Филипо жи бәзи незик буйе, бьһист кө әw к'ьтеба Ишайа п'ехәмбәр дьхунә у же пьрси: «Чь кө тә дьхуни фә'м дьки?» ³¹ Әwi готе: «Әзе чава бькарьбьм фә'м бькьм, һәгәр йәк мьнр'а шьровәнәкә?» У һиви жь Филипо кьр кө р'абә р'әх wi р'уне. ³² Әw щийе кө wi һьвисареда дьхwәнд эв бу:

«Мина пәза бона сәржекьрьне һатә бьрьне
у чава бәрха ль бәр қөсесе хwә накә к'алин,
дәве хwэ вәнакә.

³³ Әw һьмьз кьрн у һәде wi же стандьн.
Дәрһәқа зөр'әта wiда к'е we гьли кә?

Чъмки ә'мьре ви жь р'убаре дьне һатә һьлдане»*.

³⁴ Нәмер жь Филипо пьрси у готе: «Әз һиви дькьм мьнр'а бежә, п'ехәмбәр ван тышта бона к'е дьбежә? Бона хвә йан бона йәки майин?» ³⁵ Филипо р'абу we нъвисареда дәстпекьр дәрһәқа Мьзгинийа Исада вир'а шьровәкьр.

³⁶⁻³⁷ Гава р'ийа хвәда дьчун, әв гьһиштьнә авәке у нәмер гот: «Ва йә ав, иди чь наһелә кә эз бемә ньхөмандьне?»* ³⁸ У нәмер ә'мьр кьр, кә ә'рәбе бьдньнә сәкьнандьне, һәр дө жи к'әтньнә аве у Филипо нәмер ньхөманд. ³⁹ Гава әвана жь аве дәрк'әтньн, Р'өһ'е Хөдан Филипо һьлда, иди нәмер Филипо нәдит, әв әшқ у ша р'ийа хвәда чу. ⁴⁰ Ле Филипо Ашдодеда хөйа бу у дьгәр'ийа, Мьзгини дьда һәр бажари, һ'әта Қәйсәрийе жи һат.

Чава Шауул ль Иса вәдгәр'ә

(К'аред Шандийа 22:6-16; 26:12-18)

9¹ Шауул жи һ'әта һьнге һе гәф ль шагьртед Хөдан дьхвар кә ван бьдә кәштньне. Әв чу щәм сәрәкк'аһин, ² дәстурнә'мә сәр к'ьништед Шаме жь ви хвәстньн, вәки һ'өкөме ви һәбә жьн у меред кә ль пәй ве Р'е дьчьн һәгәр бьбинә, ван бьгьрә гьредайи бинә Оршәлиме. ³ Гава дьчу незики Шаме бу, ньшкева жь ә'змен р'онайике дора ви шәвқ да. ⁴ Әв к'әтә ә'рде у дәнгәк бьһист кә вир'а дьгот: «Шауул, Шауул! Тө чьма мьн дьзерини?» ⁵ Әви жи гот: «Тө к'и йи, Хөдан?» Ви дәнги готе: «Әз әв Иса мә, йе

* 8:33 Ишайа 53:7-8.

* 8:36-37 Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «Филипо вир'а гот: «Һәгәр тө бь т'әмамайа дьле хвә бавәр дьки, дькари». Әви ле вәгәр'анд у гот: «Әз бавәр дькьм, кә Иса Мәсһ Көр'е^Ф Хвәде йә».

кө тō дьзерини*. ⁶ Дə ньһа р'абə һәр'э бажер, we тэр'а бе готьне те чь бьки». ⁷ Əw мәрьвед кө т'эви ви дьчун сар бун сəkьнин у зар-зьман к'этьн. Wan əw дəнг дьбьһист, ле кэсək нэдьдитьн. ⁸ Шауул жь э'рде р'абу, ч'э'вед ви вəkьри бун, ле тышт нэдьдит. һынге дэсте ви гьртьн бьрьнə Шаме. ⁹ Əw се р'ожа кор ма, нə хвар у нə жи вəхвар.

¹⁰ Шамеда шагьртəки наве ви һананийа һəбу, Хōдан дитьнокеда һатə бэр ч'э'ва у wir'а гот: «Һананийа!» Əви гот: «Əз вьра мə, Хōдан». ¹¹ Хōдан wir'а гот: «Р'абə һәр'э we к'уча кө жер'а Р'аст дьбежьн, мала Щьһудада бона йəки жь Тарсусе наве ви Шауул бьпьрсə, чьмки ва йə əw дōа дькə, ¹² дина хwə даје ва мəрик дитьнокеда һатə бэр ч'э'ва, наве ви һананийа, əw һат дəстед хwə данинə сэр ви, кө əw диса бьбинə». ¹³ һананийа ле вəгэр'анд у гот: «Хōдан, бона ви мәрви мьн жь гэлəка бьһистийə, wəки Оршəлимедa ви чьқас хьраби ль щьм'та тə кьрийə. ¹⁴ Вьр жи алийе сэрəкед к'аһинада һ'окөме ви һэйə, һ'эмуйед кө гази наве тə дькьн бьгьрə». ¹⁵ Ле Хōдан жер'а гот: «Тō һәр'э, чьмки мьн əw чава һащэтək бьжартийə, wəки наве мьн нəщьһуйа, п'адша у зар'ед Исраелева бьдə наскьрьне. ¹⁶ Əзе хwəха нишани ви кьм, кө чьқаси гэрəке бона наве мьн щəфе бьк'ьшинə».

¹⁷ һананийа жи чу к'этə we мале, дэсте хwə дани сэр ви у готе: «Шауул бьра! Хōдан əз шандьмə, əw Исайе р'ева р'асти тə һат, wəки тō диса бьбини у бь Р'oh'e Пироз т'ьжи би». ¹⁸ Дəстхwəда жь ч'э'вед ви мина капəке тышт же

---

* 9:5 Нав һьнək wəлгэр'андьнед кəвьнда əв жи һэйə: «Тō чьфта хwə нькари бавежи шьва сəртуж». Əw жи лəрьзи у шашмайи гот: «Хōдан, тō чь дьхwази əз бькьм?» У Хōдан wir'а гот».

варийан, дит, р'абу пе аве һатә ныхöмандьне, ¹⁹ хварьн хвар у қәwата wi һатә щи.

Шауул бажаре Шамеда Мъзгинийе дьдә

Чәнд р'ожа Шауул щәм шагъртед Шамеда ма. ²⁰ Дәстхwәда Шауул дәстпекър к'ъништада бона Иса даннасин кър у дьгот кö: «Әw Көр'е Хwәде йә». ²¹ Н'әмуйед кö дьбһистьн, ә'щәбмайи дьман у дьготьн: «Әва әw нинә, кö Оршәлимеда йед кö гази ви нави дькърьн дькөштьн? У бона we йәке һатийә вьр жи, wәки ван бьгьрә у бьбә бьдә дәсте сәрәкед к'аһина?» ²² Ле Шауул һинкърьнеда һе қәwат дьбу, избат дькър кö Мәсиһ һәма Иса йә у дәнге һ'әму щьһуйед Шамеда дьда бьр'ине.

²³ Гава гәләк р'ож дәрбаз бун, щьһу шешьрин кö wi бькөжьн, ²⁴ ле Шауул нета ванә хьраб һ'әсийа. Әw шәв у р'ож бәр дәргәһед бажер бун кö wi бькөжьн, ²⁵ ле шагъртед wi жи шәв әw бь зәмбиле диwерва дахьстьн.

Шауул Оршәлимеда

²⁶ Гава Шауул һатә Оршәлиме, wi дькър кö т'әви шагърта бә, ле һ'әму жь wi дьтърсийан, ван баwәр нәдькърьн кö әw жи буйә шагърт. ²⁷ һьнге Барнабас әw һьлда бьрә щәм шандийа у ванр'а гьли кър, кö әwi р'еда чава Хөдан дитийә у т'әви wi хәбәр дайә, Шамеда жи чава мерк'ими наве Иса даннасин кьрийә. ²⁸ Шауул Оршәлимеда т'әви ван р'адьбу-р'удьньшт у бь наве Иса Хөдан мерк'ими даннасин дькър. ²⁹ Öса жи т'әви щьһуйед кö бь йунани хәбәр дьдан бь хәбәрдане дьк'әтә дә'we, вана жи дькър кö әw бькөшта. ³⁰ Гава бьра we йәке

h'эсийан, эw бэржер бьрьнэ Qэйсэрийе у дэрбази Тарсусе кьрьн.

³¹ Аwa щьвин ль т'эмамия Щьһустане, Щэлиле у Самэрийае дэмэке э'дльайийеда бу, р'öh'анийеда ава дьбу, бь хофа Хөдан у бь дьлдайна Р'öh'e Пироз пешда дьчу, баwэрмэнд зедэ дьбун.

Qэнцбуна Эйнейас

³² Пэтрус жи h'эму щийа дьгэр'ийа у бэржери щэм щьмэ'та Хwэдейэ Лидаие жи бу. ³³ Wьр мэрьвэк дит наве wi Эйнейас, кө h'эйшт салед wi бун, шьлушэ'т щиньвинада п'алдаи бу. ³⁴ Пэтрус wir'a гот: «Эйнейас! Иса Мэсиһ тэ qэнц дькэ. Р'абэ у ньвина хwэ бьдэ һэв». Эw пер'а-пер'а р'абу сэр хwэ. ³⁵ h'эму бьнэлийед Лидаие у Шароне эw дитьн у бэрбь Хөдан вэгэр'ийан.

Сахбуна Табит'аие

³⁶ Йафайеда к'өлфэтэкэ шагьрт һэбу, наве we Табит'а, кө «Хэзал» те wэлгэр'андьне. Эва нава h'эму qэнци у херкьрнада мабу. ³⁷ Wan р'ожада эwa нэхwэш к'эт мьр у эw шуштьн ода жорьнда данин. ³⁸ Йафа незики Лидаие бу. Гава шагьрта бьхист кө Пэтрус ль wьр э, дө мэри шандьн һиви кьрьн у готьн: «Дэрэнги нэбэ зу wэрэ щэм мэ». ³⁹ Пэтрус жи р'абу т'эви wan hat. Гава гьһиштэ wьр, эw бьрьнэ ода жорьн, h'эму жьнэбийа дора wi гьрт у бь гьри эw к'ьнц у кьрасед кө сахийа хwэда Хэзале бона wan дьрутьбун, нишани wi дьдан. ⁴⁰ һьнге Пэтрус h'эму дэрхьстьнэ дэрва, чок да дөа кьр у сэр щьнйазда вэгэр'ийа гот: «Табит'а! Р'абэ сэр хwэ». Эwe ч'эвед хwэ вэкьрьн, ль Пэтрус ньһер'и, р'абу р'унышт. ⁴¹ Эwi дэсте хwэ да we р'акьрэ п'ийа, паше гази щьмэ'та Хwэде у

жънэбийа кър, эw сах бэр ван да сэкънандъне. ⁴² Эва йэка т'эмамия Йафайеда бэла бу у гэлэка Хөдан бавэр кърън. ⁴³ Пэтрус гэлэк р'ожа ль Йафайе мала Шьмһ'уне ч'эрмкэрда ма.

Кор'нелйойе нэщьһу^ф
гази Пэтрус дькэ у дитьнока Пэтрус

10 ¹ Qэйсэрийеда мэрвьэки наве ви Кор'нелйо һэбу, р'эфа «Ордийа Италийаеда» сэрсэд^ф бу. ² Эw мала хwэва йэки хwэйиман у хwэдехоф бу, щьмэ'та щьһуйар'а жи гэлэк хер дькърън у һэр гав бэр Хwэде дөа дькър. ³ Эви нивро незики сьһ'эта сьсийа дитьнокеда бэр ч'э'ве хwэ ашкэрэ мьльйак'этэки Хwэде дит кө һатэ щэм ви у wir'а гот: «Кор'нелйо!» ⁴ Эви кө ль ви ньһер'и, saw к'этэ сэр у гот: «Чь йэ Хөдан?» Мьльйак'эт готе: «Хwэде дөа у херед тэ qэбул кърън у эw бир накэ. ⁵ Дэ ньһа мэрийа бышинэ Йафайе, гази Шьмһ'ун^ф кэ, йе кө жер'а Пэтрус дьбежън. ⁶ Эw чава меван мала Шьмһ'уне ч'эрмкэрда бэр бэ'ре дьминэ». ⁷ Гава эw мьльйак'эте кө wir'а хэбэр дьда чу, эви гази дө хөламед мале у эскэрэки бэрдэстийи хwэйиман кър ⁸ у һэр тышт ванр'а гьли кър шандьнэ Йафайе.

⁹ Р'ожа дъне эвана һе р'е дьчун у незики бажер дьбун, Пэтрус незики сьһ'эта донздэһа р'абу сэр хени кө дөа бькэ. ¹⁰ Эw бьр'чи бу хwэст кө нан бьхwэ. һе гава нан һазьр дькърън, мина сьһ'этэке сэр wir'а дэрбаз бу. ¹¹ У ви дина хwэ даје, ва э'зман вэбу, тыштэки мина дэстэxана мэзын һэр чар гошава дардабу, дьһатэ хwаре сэр э'рде. ¹² Сэр we һэр щур'э һ'эйwanед чарп'е, шулькийед э'рде у тэйрэдед э'змен һэбун. ¹³ Дэнг һатэ ви: «Р'абэ Пэтрус, сэржекэ у бьхwэ». ¹⁴ Ле Пэтрус гот: «Һ'аша жь мьн Хөдан, мьн т'ө цар тыштэки һ'эрам^ф йан п'ис нэхварийэ».

¹⁵ Щара дōда эw дэнг hatэ wi: «Эw тыште кō Хwәде h'элал^ф кьрийә тō h'эрам h'есаb нәкә». ¹⁶ Эва йәка се щара қәwьми у һынге эw дәстәхан ә'зменва hatэ һылатыне.

¹⁷ Пәтрус he ә'щербмайи нав хwәда дьфькьри: «Эв чь дитьнок бу мьн дит?» awa эw мәрьвед кō Кор'нелйо шандьбун ль бәр дәргәһ сәкьнин у мала Шьмh'ун пьрсин.

¹⁸ Дэнг дан готьн: «Шьмh'уне кō жер'а Пәтрус дьбежьн ль вьр меван ә?» ¹⁹ Пәтрус he сәр we дитьноке дьфькьри, P'öh' жер'а гот: «Ва нә се мәри ль тә дьгәр'ьн. ²⁰ Дә иди р'абә һәр'ә хware у дōдьли нәбә т'әви ван һәр'ә, чьмки мьн әвана шандьнә». ²¹ Пәтрус жи пәйа бу, чу щәм ван мәрьва у гот: «Эз ьм әwe кō һун ле дьгәр'ьн. һун бона чь hatьнә?» ²² Ван гот: «Кор'нелйоје сәрсәд әм шандьнә. Эw мәрьвәки р'аст, хwәдехоф у алийе т'әмамийа мьләте щьһуйада жи хwәйиқәдър ә. Әwi ә'мьр жь мьлйак'әтәки пироз станд, кō тә гази мала хwә кә у хәбәрдана тә бьбьһе». ²³ һынге Пәтрус эw т'әглифи мале кьрьн, щийе шәве да ван.

Р'ожа дьне Пәтрус р'абу т'әви ван чу, чәнд бawәрмәндед Йафайе жи т'әви wi чун. ²⁴ Р'ожа дьн гьһиштьнә Қәйсәрийе, Кор'нелйо жи гази хwәхати у достед хwә кьрьбу у һивийа ван бу. ²⁵ Гава Пәтрус дьк'әтә һьндөр', Кор'нелйо пешийа wiда чу у к'әтә бәр ньга у бәр та бу. ²⁶ Ле Пәтрус эw р'акьрә п'ийа у готе: «Р'абә бьсәкьнә, әз хwәха жи мәри мә». ²⁷ Wир'а бь хәбәрдане к'әтә һьндөр' у ль вьр гәләк щьвийайи дитьн. ²⁸ Әwi ванар'а гот: «Һун хwәха заньн кō нә ә'дәте мере щьһу йә, кō т'әви нәщьһуйа р'абә-р'уни, йан һәвва һәр'ьн-бен. Ле Хwәде бәр мьн вәкьр, wәки әз т'ō кәси п'ис йан h'эрам h'есаb нәкьм. ²⁹ Бона we йәке жи гава гази мьн кьрьн, мьн на-на нәкьр

р'абум хатъм. У эз ньһа дьпърсъм, вә бона чь гази мьн кьрийә?»

³⁰ Кор'нелию гот: «Бәри чар р'ожа, незики ви чахи мьн дөайе сьһ'эта сьсийа мала хвәда дькьр,* ньшкева мәрвәк бь к'ьнще чил-қәрқаш ль бәр мьн сәкьни ³¹ у гот: «Кор'нелию! Хвәде дөайед тә бьһистьн у херед тәйә кьри жи бир анин. ³² Ньһа мәрийа бышинә Йафайе гази Шьмһ'ун кә, йе кә жер'а Пәтрус дьбежьн, әв чава меван ль мала Шьмһ'уне ч'әрмкәрда бәр бә'ре дьминә».* ³³ Мьн жи пер'а-пер'а шандьнә щәм тә у тә жи қәнщ кьр кә тә хати. Ньһа әм һ'әму жи ль бәр Хвәде сәкьни нә, кә чь жь Хөдан тәр'а хатийә ә'мьркьрне бежи, әм жи бьбьһен».

Даннасинийа Пәтрус мала Кор'нелиюда

³⁴ Пәтрус дәст бь хәбәрдане кьр у гот: «Эз ньһа фә'м дькьм, вәки Хвәде р'асти жи фьрқийе накә нава мьләта. ³⁵ Ле жь нав һәр мьләтида, йе кә жь ви хоф дькә у р'астийе дькә ль ви қәбул ә. ³⁶ һун иди р'ьнд заньн кә Хвәде әва хәбәра зар'ед Израелр'а шанд, бь Иса Мәсих Мьзгинийа ә'дьялайийе да, йе кә Хөдане һ'әмуяа йә. ³⁷ Өса жи заньн жь Щәлиле гьрти т'әмамийа Щьһустанеда чь қәвьми, пәй we ньхөмандьнер'а, йа кә Йуһ'әнна даннасин кьр, ³⁸ чава Хвәде Исайе Ньсрәте бь Р'өһ'е Пироз у қәвате к'ьфш кьр, кә бь қәнщикьрне гәр'ийа у һ'әмујед кә бьн бьндәстийа Мирещьнда бун қәнщ кьрн, чьмки Хвәде т'әви ви бу. ³⁹ Әм хвәха шә'дед ван һ'әму

---

* 10:30 Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «һ'эта ви чахи мьн р'ожи дьгьрт у дөайе сьһ'эта сьсийа мала хвәда дькьр».

* 10:32 Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «Әwe бе тәр'а хәбәр дә».

тышта нэ йед кө эви т'опрахед Щьһустане у Оршэлимеда кьрын. Паше эв дарва дардакьрын у көштын, ⁴⁰ ле Хвэде эв р'ожа сьсийа жь мьрне р'акьр, да э'йанкьрне, ⁴¹ нэ кө һ'эму щьмэ'тер'а, ле ван шэ'дар'а, йед кө пешийе жь алийе Хвэдеда һатьбунэ бьжартыне, ава готи мэр'а, йед кө пэй мьрын-р'абуна wir'a т'эви wi хварын у вэхварын. ⁴² У эви т'эми ль мэ кьр, wэки эм щьмэ'тер'а даннасин кьн у шэ'дэтийе бьдьн кө эв э һ'акьме мьрийа у зендийа жь Хвэдеда к'ьфшкьри. ⁴³ һ'эму п'ехэмбэр шэ'дэтийа wi дьдьн, кө һ'эмуйед бавэрийа хвэ wi биньн, we бь сайа наве wi бахшандьна гөна бьстиньн».

Нэщьһу жи Р'öh'e Пироз дьстиньн

⁴⁴ Пэтрус һе эв тышт дьготын, Р'öh'e Пироз һатэ сэр һ'эмуйед кө эв готын дьбьһистын. ⁴⁵ Бавэрмэндед э'сьле хвэда щьһу*, йед кө т'эви Пэтрус һатьбун, зэндэгьрти бун, кө Р'öh'e^ф Пироз чава п'ешк'еш сэр нэщьһуйада** жи бари, ⁴⁶ чьмки дьбьһистын кө вана бь зьмана хэбэр дьдан у щькьри дьданэ Хвэде. һьнге Пэтрус гот: ⁴⁷ «Иди к'и дькарэ нәһелэ кө эвана пе аве бенэ ньхөмандьне^ф, йед кө мина мэ Р'öh'e Пироз жи стандьн?» ⁴⁸ Wi чахи э'мьр кьр кө бь наве Иса Мэсиһ бенэ ньхөмандьне. Паше вана һиви жь wi кьр кө чэнд р'ожа ль wьр бьминэ.

Пэтрус щьвина Оршэлимер'а шьровэдькэ кө чьма чубу мала йэки нэщьһу^ф

11 ¹ Шандийа у бавэрмэндед алийе Щьһустанеда дьман бьһистын кө нэщьһуйа жи хэбэра Хвэде

* 10:45 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Сьнэткьри».

** 10:45 Бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Нэсьнэткьрийада».

қэбул кърьнэ. ² Гава Пэтрус хэвраз чу Оршэлиме, бавэрмэндед э'сьле хвэда щьһу эw нэхэқ дькърьн у ³ дьготьн: «Тө чуйи щэм мэрьвед нэсьнэткърин у тэ т'эви ван нан хварийэ!» ⁴ Ынге Пэтрус дэстпекър бь хургьли ванр'а шьровэкър у гот: ⁵ «Мьн бажаре Йафайеда дөа дькър, мина сьһ'этэке сэр мьнр'а дэрбаз бу. У мьн дитьнокеда ль бэр ч'э'ве хвэ дит, дэрданэкэ мина дэстэхана мэзын һэр чар гошава жь э'змен дардабу һатэ хваре, ль бэр мьн сэкьни. ⁶ Эз һе зур' бьбум мьн ле дьньһер'и, мьн дина хвэ дае ва нэ һ'эйванед чарп'е, р'э'вьр, шулькийед э'рде у тэйрэдед э'змен. ⁷ Ынге мьн дэнгэк бьһист кө мьнр'а гот: «Р'абэ Пэтрус, сэржекэ у бьхвэ». ⁸ Ле мьн гот: «Һ'аша жь мьн, Хөдан, т'ө шар тыштэки һ'эрам йан п'ис нэк'этийэ дэве мьн». ⁹ Щара дөда эви дэнги жь э'змен ль мьн вэгэр'анд у гот: «Эw тыштед кө Хвэде һ'элал къринь, тө һ'эрам һ'эсаб нэкэ». ¹⁰ Эва йэка се щара қэвьми у һэр тышт пашда э'зменва һатэ к'ьшандьне. ¹¹ һэма ви чахи се мэриньед кө жь Қэйсэрийе шандьбунэ пэй мьн бэр мала кө эм теда дьман сэкьнин. ¹² Р'өһ' мьнр'а гот: «Т'эви ван һэр'э, дөдъли нэхэ». Эв һэр шэш бьра жи т'эви мьн һатьн у эм чунэ мала ви мэрьви. ¹³ Эви мэр'а гот, кө чава мала хвэда мьльак'эт дитийэ, кө сэкьни йэ вьр'а готийэ: «Мэрийа бышинэ Йафайе у гази Шьмһ'ун кэ, йе кө жер'а Пэтрус дьбежьн. ¹⁴ Эве тэр'а ван готьна бежэ, бь к'ижана те у т'эмамийа нэфэред мала хвэва хьлаз би». ¹⁵ У мьн һэма дэст бь хэбэрдане кър, Р'өһ'е Пироз һатэ сэр ван, чава пешийе һатэ сэр мэ. ¹⁶ Ви чахи һатэ бира мьн эw хэбэра кө Хөдан дьгот: «Йуһ'энна бь аве ньхөманд, ле һуне бь Р'өһ'е Пироз бенэ ньхөмандьне». ¹⁷ Ава һэгэр Хвэде хут эw п'ешк'еш да ван, к'ижан да мэ,

гава мэ бавэрийа хвэ Хөдан Иса Мэсиг ани, эз к'и бум кө мырабьли Хвэде бьсэкьнийама?»

¹⁸ Гава кө эв йэка бьхистьн, дэнге хвэ бьр'ин, шыкьри данэ Хвэде у готьн: «Wэки өса йэ Хвэде эва мэшала да нэщьһуйа жи, кө жь гөнэкьрьне вэгэр'ьн у бьжин».

Бавэрмэндед бажаре Энтакйайе

¹⁹ Эвед кө жь дэст we зерандьна пэй көштьна Стэйфанр'а бэла-бэлайи бьбун, гьһиштьнэ һ'эта Финикйайе, Qөбрьсе у Энтакйайе у т'эне щьһуйар'а хэбэр даннасин дькьрьн. ²⁰ Ле нава ванда һьнэк жь мэрьвед Qөбрьсе у Курене бун, кө гави чун к'этьнэ Энтакйайе, йунанар'а^Ф жи хэбэр дьдан, Мьзгинийа Хөдан Иса дьдан. ²¹ Дэсте Хөдан ванр'а бу, гэлэка бавэр кьр, бэрбь Хөдан вэгэр'ийан.

²² Бона ван эв дэнг-бэ'са гьһиштэ щьвина^Ф Оршэлиме, Барнабас шандьнэ Энтакйайе. ²³ Гава гьһиште у к'эрэма Хвэде дит, ша бу у дьл дьда ван һ'эмуйа кө бь т'эмамия дьле хвэва Хөданр'а амьн бьминьн. ²⁴ Барнабас мэрьвэки қэнщ, P'öh'e Пироз у бавэрийева т'ьжи бу. Гэлэк щьмэ'т сэр бавэрмэндед Хөданда зедэ бу.

²⁵ һьнге Барнабас дэрбази Тарсусе бу, кө ль Шауул бьгэр'э, ²⁶ эв дит ани Энтакйайе. Эвана һэвр'а т'эмамия салэке т'эви щьвине^Ф дьщьвийан у гэлэк щьмэ'т һин дькьрьн. Пешийе Энтакйайеда шагьрт «мэсиги^Ф» һатьнэ навкьрьне.

²⁷ Ван р'ожа жь Оршэлиме п'ехэмбэр бэржери Энтакйайе бун. ²⁸ Жь ван йэк, кө наве ви һагабо бу,

---

* 11:20 Нав дэстньвисаред һьнэкада аһа йэ: «Мэрьвед кө йунани хэбэр дьдан» йан жи «щьһуйед кө йунани хэбэр дьдан».

р'абу бь Р'öh' э'лам кьр, кө we т'эмамия дьнайеда бьбэ хэлайикэ гьран. У öса жи эва хэлайа һена Клаудйо Қэйсэрда^ф бу. ²⁹ Ђнге шагьртед Энтакйаие қьрар кьрн кө жь дэсте к'ева чьқас те алик'арийе бона бавэрмэндед Щьһустане бьшиньн. ³⁰ Öса жи кьрн, бь дэсте Барнабас у Шауул бэрпьрсийаред щьвинер'а шандьн.

Кöштьна Ақуб^ф у гьртьна Пэтрус

12 ¹ Ван чахада һеродэс^ф п'адша дэсте хвэ һьлда сэр һьнэкед жь щьвине кө ван бьдэ щэфе, ² Ақубе^ф бьре Йуһ'әнна бь шур да көштьне. ³ Эви дина хвэ даие кө кьрна ви ль щьһуйа хвэш һат, р'абу Пэтрус жи да гьртьне. Эв йэк р'ожед Щэжьна^ф Нане Шкэвада қэвьмин. ⁴ Гава Пэтрус гьрт, авитэ кэле спартэ^ф чар т'ахьма, кө һэр т'ахьмэк чар-чар эскэр бун, вэки мьрати ви бьн. Нета ви эв бу кө пэй Щэжьна Дэрбазбунер'а ви дэрхэ бэр щьмэ'те, диwana ви бькэ. ⁵ Иди Пэтрус кэледа гьрти бу, ле щьвине бона ви бь дьл у щан, бь дöа һиви жь Хвэде дькьр.

Азабуна Пэтрус

⁶ We шэве, кө сьбэтьре һеродэс дьхвэст эв дэрхьста бэр щьмэ'те, бона диwanкьрне, Пэтрус бь дö зьнщира гьредаи нава дö эскэрада р'азайи бу, нобэдара жи бэр дери нобэдарийа кэле дькьр. ⁷ Ньшкева мьльак'этэки^ф Ходан бэр сэкьни, р'онаие ви щийи шэwq да у ньч'андэ к'елэка Пэтрус, эв һ'ьшйар кьр у готе: «Зу р'абэ». Зьнщир жь дэстед ви к'этын. ⁸ Ђнге мьльак'эт wir'а гот: «Пьшта хвэ гьредэ у чарьхед хвэ сэр ньгед хвэва кэ». Эви жи öса кьр. Паше wir'а гот: «Қап'уте хвэ бавежэ сэр хвэ у пэй мьн вэрэ». ⁹ Пэтрус жи дэрк'эт да пэй ви чу, ле ньзаньбу

эw кьрна мьлайк'эт р'аст э, wi т'ьре хэwне дьбинэ.
¹⁰ Эwана жь nobэдаред пешьн у дōда дэрбаз бун, h'эта дэргэhe h'эсьни hatьн, к'ижани дэрдьхьстэ нав бажер. Дэргэh хwэха ль бэр wan вэбу, жь wьр дэрк'этын к'учэке дэрбаз бун, ньшкева мьлайк'эт жь wi қэтийа.

¹¹ Ынге Пэтрус сэр h'ьше хwэда hat, гот: «Эз ньha р'аст заньм кō Хōдан мьлайк'эте хwэ шанд, эз жь дэсте herодэс у жь wan h'эму тыштед кō щьhu нивийе бун хьлаз кьрм».

¹² Гава эв йэк фə'м кьр, чу мала Мэрийэма дийа Йyh'эннайе кō жер'a Марқос дьготьн, кō ль wьр гэлэк щьвийабун дōа дькьрн. ¹³ Пэтрус дэргэh хьст, щарикэ наве we P'ода чу гōhe хwэ да сэр. ¹⁴ Дэнге Пэтрус нас кьр, жь шабуна дэргэh вэнэкьр, ле р'эви чу һьндөр' гот: «Пэтрус ль бэр дэргэh сэкьни йэ!» ¹⁵ Wана wer'a гот: «Тэ h'ьше хwэ онда кьрийэ?» Ле эwa сэр йа хwэ бу, кō р'аст э. Wана гот: «Qэй мьлайк'эте wi йэ?»

¹⁶ Пэтрус жи сэрhэв-сэрhэв дэргэh дьхьст. Гава вэкьрн эw дитьн, h'ьше сэре wan чу. ¹⁷ Эwi дэсте хwэ h'эжанд кō кэр' бьн у гьли кьр чава Хōдан эw жь кэле дэрхьстийэ, оса жи гот: «Be йэке Aquб^ф у хушк-бьрайед дьнр'a жи бежьн». Хwэха жи р'абу чу щики дьн.

¹⁸ Сьбэh кō сафи бу, эскэр гэлэки т'эвиhэв бун, гэло чь hatэ сэре Пэтрус? ¹⁹ Гава herодэс ль wi гэр'ийа у эw нэдит, жь эскэра hэр тышт пьрси у э'мьр кьр кō бенэ кōштьне. Паше herодэс жь Щьhустане бэржери Qэйсэрийе бу у wьр ма.

Мьрна herодэс П'адша

²⁰ herодэс ль мьлэтед Cур у Сайдаие р'абьбу хэзэбе. Эwана жи hэвр'a р'абун hatьн, Бьласто wэк'иле мала herодэс анинэ р'айе у ниви кьрн кō ль hэв бен, чьмки

бажаред ван жь вэлате ви п'адшайи хөрэк дьстандън.
²¹ Р'ожэкэ к'ьфшкьри һеродэс к'ьнще п'адшатийе ле, ль
һэрэма^ф диwane р'унышт у бь щьмэ'ти ванар'а хэбэр дьда.
²² Э'лалэте жи дькьрэ қир'ин у дьгот: «Эва дэнге хвэдеки
йэ, нэ йе мәрийа йэ!» ²³ Дэстхвэда мьльак'этэки Хөдан
ви хьст, бона кө ви шькьри нэда Хвэде, көрми бу мьр.
²⁴ Ле хэбэра Хвэде бэрфьрэ у зедэ дьбу.

²⁵ Барнабас у Шауул гава қольхе хвэ қэдандън, жь
Оршэлиме вэгэр'ийан, Йуһ'эннайе кө жер'а Марқос
дьготън жи т'эви хвэ анин.

Р'еуитийа Павлосэ пешьн, т'эви Барнабас (13:1-14:28)

Р'өһ'е Пироз Павлос у Барнабас дышинэ

13 ¹ Щьвина Энтакйайеда чэнд п'ехэмбэр у дэрсдар
һэбун, Барнабас, Шьмһ'уне кө жер'а Нигер*
дьготън, Лукйойе жь Курене, Мэнайине кө т'эви
һеродэсе^ф сэрвер** мэзын бьбу у Шауул. ² Эвана кө
нава һ'эбандьна Хөданда бун у р'ожи^ф дьгьртън, Р'өһ'е^ф
Пироз ванр'а гот: «Барнабас у Шауул мьнр'а бона ви
шьхөле кө мьн гази ван кьрийэ щөдэ кьн». ³ Ви чахи
р'ожи гьртън, дөа кьрьн, дэстед хвэ данинэ сэр ван у
эв шандън.

---

* 13:1 «Нигер» жи чава «мэрыве ч'эрме р'эш» те фэ'мкьрьне.

** 13:1 Эва һеродэса, ава готи һеродэс-Антипас, сэрвере Щэлиле бу
(Луқа 3:1).

Шанди гърава^Ф Қөбрьседа Мъзгинийе дьдын

⁴ Ава эвана кӧ жь Р'ӧһ'е Пироз хатънэ шандьне, бэржери Селукйайе бун у жь вьр бь гэмийе дэрбази Қөбрьсе бун. ⁵ Гава гъништънэ Сэламисе, к'ъништед щъһуйада хэбэра Хвэде даннасин дькьрын у Йуһ'энна жи к'омэкдаре ван бу. ⁶ Эв т'эмамийа we гъраве гэр'ийан, гъништънэ һ'эта Пафосе. Ль вьр п'ехэмбэрэки щъһуйайи дэрэв у сербаз дитън кӧ наве ви Барйешу бу. ⁷ Эва йэки жь бэрдэстийед Сэргийо Павлосе вэли^Ф бу. Сэргийо Павлос жи мэрвэки ақъл бу, эви гази Барнабас у Шауул кьр, кӧ хэбэра Хвэде бьбьһе. ⁸ Ле Барйешуйе сербаз, ава готи бь йунани Елумас, мьрабьли ван р'абу у дькьр кӧ вэли жь бавэрийе бьхальфинэ^Ф. ⁹ Ынге Шаууле кӧ жер'а Павлос жи дьбежън, бь Р'ӧһ'е Пироз т'ъжи ль ви сербази ньһер'и ¹⁰ у готе: «һэй мьхэнэто у һ'эму фелбазийава т'ъжийо! Щэврьке Мирещън! Дьжмьне т'эмамийа р'астийе! Те һ'эта к'энге т'эрка хальфандьна р'ийед Хӧданэ р'аст нэки? ¹¹ Ва дэсте Хӧдан we сэр тэ гьран бэ, те кор би у дэмэке тэ'ве нэбини». У дэстхвэда мьж у думан хатэ сэр ви, вьрда-веда дьк'эт р'ебэр дьхвэстън. ¹² Ви чахи вэли кӧ эв йэк дит, бавэр кьр, сэр we хинкьръна бона Хӧдан э'щербмайи ма.

Павлос у Барнабас ль бажаре

Энтакйа қэза Пьсидйайе

¹³ Ынге Павлос һэвалед хвэва бь гэмийе жь Пафосе р'ек'этън хатънэ Пэргейа Памфилийае. Йуһ'энна ль вьр жь ван қэтийа, вэгэр'ийа Оршэлиме. ¹⁴ Эвана жи жь Пэрге чунэ Энтакйа Пьсидйайе, р'ожа^Ф шэмийе к'этънэ к'ъниште р'уныштън. ¹⁵ Пэй хвэндьна Қанун у ньвисаред

п'ехэмбэраp'а сэрwеред к'ьниште йэк шандьнэ щэм ван у готын: «Гэли бьра, хэгэр готьнэкэ wэ хэйэ кё дьл бьдньнэ щьмэ'те, к'эрэм кьн бежьн». ¹⁶ Паулос р'абу, дэсте хwэ h'эжанд у гот:

«Гэли щьмэ'та Исраеле у нэщьһуейд кё жь Хwэде дьтърсын гөһдар бьн! ¹⁷ Хwэдейе ви мьлэте Исраеле кал-бавед мэ бьжартын у мьлэт ль wэлате Мьсьре хэрибийеда зедэ кьр. Бь дэсте зор эw жь wьр дэрхьстьн, ¹⁸ чьл сали бэр'ийеда ль ван сэбьр кьр*. ¹⁹ Wэлате Кэнанеда к'ока h'эфт мьлэта ани, э'рде ван чава щи-wар да щьмэ'та хwэ. ²⁰ H'эта һынге чарсьд пенщи сал дэрбаз бу. Жь wьр шунда h'акьм данэ ван h'эта һена Самойел п'ехэмбэр. ²¹ Паше п'адша хwэстьн, Хwэде чьл сали йэки жь э'шира Бьнийамин^ф, Шаwуле көр'е Кис да ван. ²² Гава эw авит, Даwьд сэр ван кьрэ п'адша, кё бона wi шэ'дэти да у гот: «Мьн Даwьде Йеша^ф мэрик дьле хwэр'а дит, we хwэстьна мьн гьшки бинэ сери^ф». ²³ Жь зөр'эта wi Хwэде анэгори созе хwэ Исраелр'а Хьлазкьрэк р'акьр, һэма хут Иса. ²⁴ Бэри һатьна wi, пешийе Йуһ'энна т'эмамийа мьлэте Исраелер'а даннасин кьр, кё жь гөнэкьрьне вэгэр'ьн^ф у бенэ ньхөмандьне. ²⁵ Гава Йуһ'энна шьхөле хwэ сэр һэвда ани, гот: «Һун бона мьн чава дьфькьрын, эз к'и мэ? Эз нэ эw ьм, бона к'ижани һун дьфькьрын. Ле ва йэ эw пэй мьн те, кё эз нэ һежа мэ бэне чарьхед ньгед wi вэкьм».

²⁶ Гэли бьра, зар'ед хун-qьнета Бьраһим у нэщьһуейд нава wэдайэ кё жь Хwэде дьтърсын, мэр'а эв хэбэра кё пе хьлаз дьбьн һатэ шандьне. ²⁷ Бьнэлийед Оршэлиме у сэрwеред ван Иса чава Хьлазкьр нас нэкьрын, ле гава

---

* 13:18 Нав дэстньвисаред һьнэкада дэwса «ль ван сэбьр кьр» «эw хwэй кьрын» хэйэ.

диwana wi кърн, готънед п'ехәмбэрайэ кӧ һэр шэми дьхуньн анинэ сери. ²⁸ Нәһәқийа бона кӧштъне жи сэр wi нэдитън, ле диса һиви жь Пилато кърн кӧ wi бьдэ кӧштъне. ²⁹ Гава һэр тыштед кӧ бона wi нъвисар бун анинэ сери, жь дар анинэ хваре кърнэ т'ърбе. ³⁰ Ле Хwэде эw жь мъръне р'акър ³¹ у гэлэк р'ожа хwэ wanва да хӧйакъръне, к'ижан жь Щэлиле т'эви wi һатъбунэ Оршэлиме. Ньһа жи эw ль бэр щьмэ'те шэ'дед wi нэ. ³² У эм ве Мьзгинийе дьдънэ wэ: Чь кӧ Хwэде кал-бавед мэр'а соз дабу, ³³ эwi бона мэ кър, awa готи зар'ед wanр'а, гава Иса жь мъръне р'акър. Чава Зэбура дӧдада жи нъвисар э:

«Тӧ кӧр'е мьн и,
тӧ иро мьнр'а буйи»*.

³⁴ Бона ве йӧке кӧ эw жь мъръне р'акър у иди эw т'ӧ щар нар'ьзэ, Хwэде аһа готийӧ:

«Эзе wan дӧа-дъррозгед пирозэ амьн у Даwьдр'а создайи сэр wэда бьбариньм»*.

³⁵ Зэбурӧкэ дьнда жи дьбежӧ:

«Тӧ наһели Пирозе тэ бър'ьзэ»*.

³⁶ Бале Даwьд зэмане хwэда қърара Хwэдер'а хӧлашти кър мър у гьһиштэ пешийед хwэ, бэдэна wi р'ьзи. ³⁷ Ле эwe кӧ Хwэде жь мъръне р'акър нэр'ьзи. ³⁸ Ньһа бьра эв йӧк wэва э'йан бэ, гэли бьра, кӧ бь сайа Иса wэр'а бона бахшандьна гӧна те даннасинкъръне. У жь wan һэр тыштед кӧ һун бь Qануна Муса нькаръбун бесуц буна, ³⁹ ньһа к'и кӧ Иса баwэр бькэ we бесуц бэ. ⁴⁰ һаш жь хwэ һэбьн, нэбэ эв тыште кӧ п'ехәмбэра готийӧ бе сэре wэ:

* 13:33 Зэбур 2:7.

* 13:34 Ишайа 55:3.

* 13:35 Зэбур 16:10.

⁴¹ «Бьньһер'ын к'обар-бабахно,
э'щербмайи бьн у бэґавэбьн,
чьмки эзе р'ожед вэда кьрэки бькьм,
кьрэки оса, кө йэк вэр'а бежэ жи
һуне бавэр нэкьн»*».

⁴² Гава Барнабас у Павлос жь вьр дэрк'этьн, һиви жь ван кьрьн, кө шэмийа дьн жи бона we йэке ванр'а хэбэр дьн. ⁴³ Гава щьвина к'ьниште бэла бу, гэлэк щьһу у жь нэщьһуйед кө һатьбунэ сэр бавэрийа щьһуйа пэй Павлос у Барнабас дьчун. Ванар'а хэбэр дьдан у дьл дьданэ ван, вэки т'ьме нава к'эрэма Хвэдеда бьминьн.

⁴⁴ Р'ожа шэмийа дьн незики т'эмамыйа бажер щьвийа, кө хэбэра Хөдан бьбьһе. ⁴⁵ Гава щьһуйа эв э'лалэт дит, жь һ'эвсудийе мьґабьли готьнед Павлос сэкьнин у к'ьфьрин. ⁴⁶ һьнге Павлос у Барнабас мерк'ими готьн: «Гэрэке пешийе хэбэра Хвэде вэр'а бьһата хэбэрдане, ле һун кө хэбэра Хвэде т'эхсир дькьн у хвэ лайиқи жийина^ф һ'эта-һ'этайе накьн, ава эм вэдьгэр'ьнэ бэрбь нэщьһуйа. ⁴⁷ Чьмки Хөдан аһа э'мьри мэ кьр: «Мьн тө кьри р'онайа нэщьһуйа, вэки һ'эта сэре дьнйайе бьби мэщала хьлазбуне»*».

⁴⁸ Гава йед нэщьһу эв йэк бьһистьн, ша бун шькьри дьданэ готьна Хөдан. У эвед кө бона жийина һ'эта-һ'этайе к'ьфшкьри бун, бавэр кьрьн.

⁴⁹ Хэбэра Хөдан т'эмамыйа вэлетда бэла бу. ⁵⁰ Ле щьһуйа һелан данэ к'олфэтед хвэдебавэрэ хвэйиқэдьр, т'эви гьрэгьред бажер, мьґабьли Павлос у Барнабас р'акьрьн у жь синоред хвэ дэрхьстьн. ⁵¹ Вана жи т'оза

* 13:41 һэбауу 1:5.

* 13:47 Ишайа 49:6.

ныгед хwэ сэр wанда даwшанд, чунэ Qонйайе ⁵² у шагьрт бь шабуне у P'öh'e Пирозва т'ъжи бун.

Павлос у Барнабас бажаре Qонйайеда

14 ¹ Qонйайеда жи эв йэк мина һэр шар қәwьми: Павлос у Барнабас к'этьнэ к'ъништа щьһуйа, өса хэбэр дан, wэки э'лалэтэкэ гьран жь щьһу у нэщьһуйа баwэр кьрын. ² Ле щьһуйед кө баwэр нэкьрын дьле нэщьһуйа қьлқьландьн у р'акьрынэ мьқабыли бьра. ³ Аwa эwана гэлэк wэхт ль wьр ман, мерк'ими сэр Хөдан хэбэр дьдан, Хөдан жи хэбэра к'эрэма хwэ избат дькьр, бь дэстед ван нишан у к'эрэмэт дьданэ кьрыне. ⁴ Ле дөтирэти к'этэ бажер, һьнэк ль алийе щьһуйа бун, һьнэк жи ль алийе шандийа. ⁵ һьнге һьнэкэ жь нэщьһуйа у щьһуйа т'эви сэрwеред хwэ қьрар кьрын кө ван беһөрмэт кьн у бьдьнэ бэр кэвьра, ⁶ ле эw пе һ'эсийан р'эвинэ Листрайе у Дербе, бажаред Лукайонйа, өса жи дор-бэред ван. ⁷ У ль ван дэра Мьзгини дьдан.

Павлос у Барнабас Листра у Дербеда

⁸ Листрайеда йэки жь зькмакийеда ныгада шьлушэ'т р'унышти бу, кө т'ө щара нэгэр'ийабу. ⁹ Эwi жи гөһдарийа Павлос дькьр, Павлос ль wi ньһер'и у гава дит баwэрийа wi бона қәнщбуне һэйэ, ¹⁰ бь дэнге бьльнд готе: «P'абэ сэр ныгед хwэ р'аст бьсэкьнэ!» Эwi жи банзда сэр хwэ, дэстпекьр гэр'ийа. ¹¹ Э'лалэте гава кьрына Павлос дит, дэнге хwэ һьлдан бь лукайони готьн: «Хwэде дьлqe инсенда һатьнэ хwаре щэм мэ!» ¹² Барнабаср'а Зэwс^ф дьготьн, Павлоср'а жи һэрмес^ф, чьмки хэбэрданеда йе пеш эw бу. ¹³ К'аһине Зэwсе кө п'арьстгәһа wi ль пешбэри бажер бу, га бь к'офийава^ф

анинэ бэр дэргэһ, хwэст кө т'эви э'лалэте шандийар'а бькэ қөрбан. ¹⁴ Ле гава шандийа, Барнабас у Павлосва эв йэк бьһист, к'ьнщед хwэ қэлаштын у р'эвинэ нава э'лалэте, кьрынэ гази у готын: ¹⁵ «Э'вдно! һун чьма ве йэке дькьн? Эм жи бьһийат'а хwэда мэринэ мина wэ нэ, Мьзгинийе дьдьнэ wэ, кө һун жь ван тыштед п'уч' вэгэр'ьн бэрбь Хwэдейе сах бен, йе кө э'рд у э'зман, бэ'р у һ'эмуйед нава wанда э'фьрандийэ. ¹⁶ Эви зэмане бьһөрида һьшт кө һэр мьлэт р'ийа хwэда һэр'э. ¹⁷ Ле хwэха хwэ бе шэ'дэти нэһьшт, қэнщи wэр'а кьр, жь э'змен баран баранд, р'эз^ф жи дэмсалада данэ wэ, бь хөрэква һун т'ер кьрын у шабун жи кьрэ дьле wэ». ¹⁸ Бь ван готына wана бь зорэке э'лалэт зэфт кьр, кө қөрбана бона ван нэдын.

¹⁹ һынге жь Энтакйайе у Qонйайе щьһу һатын, э'лалэт данэ алийе хwэ, Павлос данэ бэр кэвьра, жь бажер к'аши дэр кьрын, ван т'ьре мьрийэ. ²⁰ Ле гава шагьрта дора wi гьрт, эw р'абу к'этэ бажер у р'ожа дьне т'эви Барнабас р'абу чу Дербе.

Павлос у Барнабас вэдьгэр'ьнэ Энтакйайа қэза Сурйайе

²¹ Wана кө wi бажарида Мьзгини дан у гэлэк кьрынэ шагьрт, вэгэр'ийанэ Листрайе, Qонйайе у Энтакйайе. ²² Дьле шагьрта дьшьдандьн у дьл дьданэ ван, кө бawэрийеда бьминьн у дьготын: «Гэрэке эм бь гэлэк щэфак'ьшандьне бьк'эвьнэ П'адшатийа Хwэде». ²³ Wана бона һэр щьвинэке бэрпьрсийар к'ьфш кьрын, бь р'ожи дөа кьрын у эw спартына wi Хөдане кө бawэр кьрбун.

²⁴ Эw нава Пьсидйайер'а дэрбаз бун, паше һатынэ Памфилйайе. ²⁵ Пэргеда жи хэбэра Хwэде даннасин кьрын, бэржер чунэ Энталйайе. ²⁶ Жь wьр жи бь гэмийе

чунэ Энтакйайе, ви щийе кӧ спарти к'эрэма Хвэде бьбун бона ви шьхӧле кӧ сэр хэвда анин. ²⁷ Гава хатьн, щьвин ль хэв щьвандьн у ванр'а гьли кьрьн, кӧ Хвэде т'эви ван чь тышт кьрьнэ у чава дэргэне бавэрийе бэр нэщьхуйа жи вэкьр. ²⁸ Ль вьр гэлэк вэхт т'эви шагьрта ман.

Шевьра щьвина Оршэлимеда

15 ¹ хьнэк жь Щьхустане бэржери Энтакйайе бьбун у бьра хин дькьрьн дьготьн: «хэгэр хун ль гора э'дэте Муса нэйнэ сьнэткьрьне, хун хьлаз набьн». ² Нава ван у Павлос, Барнабасда гэлэк дэ'w-доз пешда хат, хьнге бьра қьрар кьр кӧ бона ве пьрсе Павлос у Барнабас, ӧса жи жь ван чэнд кэс хэвраз хэр'ьнэ Оршэлиме, щэм шанди у бэрпьрсийара. ³ Щьвине кӧ эв вэр'екьрьн, эвана Финикье у Самэрийайева дэрбаз бун у х'эму бавэрмэндар'а бона вэгэр'андьна нэщьхуйа гьли дькьрьн, бь ве йэке эв гэлэки ша кьрьн. ⁴ Гава гьшиштьнэ Оршэлиме, щьвине, шандийа у бэрпьрсийара эв қэбул кьрьн у чь кӧ Хвэде т'эви ван кьрьбу ванр'а гьли кьрьн. ⁵ Ле хьнэк бавэрмэндэд жь к'омэла ферьсийа р'абун готьн: «Гэрэке ван сьнэт кьн у ванар'а бежьн, кӧ Қануна Муса хвэй кьн».

⁶ Шанди у бэрпьрсийар щьвийан, кӧ бона ве йэке бьшевьрьн. ⁷ Пэй гэлэк дэ'w-дозер'а Пэтрус р'абу сэр п'ийа у ванр'а гот: «Гэли бьра! хун хвэха заньн кӧ Хвэде р'ожед пешьнда эз нав вэда бьжартьм, кӧ нэщьху хэбэра Мьзгинийе жь дэве мьн бьбьхен у бавэр бькьн. ⁸ Хвэдейе кӧ дьла занэ да избаткьрьне, кӧ нэщьху жи вива қэбул ьн, гава Р'ӧh'e Пироз да ван жи, чава да мэ. ⁹ Нава мэ у ванда т'ӧ фьрқи данэни, бь бавэрийе дьле ван пақьж кьр. ¹⁰ Иди чьма хун Хвэде дьщер'ьбиньн, нирэки ӧса

датиньнэ сэр стуйе шагьрта, кө нэ кал-бавед мэ карьбунэ бьбьн, нэ жи мэ? ¹¹ Эв йэк аһа набэ, ле эм бавэр дькьн, кө чава эм бь к'эрэма Хөдан Иса хьлаз дьбьн, өса жи эв».

¹² Ынге т'эмамийа щьвате дэнге хвэ бьр'и у гөһе хвэ данэ сэр готьнед Барнабас у Павлос кө Хвэде бь дэстед ван чьқас нишан у к'эрэмэт нава нэщьһуйада кьрьбун.

¹³ Гава эвана кэр' бун, Ақуб^ф дэнг һьлда у гот: «Гэли бьра! Гөһ бьдьнэ мьн. ¹⁴ Шьмһ'ун гьли кьр, кө чава пешийе Хвэде р'э'ма хвэ ль нэщьһуйа кьрьбу, кө жь нава ван щьмэ'тэке дэрхэ, wэки наве ви һьлдьнэ сэр хвэ.

¹⁵ Ве йэкер'а готьнед п'ехэмбэра жи ль һэв дьгьрын, чава ньвисар э:

¹⁶ <Жь вьр шунда эзе вэгэр'ьм,
коне Даььди к'эти диса вэгьрьм,
чи ви жи кө хьраб буйэ эзе чекьм
у ви диса р'акьмэ п'ийа,

¹⁷ wэки һ'эрче мэрьвед майин
у һ'эму нэщьһуйед кө наве мьн сэр ван э,
ль Хөдан бьгэр'ьн.

¹⁸ Эв Хөдане кө ван тышта һе жь дэwред бэреда э'йан
кьрийэ дьбежэ»*.

¹⁹ Бона ве йэке жи эз аһа р'е тер'а дьбиньм кө эм зэ'мэте нэдьнэ эвед кө жь нэщьһуйа бэрбь Хвэде тен, ²⁰ ле эм нэ'мэке ванр'а бьньвисьн, кө һ'эвза хвэ жь ван қөрбанед кө п'утар'а тенэ дайине бькьн, өса жи жь бенамусийе, гоште мьрар^ф у хуне. ²¹ Фэ'мдари йэ кө һе қөр'нед дэрбазбуйида Қануна Муса һэр бажарида те һинкьрьне у һ'эму р'ожед шэмийа к'ьништада we дьхуньн».

* 15:18 Амос 9:11-12.

Щабдайина щьвина Оршәлиме

²² Ђнґе ль шандийа, бәрпърсийара у т'әмамыйа щьвине хвәш һат, кә жь нава хвәда чәнд мәрва бьбьжерьн у т'әви Павлос у Барнабас бьшиньнә Әнтакйае. Әв бун йед кә һатьнә шандьне: Щьһудае кә жер'а дьготьн Барсабо у Силас. Нава бавәрмәндада әвана әйан бун.
²³ Бь дәсте ван әв нә'мә шандьн аһа ньвисар:

«Әм бьрайед вәйә шанди у бәрпърсийар сьлава ль вә бьрайед жь нәщьһуйайә Әнтакйае, Сурйае у Киликйае дькьн.

²⁴ Мә бьһистийә кә жь нава мә һьнәк дәрк'әтьнә, кә мә хвәха т'әми нәданә ван, ле ван бь хәбәрәд хвә зә'мәт данә вә у фькьред вә т'әвиһәв кьрьнә.* ²⁵ Бона ве йәке ль т'әмамыйа шешьра щьвина мә хвәш һат, кә әм мәрва бьбьжерьн т'әви бьрайед мәйә дәлал Барнабас у Павлос бьшиньнә щәм вә, ²⁶ йед кә ә'мьре хвә данә наве Хөдане мә Иса Мәсиһ. ²⁷ Ава әм Щьһуда у Силас дьшиньн, вәки әв жи ван тышта бь дәве хвә вәр'а бежьн. ²⁸ Ль Р'өһ'е Пироз хвәш һат, өса жи ль мә, кә т'ө бари нәдьнә сәр мьле вә, пештьри ван тыштед һ'әвщә: ²⁹ Дури қөрбанед п'ута, хуне, мьрарийе^ф у бенамусийе бьн. һәгәр һун хвә жь ван тышта хвәй кьн, қәнщ ә. һун хвәш бьн, дә ма хатьре вә».

³⁰ Ђнґе әв вәр'екьрьн, бәржер чунә Әнтакйае щьмә'т щьвандьн, нә'мә данә ван. ³¹ Гава хвәндьн, бона ве дьлдайине п'ьр' ша бун. ³² Щьһуда у Силас жи кә п'ехәмбәр бун, бь гәләк хәбәра дьл данә бавәрмәнда у әв шьдандьн. ³³⁻³⁴ Гәләк вәхт ль вьр ман, паше бавәрмәнда

---

* 15:24 Нав дәстньвисарәд һьнәкада әв жи һәйә: «Дьбежьн: Гәрәке бенә сьнәткьрьне у Қануна Муса хвәй кьн».

эw бь хер у сыламэт пашда шандьнэ щэм ван, йед кө эw шандьбун.* ³⁵ Павлос у Барнабас жи Энтакийайеда дьман, т'эви гэлэкед майин хэбэра Хөдан хин дькьрын у даннасин дькьрын.

Р'еуитийа Павлосэ дөда (15:36-18:22)

Павлос у Барнабас жь һэвдө дьрэтън

³⁶ Чэнд р'ожа шунда Павлос готэ Барнабас: «Wэрэ эм вэгэр'ън сэрики бьдънэ ван хушк-бьра, к'ижанар'а мэ һ'эму бажарада хэбэра Хөдан даннасин кьрийэ, дина хwэ бьдъне к'а һ'але ван чава йэ». ³⁷ Барнабас дьхwэст Йуһ'эннаие кө жер'а Марқос дьготън жи т'эви хwэ бьбьрана, ³⁸ ле Павлос р'е тер'а нэдьдит, йе Памфилайайеда жь ван қэтийа у т'эви ван шьхөл нэкьр т'эви хwэ бьбьрана. ³⁹ Ынге йа ван ль һэв нэгьрт, эв бу мэ'ни жь һэв қэтийан. Барнабас Марқос һьлда бь гэмийе чу Қөбрьсе, ⁴⁰ Павлос жи Силас бьжарт у жь бьра спарти к'эрэма Хөдан бун, р'ек'этън чун. ⁴¹ Ль Сурйаие у Киликийаие дьгэр'ийан, щьвин дьшьдандън.

Тимот'ейо һэвалтийе Павлос у Силаср'а дькэ

16 ¹ Ынге Павлос һатэ Дербе у Листрайе. Ль wьр шагьртэк һэбу наве ви Тимот'ейо, көр'е к'өлфэтэкэ щьһуйэ бавэрмэнд бу, ле баве ви йунан бу. ² Бавэрмэндед Листрайе у Қонйаие һьндава вида қэнщ хэбэр дьдан. ³ Павлос хwэст ви т'эви хwэ бьбэ у

---

* 15:33-34 Нав һьнэк дэстньвисар у wэлгэр'андьнед кэвьнда эв жи һэйэ: «Ле ль Силас хwэш һат, ль wьр бьминэ».

бона ван щьһуйед ван дэра гьрт эв сынэт кьр, чьмки һ'эмуйа жи заньбу кө баве ви йунан э. ⁴ Гава бажарар'а дэрбаз дьбун, эв т'эмийед кө шандийа у бэрпърсийаред Оршэлиме қьрар кьрьбун, дьданэ бавэрмэнда кө хвэй кьн. ⁵ Ава щьвин жи бавэрийеда дьшьдийан у р'ож бь р'ож һ'эсабе ван зедэ дьбу.

Мэкэдони хэвнеда гази Павлос дькьн

⁶ Нава синоред Фьригья у Галатйайеда гэр'ийан, чьмки Р'өһ'е^Ф Пироз нэһьшт кө қэза Асийаеда хэбэра Хвэде бежьн. ⁷ Гава незики Мисйае бун, кьрын кө һэр'ьнэ Битенйае, ле Р'өһ'е Иса изьн нэда ван ⁸ у бэр Мисйаева дэрбаз бун бэржер чунэ Тройае. ⁹ Шэв Павлос дитьнокеда бэр ч'э'ве хвэ дит, йэки мэкэдони сэкьни бу ниви жь ви дькьр у дьгот: «Wэрэ Мэкэдонйае али мэ бькэ». ¹⁰ Гава ви эв дитьнок дит, мэ* дэстхвэда хвэст кө һэр'ьнэ Мэкэдонйае. Мэ фэ'м кьр, кө Хвэде мэ дьшинэ вьр, вэки Мьзгинийе бьдьнэ ван.

Филипйайеда Лидйа бэрбь Хөдан вэдьгэр'э

¹¹ Эм жь Тройае бь гэмийе дэрк'этын р'аст чунэ Самотрахе, р'ожа дьне Нейаполисе. ¹² Жь вьр жи чунэ Филипйае, бажарэки нэ'ийа Мэкэдонйаеи э'йан, өса

---

* 16:10 Луцайе ньвиск'аре ве к'ьтебе ви чахи щэм Павлос бу, лэма жи дьбежэ «мэ».

жи кӧ бажарэки Р'омайе* йэ. Wi бажарида эм чэнд р'ожа ман. ¹³ Р'ожа шэмийе эм жь дэргәһе бажер дэрк'этын чунэ дэве ч'ем, әw дэр чава эм дьфькьрин, щийе дӧа бу. Мэ р'уньшти т'эви к'ӧлфәтед щьвийайи хэбэр дьда, ¹⁴ к'ӧлфәтэкэ хwәдебавэр жь бажаре Тийатирайе, наве we Лидйа кӧ к'ьнщед ширк дьфьротын, гӧһдари дькьр. Хӧдан дьле we вэкьр кӧ гӧһ бьдә готьнед Павлос. ¹⁵ Гава әw нәфәред хwәва пе аве һатьнә ньхӧмандьне, һиви жь мэ кьр у гот: «һәгәр һун мьн бавәрмәнда Хӧдан һ'әсаб дькьн, к'әрәм кьнә мала мьн, ль wьр бьминьн». У зор ль мэ кьр эм бьрын.

Павлос у Силас бажаре Филиппайеда тенә гьртъне

¹⁶ Царәке эм дьчунэ щийе дӧакьрьне, щарик р'асти мэ һат, кӧ р'ӧһ'е к'оч'эктийе пер'а бу, әве бь we к'оч'эктийе хwәйед хwәр'а п'ьр' к'ар дани. ¹⁷ Әва пәй Павлос у мэ к'этьбу, дькьрә қир'ин у дьгот: «Әв мәрьвана хӧламед Хwәдейе һәри Жорьн ьн, кӧ wәр'а бона р'ийа хьлазбуне даннасин дькьн!» ¹⁸ Әв йәка әwe гәләк р'ожа дькьр, һ'әта кӧ Павлос ащз бу, вәгәр'ийа у wi р'ӧһ'ир'а гот: «Бь наве Иса Мәсиһ ә'мьри тә дькьм жь we дәре!» У пер'а-пер'а әw жь we дэрк'әт. ¹⁹ Гава хwәйед we дитын кӧ гӧмана к'ара ван һатә бьр'ине, Павлос у Силас гьртън, к'аши мәйдана бажер щәм сәрwера кьрын, ²⁰ әw бьрынә бәр сәрдаред Р'омайе у готън: «Әв мәрьвана щьһу нә у бажаре

---

* 16:12 Филиппа Мәкәдонйайеда бу, нә сәр әрде Италийае бу, ле диса «бажарэки Р'омайе» дьһатә һ'әсабе (бь йунани хэбәр бь хэбәр дьбежә, кӧ әw «Колонийа Р'омайе» йә). һәқе бажарванед Филиппайе wәкә һәқе һәр бажарванәки жь бажаред Италийайейә майин бу, мәсәлә, хwәсәрихwә диwана хwә дькьрын, хәрщ нәдьданә Р'оме. Ләма р'езед 16:21-да мәрьвед бажер хwә һ'әсаб дькьн чава бажарванед^ф Р'омайе.

мэ т'эвиһэв дькын. ²¹ Э'дэте өса мэ бажарванед^ф Р'омайе һин дькын, кө нэ мэр'а щайиз э қэбул кын, нэ жи бькын». ²² Э'лалэте һ'щуми сэр ван кыр, сэрдара жи к'ынщед сэр ван қэлаштын у э'мьр кьрын кө ван бьдынэ бэр шьва. ²³ Пэй гэлэк леданер'а авитьнэ кэле у э'мьри сэрwere кэле кьрын, кө р'нд мьратийе ван бькэ. ²⁴ Эви кө эв э'мьр станд, эв авитьнэ зьндане у ньгед ван қайдада шьдандьн.

²⁵ Незики ниве шэве Павлос у Силас дөа дькьрын у эшқи Хwэде дьстьран, гьртийа жи гөһе хwэ данибунэ сэр ван. ²⁶ Ньшкева эрд қайим һ'эжийа, һ'эта кө һ'имед кэле жи чун-һатьн, дэстхwэда һ'эму дәри вэбун, қайд-зынщиред һ'эмуйа һатьнэ вэкьрне. ²⁷ Гава сэрwere кэле һ'ышйар бу у дэред кэле вэкьри дитьн, шур к'ьшанд кө хwэ бькөжэ, чьмки ви т'ьре гьрти р'эвинэ.* ²⁸ Ле Павлос бь дэнге бьльнд кьрэ гази у гот: «Т'ө зийане нэдэ э'мьре хwэ, эм һ'эму жи вьра нэ!» ²⁹ Эви ч'ьра хwэст, р'эви һьндөр', лэрьзи хwэ авитэ бэр Павлос у Силас. ³⁰ Эв дэрхьстын у гот: «Эз хөлам! Эз чь гэрэке бькьм кө хьлаз бьм?» ³¹ Вана жи гот: «Бавэрийа хwэ Хөдан Иса бинэ, те нэфэред хwэва хьлаз би». ³² һьнге хэбэра Хөдан ви у ван һ'эмуйар'а готьн, йед кө мала вида бун. ³³ һэма we шэве сэрwere кэле эв бьрын, бьринед ван шуштын у пер'а-пер'а эв нэфэред хwэва пе аве һатьнэ ньхөмандьне. ³⁴ Эв анинэ мала хwэ, сьфрэ ль бэр ван дани у т'эмамияа нэфэред хwэва ша бун, кө бавэрийа хwэ Хwэде анин.

---

* 16:27 Ви чахи гава гьртик жь кэле бьр'эвийа, һьнге чь щэза кө дьгьһиштэ гьрти, гэрэке сэрwere кэле дэвса ви бьк'шанда. Ава готи, һэгэр йэки һэжайи мьрне бьр'эвийа, һьнге гэрэке сэрwere кэле дэвса ви бьһата көштыне.

³⁵ Гава събәһ сафи бу, сәрдара запьдед хвә шандьн у готьн: «Ван мәрва бәр'дә». ³⁶ Сәрверә кәле эв йәк Павлоср'а гот: «Сәрдар мәри шандьнә wәки һун бенә бәр'дане. Ньһа р'абьн бь хер у съламәт һәр'ьн». ³⁷ Ле Павлос ванр'а гот: «Әм, бажарванед^ф Р'омайе, бе диван бь щьмә'ти данә бәр шыва авитьнә кәле! У ньһа дьхвазьн бь дьзива мә дәрхьн? На, эв йәк набә, бьра хвәха бен мә дәрхьн». ³⁸ Запьда эв хәбәрана гиһандьнә сәрдара. Гава кә бьһистьн әв бажарванед Р'омайе нә, тьрсийан ³⁹ һатьн хвә авитьнә ван, паше әв дәрхьстьн у һиви кьрьн кә жь бажаре ван һәр'ьн. ⁴⁰ Әв жи жь кәле дәрк'әтьн чунә мала Лидйайе, ль wьр хушк-бьра дитьн, дьл данә ван у паше р'ек'әтьн чун.

Қалмә-қалма бажаре Т'есалоникеда

17 ¹ Әвана Әмфиполис у Аполонйайева дәрбаз бун һатьнә Т'есалонике, wi щийе кә к'ьништа щьһуйа һәбу. ² Павлос жи мина ә'дәте хвә чу нава ван у се р'ожед шәмийе ванар'а дьк'әтә хәбәрдане, жь ньвисара ³ шьровәдькьр у ванр'а избат дькьр, кә гәрәке Мәсiһ щәфа бьк'ьшанда у жь мьрьне р'абуйа у дьгот: «Әв Исайе кә эз wәр'а даннасин дькьм, әв Мәсiһ ә». ⁴ һнәкед жь ван баwәр кьрьн хвә ль Павлос у Силас гьртьн, өса жи ә'лаләтәкә хвәдебавәред йунан^ф у гәләк к'өлфәтед хвәйиқәдър.

⁵ Ле жь щьһуйа һнәка жь һ'әвсудийе чәнд мәрвьед бекерә нәр'аст щьвандьн, кьрьнә қалмә-қалм, бажар т'әвиһәв кьрьн у һ'ьщуми сәр мала Йасон кьрьн, дьхwәстьн Павлос у Силас банина бәр щьмә'те. ⁶ Гава әв нәдитьн, Йасон т'әви чәнд бьрава к'аши щәм сәрверед бажер кьрьн, дькьрьнә қир'ин дьготьн: «Әвед дьняа

т'эвиһэв кьрьнэ гьһиштънэ вьра жи ⁷ у Йасон эв қэбул кьрьнэ мала хвэ! Эвана һ'эму жи мьқабьли э'мьред Қэйсэр дьчън у дьбежън: «П'адшаки дьн һэйэ, наве ви Иса йэ». ⁸ Бь ван готъна э'лалэт у сэрверед бажер т'эвиһэв кьрьн. ⁹ һынге жь Йасон у йед майин к'эфил^ф стандьн, эв бэр'дан.

Павлос у Силас бажаре Бэройайеда

¹⁰ һэма чава тэ'ри к'этэ э'рде, бьра Павлос у Силас шандьнэ Бэройайе. Эв кё гьһиштънэ вьр, чунэ к'ьништа щьһуйа. ¹¹ Эв щьһу жь йед Т'есалонике сэрвахттьр бун, хэбэра Хвэде бь дьл у щан қэбул кьрьн у һэр р'ож ньвисарада к'ур дьбун, к'а эв тышт өса нэ. ¹² Жь вана гэлэка бавэр кьр, өса жи гэлэк к'өлфэтэд йунанэ хвэйиқэдър у мер жи нэ кем бун. ¹³ Гава щьһуйед Т'есалонике бьһистън кё Павлос хэбэра Хвэде Бэройайеда жи даннасин дькэ, һатън вьр жи һелан данэ э'лалэте у эв т'эвиһэв кьрьн. ¹⁴ Ви чахи бьра Павлос дэстхвэда шандьнэ бэр бэ'ре, ле Силас у Тимог'ейо Бэройайеда ман. ¹⁵ Эвед кё Павлос вэр'едькьрьн, эв һ'эта Ат'инайе бьрьн, паше жь Павлос т'эми стандьн кё Силас у Тимог'ейо зу һэр'ьн быгьһижънэ ви, хвэха жи пашда вэгэр'ийан.

Павлос ль бажаре Ат'инайе

¹⁶ Гава Ат'инайеда Павлос һивийа ван бу, дьле ви нэ р'ьһ'эт бу, чьмки дит бажар нава п'утп'арьстийеда бу. ¹⁷ Ава эви к'ьништеда щьһу у йунанед^ф хвэдебавэрр'а у ль майдане бажерда жи һэр р'ож р'асти к'е дьһат ванр'а дьк'этэ хэбэрдане. ¹⁸ Чэнд философед епикури^ф у стойхи^ф мир'а к'этьнэ һ'ощэте у һьнэка дьгот: «Эви дэвбэлайи

бет'эвшэ чь дьхвазэ бежэ?» Ынэка жи дьгот: «Өса те к'ьфше, кө эва дэрһэда хвэдейед хэрибда даннасин дькэ». Аһа дьготын, чьмки эви бона Иса у р'абунa мьрийа даннасин дькэр. ¹⁹ Уи чахи эв һьлдан бьрьнэ бэр щьвина Арьопагойе^ф у готын: «Эм дькарын бона we һинкьрна нуйэ кө тө даннасин дьки бьзаньбын? ²⁰ Тө тыштед хэриб мэ дьди бьһистьне, лэма жи эм дьхвазьн мэ'на ван бьзаньбын». ²¹ Һ'эму ат'ини у хэрибед кө вьр дьман, тыштэки майинва мьжул нэдьбун, пештьри тыштед ну готыне йан бьһистьне.

²² Ынге Павлос бэр щьвина Арьопагойеда сэкьни у гот: «Гэли ат'инийа! Эз дина хвэ дьдьме, кө һун жь һ'эму алийава гэлэки һ'эбандьнева мьжул ын. ²³ Чьмки гава эз гэр'ийам, мьн дина хвэ да һ'эбандьнед wэ, мьн горигэһэк^ф дит кө сэр we ньвисар бу <ХВЭДЕЙЕ НЭНАСР'А>. Аwa эwe кө һун нас накьн дьһ'эбиньн, эз бона уи wэр'а даннасин дькьм. ²⁴ Хвэдейе кө эв дьнйа у һ'эмуйед нава weда э'фьрандийэ, эв Хөдане э'рд у э'змен э у п'арьстгэһед бь дэста чекьрида наминэ, ²⁵ нэ жи ч'эве уи дэсте мэрьва йэ кө хьзмэтк'арийа уи бькьн, чава йэки һ'эwще тыштэки, ле эw хвэха э'мьр, бине у һэр тышти дьдэ һ'эмуйа. ²⁶ Һ'эму мьлэтед дьнйае жь хунэки хөльқанд, кө сэр р'уйе т'эмабийа дьнйае бьжин. Эви зэман у синоред щи-мьск'эна ванр'а к'ьфш кьрын. ²⁷ Эви эв йэкана кьрын, wэки мэрьв ль уи бьгэр'ьн, бэлки бьп'элиньн бьбиньн. Ле эw Хвэде жь мэ һэр кэси нэ дур

э жи, ²⁸ чьмки «эм бь ви дьжин, дьмэшьн у һэнэ»*. Чава чэнд шайиред wэ жи готьнэ: «Эм р'аст зар'ед ви нэ»**.

²⁹ Аwa кө эм жь Хwэде бунэ, гэрэке эм Хwэде аһа нэшьбиньн мина зер', зив, йан кэвьре кө бь һ'ыш у хостатийа мэрьва хатьнэ к'оландьне. ³⁰ Хwэде дина хwэ нэдайэ һ'эму зэманед кө мэрьвайийе эw нас нэкьрийэ, ле ньһа һэр дэра т'эми ль һ'эму мэрьва дькэ, кө жь гөнэкьрьне вэгэр'ьн^ф. ³¹ Чьмки эви р'ожэк к'ьфш кьрийэ, к'ижанеда we диwана дьне р'аст бь дэсте мэрьвэки бькэ, йе кө эви к'ьфш кьрийэ. Хwэде эв йэкана һ'эмуяр'а данэ избаткьрьне, гава эw мэрьв жь мьрьне р'акьр».

³² Гава бона р'абуна мьрийа бьһистьн, һьнэк пе к'энийан, ле һьнэка жи гот: «Бона we йэке эме щарэкэ дьн жь тэ бьбьһен». ³³ У Павлос жь нав щьвина wан дэрк'эт чу. ³⁴ Ле һьнэка хwэ ль ви гьрт, бawэр кьрьн. Нава wанда бун Дийонисйойе эндэме Арйопагойе у к'өлфэтэкэ наве we Дамэрис, т'эви һьнэкед майин.

Павлос бажаре Корьнт'еда

18 ¹ Жь wьр шунда Павлос жь Ат'ине р'ек'эт һатэ Корьнт'е. ² Ль wьр йэки щьһу наве ви Экила дит, буйина хwэда жь Понтосе. Эва т'эви к'өлфэта хwэ Прьскилайе ну жь Италийае хатьбу, чьмки Qэйсэр Клаудйо э'мьр кьрьбу, кө һ'эму щьһу жь Р'оме дэрк'эвьн.

* 17:28 Эва готьна жь занэки бь наве Эпименидэс бу. Эw йэки шайир бу у жь бажаре Кьнососе гьрава Кьретийе бу. Эw қаси 600 сали бэри Иса Мэсін бьбу.

** 17:28 Эва готьна жь ньвисарэкэ Аратус шайир э, кө бона хwэдеки хwэ ньвисийэ, к'ижани йунана дьһ'эбанд. Аратус шайир жь қэза Киликйае бу, қаси 300 сали бэри Иса Мэсін бьбу. Павлос хwэха жи жь қэза Киликйае бу.

Павлос чу щэм ван, ³ щэм ван ма у т'эви ван хэбты, чьмки п'еше ван йэк бу, кон чедькьрын. ⁴ Эw h'эму р'ожед шэмийа к'ьништада щьһу у йунанар'а^ф дык'этэ хэбэрдане, эw дьданэ бавэркьрыне.

⁵ Гава Силас у Тимот'ейо жь Мэкэдонийае һатын, Павлос бь хирэт т'эмамийа wэхте хwэ да һинкьрына хэбэре* у щьһуйар'а шэдэти дьда кө Мэсиг, Иса йэ. ⁶ Гава эw мьqабьли ви р'абун к'ьфьрин, эwi к'ьнще хwэ даwшанд у готэ ван: «Хуна wэ сэре wэ бэ, эз бесуц ьм. Жь вьр шунда эзе һэр'ьмэ щэм нэщьһуйа». ⁷ Эw һынге жь wьр чу к'этэ мала йэки наве ви Тито Йусто. Эw мэрвьэки нэщьһу бу, ле хwэдебаwэр бу, мала ви к'елэка к'ьниште бу. ⁸ Кьриспойе сэрwере к'ьниште жи нэфэред хwэва бавэрийа хwэ Хөдан ани у жь корьнт'ийа гэлэка кө бьһистьн, бавэр кьрын у пе аве һатынэ ньхөмандьне.

⁹ Шэwэке Хөдан дитьнокеда һатэ бэр ч'эве Павлос у готе: «Нэтьрсэ, хэбэр дэ у хwэ кэр' нэкэ. ¹⁰ Чьмки эз т'эви тэ мэ у кэсэке бэр тэ р'анэбэ зийане нэдэ тэ, чьмки гэлэк щьмэ'та мьн ви бажарида һэйэ». ¹¹ Эw ль we дэре салэке у шэш мөһа ма, эw һини хэбэра Хwэде дькьрын.

¹² Һена wэлийе Галийойе Ахайайеда щьһу бунэ йэк, һ'ьцуми сэр Павлос кьрын у бьрынэ бэр диwане ¹³ готьн: «Эва щьмэ'те һин дькэ, кө нэ ль гора qануне Хwэде бьһ'эбиньн». ¹⁴ Гава Павлос we дэстпекьра хэбэр да, Галийо щьһуйар'а гот: «Һэгэр гьли бона нэһэдийе у хьрабийе буйа щьһуно, дьбу кө мьн гөһдарийа wэ бькьра, ¹⁵ ле һэгэр пьрс сэр хэбэра, нава у qануна wэ йэ, һун хwэха бьньһер'ьн. Эз нахwазьм бьбьмэ һ'акьме ван

---

* 18:5 Нав дэстньвисаред һьнэкада дэwса «хэбэр» «р'өһ'ва» һэйэ, кө һьн аһа ф'эм дькьн: «Бь алава р'өһ'ва гьредайи».

тышта». ¹⁶ У эw жь диwanхане дэрхьстьн. ¹⁷ Ынге h'эмуйа Состенисе сэрwере к'ьниште гьртьн, ль бэр диwanхане к'өтан, ле рэт хэма Галийю жи нибу.

Павлос вэдьгэр'э Энтакйайе

¹⁸ Павлос гэлэк р'ожа диса ль wьр ма, паше хатьре хwэ жь бawэрмэнда хwэст, бь гэмийе чу алийе Сурйайе. Прьскила у Экила жи т'эви wi бун. Эви Кэнхерйайеда п'ор'е хwэ көр' кьрбу, чьмки ад-qьраркьри* бу. ¹⁹ Эw гьһиштьнэ Әфэсе, Прьскила у Экила ль wьр һыштьн, хwэха к'этэ к'ьниште щьһуйар'а к'этэ хэбэрдане. ²⁰ Wана һиви жь wi кьр, кө һнэки дьреж ль wьр бьминэ, эw қайл нэбу. ²¹ Ле гава хатьре хwэ жь wan хwэст, гот: «Эзе диса сэр wэда бем, һэгэр Хwэде һ'ыз бькэ». * Бь гэмийе жь Әфэсе чу. ²² Гава гьһиштэ Қэйсэрийе, һэвраз чу Оршэлиме сьлав да щьвине, паше бэржер чу Энтакйайе. ²³ Гава һнэк wэхт ль wьр ма, р'абу бэрева к'этэ wэлате Галатйа у Фьригйа, һ'эму шагьрт бawэрийеда дышьдандьн.

Аполо бажаре Әфэседа Мьзгинийе дьдэ

²⁴ Щьһуки наве wi Аполо, буйина хwэда жь Скэндэрийайе, һатэ Әфэсе. Эва готьнбежэки сэрхwэ у ньвисаред^ф пирозда занэки зор бу. ²⁵ Эw Р'ийа Хөданда һинбуйи бу, агьре хирэте сери к'этьбу* бона Иса р'аст хэбэр дьда у һин дькьр, ле т'эне ньхөмандьна

---

* 18:18 We ад-qьрарер'а «нэзир^ф» дьбежьн. Дэрһэқа қәйдэ-қанунед нэзирда Жьмар 6:1-21-да бьхуньн.

* 18:21 Нав дэстньвисаред һнэкада аһа йэ: «Эз гэрэке э'сэ эве щэжьна кө те Оршэлимеда дэрбаз кьм. Эзе диса сэр wэда бем, һэгэр Хwэде һ'ыз бькэ».

* 18:25 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «Бь алава Р'өһ'е Хwэде».

Йуһ'әнна заньбу. ²⁶ Эви дэстпекър к'ъништеда мерк'ими хэбэр да. Ле гава Прьскилайе у Экила хэбэрдана ви бьһистьн, эв бьрьнэ щэм хвэ, һе р'аст Р'ийа Хвэде мир'а шьровэкьрьн. ²⁷ Аполо кө хвэст һэр'э Ахайайе, бьра дьл данэ бэр у шагьртар'а жи нэмэк ньвисин кө ви қэбул кьн. Гава гьһиштэ вьр, эв гэлэки кери ван һат, йед кө бь к'эрэма Хвэде бьбунэ бавэрмэнд. ²⁸ Чьмки бь щьмэ'ти хэбэрданеда йа ви ль сэр йа щьһуяа дьк'эт, бь ньвисаред пироз дьда избаткьрьне, кө Мэсиг, Иса йэ.

Р'евитийа Павлосэ сьсийа (18:23-21:16)

Павлос Эфэседа

19 ¹ Гава Аполо һе Корьнт'еда бу, Павлос щийе жорьнр'а дэрбаз бу бэржери Эфэсе бу у ль вьр чэнд шагьрт дитьн ² у жь ван пьрси: «Гава вэ бавэр кьр, вэ Р'öh'e Пироз станд?» Вана гот: «Мэ қэт нэбьһистийэ жи кө Р'öh'e Пироз һэйэ». ³ Эви ванр'а гот: «Ле һун бь чь һатьнэ ньхөмандьне?» Вана гот: «Бь ньхөмандьна Йуһ'әнна». ⁴ Павлос гот: «Йуһ'әнна бона гөнэвэгэр'андьне ньхөманд у щьмэ'тер'а гот: «Йе кө пэй мьнр'а те ви бавэр бькьн», ава готи Иса». ⁵ Гава эв йэк бьһистьн, бь наве Хөдан Иса һатьнэ ньхөмандьне. ⁶ У гава Павлос дэстед хвэ данинэ сэр ван, Р'öh'e Пироз һатэ сэр ван, бь зьмана хэбэр дан у п'ехэмбэрти кьрьн. ⁷ Эвана вэкэ донздэһ мэрийа бун.

⁸ Павлос к'этэ к'ъниште, се мэһа мерк'ими хэбэр дьда, бона П'адшатийа Хвэде ванр'а дьк'этэ хэбэрдане у эв дьданэ бавэркьрьне. ⁹ Ле гава һьнэкэ сэрһ'ышк мьқабьл дэрк'этьн у ль бэр щьмэ'те Р'ийа Хөдан бейөрмэт дькьрьн,

Павлос жь ван қәтийа, шагьрт башқә кьрын у һәр р'ож дәрсхана Тиранода ванр'а дык'әтә хәбәрдане. ¹⁰ Әвә йәкә дө сала к'шанд, һ'әта кө һ'әму щьһу у йунанед^ф кө қәза Асйайеда дьман, хәбәра Хөдан бьһистьн.

Һәр һ'әфт көр'ед Скева

¹¹ Хвәде бь дәсте Павлос гәләк к'әрәмәтед зор дыкьрын, ¹² һ'әта кө әв дәстмал у шалькед кө Павлос ле дык'әтън нәхвәшар'а дыбьрын, әв қәнщ дыбун у р'öh'ед хьраб дәрдык'әтън. ¹³ Чәнд щьһуйед гәр'ок һәбун кө хвә дабунә щьндәрхьстьне, ван дыкьр кө сәр йед кө р'öh'ед хьраб нава ванда һәбун, пе наве Хөдан Иса бәри ван дьн у дыготьн: «Әм пе ви Исайе кө Павлос даннасин дыкә бәри вә дьдьн». ¹⁴ Әва йәка һәр һ'әфт көр'ед Скевайе сәрәк'аһинәки щьһуйа дыкьрын. ¹⁵ Щарәке р'öh'e хьраб ль ван вәгәр'анд у гот: «Әз Иса нас дыкьм, бона Павлос жи заньм, ле һун к'и нә?» ¹⁶ Һьнге әв мәрве кө р'öh'e хьраб теда бу, банзда сәр ван, қәватә ви ван һ'әмуйада чу әв өса к'өтан, вәки әв жь we мале тәзи у бьриндар р'әвин. ¹⁷ Бона ве йәкә һ'әму щьһу у йунанед кө Әфәседа дьман пе һ'әсийан. Тьрс к'әтә сәр ван һ'әмуйа у наве Хөдан Иса бьльнд дыбу. ¹⁸ Гәләк бауәрмәнд жи дьһатын гөнед хвә дыданә р'уйе хвә у кьред хвә дыготьн. ¹⁹ Йед сербазийева жи кө мьжул дыбун, гәләка к'ьтебед хвә т'оп дыкьрынә щики у ль бәр һ'әмуйа дышәвьтандьн. Қимәте ван һ'әсаб кьрын, пенщи һ'әзар зив^ф дәрк'әт. ²⁰ Бь ви авайи хәбәра Хөдан пешда дычу у қәват дыбу.

Шәр'-дә'wa Әфәседа

²¹ Гава әв тышт бун, Павлос қырар кър* кӧ Мәкәдонийае у Ахайаева дәрбаз бә һәр'ә Оршәлиме у гот: «Пәй чуйина вьрар'а гәрәке әз һәр'ьм Р'оме жи бьбиньм».

²² Әви дӧ к'омәкдаред хвә Тимот'ейо у Ерасто шандьнә Мәкәдонийае у әв һнәки жи ль қәза Асийае ма.

²³ Ван чахада бона Р'ийа Хӧдан гәләки шәр'-дә'w пешда һат. ²⁴ Йәки зивкәр һәбу наве ви Димитрийо. Әви п'арьстгәһед хвәдейа наве we Артәмис^ф щур'е йа әдәтида бь зив бьч'ук чедькьрын у гәләк к'ар һостар'а дани. ²⁵ Әви гази ван һ'әму һоста, ӧса жи йед мина хвәийе ви п'ешәйи^ф кьрын у гот: «Гәли һәвала! һун заньн кӧ к'ара мә ви шьхӧлида йә. ²⁶ һун жи дьбьһен у дьбиньн кӧ әви Павлоси нә кӧ т'әне Әфәседа, ле бауәрийа wә һәбә т'әмамийа қәза Асийаеда жи сәре гәләк щьмә'та т'ьжи кьрийә жь р'е дәрхьстийә у дьбежә: «Әв хвәдейед кӧ бь дәста чекьри нә, әв нә хвәде нә». ²⁷ Зийана we нә т'әне әв ә кӧ п'еше мә те беһӧрмәткьрыне, ле п'арьстгәһа Артәмис хвәдейа мәзын we бәр тыштәки нәйе һ'әсабе у we қәдъре мәзынайийа we бьк'әвә, йа кӧ һ'әму қәза Асия у дьһия дьһ'әбинә».

²⁸ Гава әв йәк бьһистьн, бь к'ин-бох т'ьжи бун, дькьрынә қир'ин у дьготьн: «Артәмиса әфәсийа мәзын ә!» ²⁹ Т'әмамийа бажер қьлқьли, р'аһьштә Гайос у Әристархойе мәкәдони, кӧ һәвал-р'ейед Павлос бун, һәвр'а р'әвинә дитьндаре^ф. ³⁰ Павлос жи хвәст кӧ бьк'әвә нава we ә'лаләте, ле шагьрта нәһьшт. ³¹ Жь һнәк сәрверед қәза Асийае жи кӧ достед ви бун, мәри

---

* 19:21 Аһа жи те фә'мкьрыне: «Павлос бь р'ебәрийа Р'ӧһ' қырар кър».

шандьнэ щэм ши у ниви же кьрын, кө нэчэ дитьндаре.
³² Ђема ши вэхтида һьнэка щур'эки, һьнэка жи щур'эки
 дьн дькьрынэ қир'ин, чьмки к'омбуна ван т'эвиһэвбуйи
 бу, гэлэка жи һьзаньбу эв бона чь жи щьвийанэ. ³³ Ђьнэка
 жь э'лалэте Скэндэр пешда бьрын, чьмки щьһуя эв
 пешда дэ'ф дан. Скэндэр дәсте хвэ бьльнд кьр, хвэст
 щаба хвэ бьдэ. ³⁴ Ле гава пе һ'эсийан кө эв щьһу
 йэ, һ'эмуйа бь дэнгэки вэкэ дө сьһ'эта кьрынэ қир'ин:
 «Артэмиса эфэсийа мэзын э!»

³⁵ Паше к'атьбе^ф* бажер э'лалэт сэқьр'анд у гот: «Гэли
 эфэсийа! К'и һьзанэ кө бажаре Эфэсе хвэйитийе**
 п'арьстгэһа Артэмиса мэзын дькэ, йа кө кэвьре вейи
 пироз жь э'змен һатийэ хваре? ³⁶ Чава ве йэкеда кө
 тыштэки хельф т'өнэ, лэма жи гэрэке һун хвэ р'һ'эт хвэй
 кьн у тыштэки бь щөлә'тийе нэкьн. ³⁷ Вэ эв мэрьвана
 анинэ вьра, эвана нэ т'аланкьред п'арьстгэһе нэ у нэ жи
 хвэдейа мэ беһөрмэт кьрынэ. ³⁸ Ава һэгэр шькийате^ф
 Димитрийо у һостайед т'эви ши сэр йэки һэйэ, бьра
 һэр'ьнэ диванхане, һ'акьм һэнэ. Ль вьр эв дькарьн
 шькийате хвэ һэвдө бькьн. ³⁹ Ле һэгэр хвэстына вэ бона
 тыштэки дьн э, бьра щьватэкэ э'дэтида бе леньһер'андьне.
⁴⁰ Чьмки зийана мэ жи ве йэкеда һэйэ у бона шэр'е
 иройин эме бенэ нэһэқьрьне^ф у м'эник т'өнэ, кө эм пе
 бькарьбьн бона ве к'омбуне щаба хвэ бьдьн». Гава эв йэк
 гот, щьват бэла кьр.

* 19:35 К'атьбе бажер жь нава к'ома гьрэгьред бажерда йэки э'йан бу.
 Хэбатэкэ ши жи эв бу, вэки қьраред щьвина бажарвана бьньвисэ у
 э'лам бькэ.

** 19:35 Бь готьнэкэ дьн: «Мьщевьр у бажаре ве п'уте нэ».

Павлос дьчэ бэрбь Мэкэдонийае у Йунаньстане^Ф

20¹ Гава қалмэ-қалм сэдър'и, Павлос гази шагърта кър, дьл да ван у хатьре хвэ жь ван хвэст, р'абу чу Мэкэдонийае. ² Ль ван алийа гэр'ийа, бь гэлэк готьна дьл данэ ван. Паше чу Йунаньстане^Ф, ³ вэкэ се мәнә ль вьр дэрбаз кър. Гава к'аре хвэ дькър кӧ бьчуйа Сурйае, щьһуйа бона ви шешьрэкэ мьхэнэтийе кър, эв жи фькьри Мэкэдонийаева вэгэр'э. ⁴ Т'эви ви жь Бэройае Сопатройе кӧр'е Пиро, жь Т'есалонике Әристархо у Секундо, Гайосе жь Дербе у Тимот'ейо, жь қэза Асйае Тьхико у Трофимо чун. ⁵ Эвана пешийа мӧ чунэ Тройае, ль вьр нивийа мӧ бун. ⁶ Эм жи пӧй р'ожд Щэжьна Нане Шкэвар'а бь гэмийе жь Филипйае чун, пенц р'ожада гьһиштьнэ Тройае, щӧм ван. Эм вьр һ'эфт р'ожа ман.

Сахбуна Әйтүхо Тройаеда

⁷ Р'ожа һ'эфтийейӧ пешьн эм бона нанкэркьрне щьвийайи бун, Павлос кӧ we р'ожтьра дьне бьчуйа, ванар'а хэбэр дьда у һ'эта ниве шӧве хэбӧрдана хвӧ дьреж кър. ⁸ Эв ода эм теда щьвийайи бун, гэлэк ч'бра теда һӧбун. ⁹ Хортӧк жи наве ви Әйтүхо, сӧр п'әнщӧре р'уньшти дьһеньжи у к'этӧ хӧва к'ур. У гава Павлос хэбӧрдана хвӧ дьреж дькър, эв хӧва к'урда жь қате сьсийа жорда к'эт у мьрити эв һьлдан. ¹⁰ Павлос пӧйайи жере бу, хвӧ авитӧ сӧр ви, да һ'эмеза хвӧ у гот: «Нӧтьрсьн, чьмки р'ӧһ'е ви вида йӧ». ¹¹ Паше һьлкьшийа һат, нан кӧркър хвар у һ'эта сьбӧһе дьреж

хэбэр да у р'абу чу. ¹²Хорт жи сах-сьламэт анинэ мал, бех'эсаб дьл hatэ бэр ван.

Жь Тройайе бэрбь Милэтосе

¹³Эм чун к'этьнэ гэмийе р'ек'этьн у бэрбь Асосе чун, кө жь we дэре мэ гэрэке Павлос һылда, чьмки эми мэр'а готьбу: «Эзе пэйа бем». ¹⁴Гава ль Асосе р'асти мэ hat, мэ эw һылда чунэ Мьтулане. ¹⁵Жь wьр жи эм чун, р'ожа дьне гьһиштьнэ пешбэри Хийайе, р'ожтьра дьн гьһиштьнэ Самосе,* сьбэһтьра дьн жи гьһиштьнэ Милэтосе. ¹⁶Павлос нета хwэ данибу бь гэмийе бэр Эфэсер'а дэрбаз буйа, кө нэбэ wэхте хwэ qэза Асийаеда онда кэ, чьмки дьлэзанд кө һэгэр жер'а ль һэв бе, Р'ожа Пенцийэ һ'эсаб эw ль Оршэлиме бэ.

Павлос хатьре хwэ жь бэрпърсийаред щьвина Эфэсе дьхwазэ

¹⁷Жь Милэтосе мэри шандэ Эфэсе у гази бэрпърсийаред щьвине^ф кьрн. ¹⁸Гава эw hatьнэ щэм wi, ванр'а гот: «һун хwэха заньн we р'ожа пешьнда гава мьн ньге хwэ авитэ qэза Асийае, һ'эта ньһа wэр'а чава бумэ. ¹⁹Мьн Хөданр'а т'ам шкэсти бь гэлэк һесра, нава ван щер'ьбандьнада qөльх кьрийэ, к'ижан кө жь шешьред щьһуйа дьһатьнэ сэре мьн, ²⁰һун заньн кө мьн т'ө щар хwэ жь тьштед керһатийэ бона wэ нэдайэ паш, ле һ'эму wэр'а готьнэ у ашкэрэ мал бь мал һун һин кьрнэ. ²¹Мьн бь мэ'рифэти һьн һиви жь щьһуйа, һьн жи жь нэщьһуйа кьр, кө wэгэр'ьнэ^ф бэрбь Хwэде у бawэрийа

---

* 20:15 Нав дэстньвисаред һьнэкада эв жи һэйэ: «Шэв манэ Тригилийае».

хwэ Ходане мэ Иса биньн. ²² У ва эз бьн дэсте Р'öh'e Пирозда дьчъмэ Оршэлиме, wьр we чь бе сэре мьн, эз ньзаньм. ²³ Т'эне Р'öh'e Пироз h'эму бажарида т'эмийе дьдэ мьн у дьбежэ кö: «Qэйд у тэнгаси^ф пешийа тэ нэ». ²⁴ Ле эз э'мьре хwэ лайици т'ö тышти накьм, т'эне дькьм* быгьнижьмэ мэрэме хwэ у we қольха кö мьн жь Хөдан Иса стандийэ биньмэ сери, ава готи Мьзгинийа к'эрэма Хwэде бь мэ'рифэти даннасин кьм.

²⁵ Ньһа эз заньм иди һун h'эмуйед кö эз нав wэда гэр'ийамэ у Падшатийа Хwэде даннасин кьрийэ р'уйе мьн набиньн. ²⁶ Бона ве йэке эз р'ожа иройин ль бэр wэ шэ'дэтийе дьдьм, кö щабдаре хуна wэ т'ö кэси ниньм, ²⁷ чьмки мьн хwэ нэда паш, т'эмаамийа қьрара Хwэде wэр'a гот. ²⁸ Ньһа мьқати хwэ у т'эмаамийа wi кэре пез бьн, кö Р'öh'e Пироз һун сэр бэрпьрсийар* к'ьфш кьрьнэ. Шьвантийе щьвина Хwэде бькьн, йа кö wi бь хуна хwэ қазьнщ кьр. ²⁹ Эз заньм пэй чуйина мьнр'a гөред дэвхун we бьк'эвьнэ нава wэ у h'эйфа ван we кери нэйе. ³⁰ Жь нава wэда жи мэрьве дэрен у тыштед хельф we хэбэр дьн, кö шагьрта пэй хwэ бьбьн. ³¹ Бона ве йэке h'ьшйар бьминьн у бир нэкьн, кö мьн һун һэр кэс, се сала шэв у р'ож бе р'һ'эти бь несьра ширэт кьрьнэ.

³² Ньһа эз wэ дьсперьмэ^ф Хwэде у хэбэра к'эрэма wi, кö дькарэ wэ р'öh'анийеда ава кэ у п'ара wэ т'эви т'эмаамийа щьмэ'та хwэ кэ. ³³ Мьн һавьжийа хwэ зер', зив у к'ьнще т'ö кэси нэанийэ. ³⁴ һун хwэха заньн эз у йед т'эви мьн эм h'эwще чь жи бунэ, эв дэстед мьн хэбьтинэ. ³⁵ Мьн пе h'эму шьхөлед хwэ нишани wэ кьрийэ, кö чава гэрэке

* 20:24 Нав дэстньвисаред һьнэкада эв жи һэйэ: «бь эшқ у ша».

* 20:28 Ава жи те фэ'мкьрьне: «Сэрпер».

б'хэб'ьт'ьн к'омэке б'ьд'ьнэ к'этийа у хэбэра Хөдан Иса бир бин'ьн к'ө д'ьгот: «Х'вэзи ль дайийа, нэ к'ө ль стандийа»».

³⁶ Гава эв йэк гот, т'эви х'эмуйа чок да д'өа к'ьр. ³⁷ Х'эмуйа жи гэлэки д'ьг'ьрийан, х'вэ давитьнэ п'еси́ра Паулос у р'ад'ьмусан. ³⁸ Д'ьлед ван he зедэ бона we хэбэра ви д'ьшэв'ьти к'ө д'ьгот: «хун иди р'уйе м'ьн набин'ьн». Паше эв х'эта гэмийе вэр'ек'ьр'ьн.

Паулос д'ьчэ Оршэлиме

21 ¹ Гава эм жь ван қэтийан, б'ь гэмийе р'ек'этьн, р'аст чун г'ьниш'ьт'ьнэ Косе, р'ожа д'ьне Р'одосе у жь в'ьр Патарайе. ² Мэ гэмик дит к'ө д'ьчу Финик'ьайе, эм к'этьнэ we р'ек'этьн. ³ Гава Қөбр'ьсе х'өйа к'ьр, мэ эв м'ьле ч'эпева х'ьшт. Эм бэрб'ь қэза Сур'ьайе чун г'ьниш'ьт'ьнэ бажаре Суре, ч'ьмки баре гэмийе в'ьр гэрэке б'ьхата валак'ьр'ьне. ⁴ Мэ шаг'ьрт дит'ьн, эм х'эфт р'ожа ль в'ьр ман. Вана б'ь Р'өх'е Пироз д'ьготэ Паулос к'ө нэчэ Оршэлиме. ⁵ Ле гава мэ эв р'ож дэрбаз к'ьр'ьн, эм р'абун чун у х'эмуйа ж'ьна у зар'ава х'эта бажер дэр эм вэр'ек'ьр'ьн у дэве бэр'е мэ чок да д'өа к'ьр. ⁶ Паше мэ хат'ьре х'вэ жь хэв х'вэст к'этьнэ гэмийе, эвана жи вэгэр'ийанэ малед х'вэ.

⁷ Мэ р'евити б'ь гэмийе жь Суре думайи к'ьр, эм г'ьниш'ьт'ьнэ П'ьтолемайе, мэ в'ьр хушк-б'ьра с'ьлав к'ьр'ьн, эм р'ожэке манэ щэм ван. ⁸ Р'ож'ьтра д'ьне эм жь в'ьр р'ек'этьн чунэ Қэйсэрийе мала Филипойе м'ьзгиндар^ф, эв йэк жь ван хэр х'эфт к'омэкдаред к'ьфшк'ьри бу*. Эм ль щэм ви ман. ⁹ Чар қизед вийэ б'ьк'ьр^ф хэбун, к'ө п'ехэмбэрти д'ьк'ьр'ьн. ¹⁰ Гава эм гэлэк р'ожа ль в'ьр ман,

---

* 21:8 К'аред Шандийа 6:1-6.

жъ Щьһустане п'ехэмбэрэки наве ви һагабо бэржер бу. ¹¹ Гава һатэ щэм мэ, қайиша пышта Павлос һылда, дэст у п'ийед хвэ гьреда у гот: «P'öh'e Пироз аһа дьбежэ: «Әw мэрыве хвэйе ве қайише щьһуйе Оршәлимеда аһа ви гьредьн у бьднэ дэсте нэщьһуйа». ¹² Гава әв йәк мэ бьһист, т'әви йед ьвр мэ лава кьр, кө әw һьлнәк'ьшә нәчә Оршәлиме. ¹³ Ле Павлос щаб да у гот: «һун чь дькьн? Чьма һун дьгьрин у дьле мьн дышкеньн? Әз Оршәлимеда бона наве Хөдан Иса нә кө т'әне бона гьредане, ле бона көштьне жи һазьр ьм». ¹⁴ Гава мэ нькарьбу әw банийа сәр йа хвэ, мэ дәнге хвэ бьр'и у гот: «Бьра ә'мьре Хөдан бә». ¹⁵ Чәнд р'ожа шунда мэ к'аре хвэ кьр, әм һьлк'ьшийан чунә Оршәлиме. ¹⁶ Т'әви мэ чәнд шагьртед Қәйсәрийе жи һатьн, әм бьрнә мала шагьртәки зува, кө наве ви Мьнасо бу, жь Қөбресе, ьәки әм ль ьвр бьминьн,

Павлос сәрики Ақуб у бәрпърсийара дьхә

¹⁷ Гава әм гьһиштнә Оршәлиме, бавәрмәнда әм әшқ у ша қәбул кьрн. ¹⁸ Р'ожа дьне Павлос т'әви мэ чу щэм Ақуб, һ'әму бәрпърсийар жи һазьр бун. ¹⁹ Павлос сылав да ван, йәк-йәк чь кө Хвәде бь қөльхе ви нава нэщьһуйада кьрбу, ванар'а гьли кьр. ²⁰ Вана кө әв йәк бьһист, щькьри данә Хвәде у өса жи ьир'а готьн: «Дина хвэ бьде, чьқас һ'әзара щьһуйед бавәрмәнд һәнә у һ'әму жи хирәтк'ешед Қануне нә. ²¹ Аwa вана бона тә бьһистийә кө тө һ'әму щьһуйед нава нэщьһуйада һин дьки, кө дэст жь Қануна Муса бьк'ьшиньн у дьбежи кө әw көр'ед хвэ сьнәт нәкьн у пәй ә'дәт жи нәчн. ²² Ньһа әм чь бькьн? We ә'сә бьбьһен кө тө һатийи. ²³ Дә р'абә әм чь тәр'а дьбежьн бькә. ьвр щэм мэ чар мэрыв һәнә кө

ад-църар* кърнэ. ²⁴ Ван хвэр'а хьлдэ, т'эви ван ль гора э'дэт пацъж бэ у хэрще ван хьлдэ сэр хвэ, кө п'ор'е сэре хвэ көр' кын. Ынге хэр кэсе заньбэ эв тыштед кө бона тэ бьхистьнэ дэрэв ын у тө хвэха жи пэй Қануна Муса дьчи. ²⁵ Ле бона ван нэщьһуйед кө хатьнэ сэр бавэрийе, мэ ванр'а църара хвэ нъвисийэ шандийэ, вэки эв һ'эвза хвэ жь ван қорбанед п'утп'арьстийе, хуне, гоште мьрар^Ф у бенамусийе бькьн». ²⁶ Ынге Павлос эв мэри р'ожа дьне хьлдан, т'эви ван пацъж бу, к'этэ п'арьстгәһе, кө хьлазийа р'ожед пацъжбуне бьдэ э'ламкърьне, кө we к'энге бона ван хэр кэси һ'эди* бе дайине.

Павлос п'арьстгәһеда те гьртъне

²⁷ Гава хэр һ'эфт р'ож сэр һэвда хатън, жь щьһуйед қэза Асийе Павлос п'арьстгәһеда дитън, т'эмамия э'лалэте т'эвр'акърн, дэст авитъне ²⁸ у кърнэ қир'ин готън: «Һэвар, исраелино! Алик'арийе бьдън! Эва эв мэръв э, йе кө ль хэр дэра һ'эмуйа мьқабыли щьмэ'та мэ, Қануна Муса у ви щийи һин дькэ, һе сэрда жи йунан кърнэ п'арьстгәһе, эв щийе пироз һ'эр'манд». ²⁹ Эв йэка готън, чьмки пешийе бажерда Трофимойе жь Эфәсе т'эви ви дитъбун у ван т'ьре Павлос эв кърийэ п'арьстгәһе.

³⁰ Т'эмамия бажер һ'эжийа, э'лалэт бь лэз к'ом бу, Павлос гьртън жь п'арьстгәһе к'аши дэрва кърн у дәред we пер'а-пер'а хатънэ гьртъне. ³¹ Гава ван дькър кө ви бькөжън, щаб гьһиштэ сэрһ'эзарә^Ф р'эфа эскәра,

---

* 21:23 We ад-църарер'а «нэзир^Ф» дьбежън. Дәрһәқа қәйдә-қанунед нэзирда Жьмар 6:1-21-да бьхунън.

* 21:26 Бона щьһуйед кө хвэ пацъж дькърн, чава һ'элал буйи, ванр'а қорбан дьһатэ дайине.

wэки т'эмабийа Оршэлиме т'эвиhэв буйэ. ³² Эви пер'а-пер'а эскэр у сэрсэд hьлдан, бь лэз чу сэр ван. Гава вана сэрh'эзар эскэрава дитьн, дэст жь Павлос к'отане к'ьшандьн. ³³ Ви чахи сэрh'эзар hatэ незик, эw гьрт, э'мьр кьр кö бь дö зьнцира ви гьредьн. hьнге пьрси: «Эв к'и йэ у чь кьрийэ?» ³⁴ Нава э'лалэтеда бона ви hэр йэки щур'эки дькьрэ қар'э-қар'. Эви гава жь дэст қалмэ-қалма щьмэ'те нькарьбу э'сэйи бьзаньбуя, э'мьр кьр ви бьбьнэ эскэрхане. ³⁵ Гава Павлос гьhiштэ п'епэлинга, эскэра эw бьльндкьри бьрьн, чьмки э'лалэте зор дьда ви, ³⁶ ль пэй ви дьчун, дькьрьнэ қир'ин у дьготьн: «Ви бькöжьн!»

Павлос щаба хwэ ль бэр э'лалэте дьдэ

³⁷ Иди Павлос we бьбьрана hьндөр'е эскэрхане, эви сэрh'эзарр'а гот: «Изьна мьн hэйэ т'эви тэ хэбэр дьм?» Эви гот: «Тö йунани жи зани? ³⁸ Кö öса йэ тö нэ эви мьсьри йи, йе кö чэндэк пешда кьрэ шэр'-дэ'w, чар h'эзар қачахед меркөж дэрхьстьнэ бэр'ийе». ³⁹ Павлос гот: «Эз мэрвьэки щьһу мэ, жь Тарсуса Киликйайе, нэ бажарванэки бе нав-нишан ьм. Эз ниви жь тэ дькьм, изьне бьдэ кö эз ве щьмэ'тер'а хэбэр дьм». ⁴⁰ Гава эви изьн да, Павлос сэр п'епэлинга сэкьни, дэсте хwэ бьльнд кьр, щьмэ'те кö дэнге хwэ бьр'и, эви бь зьмане ибрани хэбэр да у гот:

22¹ «Гэли бав у бьра! Ньһа гөһдарийа мьн бькьн, кö эз щаба хwэ бьдьм». ² Гава бьһистьн кö эw ванар'а бь зьмане ибрани к'этэ хэбэрдане, кэр' бун he дэнге хwэ бьр'ин. У ви гот: ³ «Эз мэрвьэки щьһу мэ, бажаре Тарсуса Киликйайеда жь дийа хwэ бумэ, ле ви бажарида бьн дэсте Гамалйелда чава шагьрт мэзьн бумэ

у һ'эму Қануна кал-бава жи бь фэсал-р'аст һин бумэ, һындава Хвэдеда жи хвэйихирэт бум, чьқаси һун һ'эму иро. ⁴ Мьн һ'эта кёштыне жи йед кё пэй ве Р'е дьчун, дьзерандьн у қьсьме жьн у мера гьредьдан давитьнэ кэле, ⁵ чава сэрэкк'аһин у т'эмамия цьвина р'успийа жи ш'эде мьн ын. Мьн сэр бьрайед цьһутийедайэ Шаме нэ'мэ жь ван һьлдабун дьчум вэки йед вьр жи гьредаи биньмэ Оршэлиме кё бьдьнэ щэзайе.

⁶ Гава эз һе р'е дьчум, незики Шаме бум, р'о нава р'оже ньшкева жь э'змен дора мьн р'онайикэ қайим шэwқ да. ⁷ Эз к'этымэ э'рде у мьн дэнгэк бьһист кё мьнр'а дьгот: «Шавул! Шавул! Тё чьма мьн дьзерини?» ⁸ Мьн ле вэгэр'анд: «Тё к'и йи, Хёдан?» Эви мьнр'а гот: «Эз Исайте Ньсрэте мэ, йе кё тө дьзерини». ⁹ Эвед т'эви мьн жи р'онайи дитьн, ле дэнге кё мьнр'а хэбэр дьда нэдьбьһистьн. ¹⁰ һынге мьн гот: «Эз чь бькьм, Хёдан?» Хёдан мьнр'а гот: «Р'абэ һэр'э Шаме у ль вьр һэр тыште кё бона тэ к'ьфшкьри йэ бьки, we тэр'а бе готьне». ¹¹ Мьн кё жь дэст шэwқа we р'онайе нэдьдит, һынге йед т'эви мьн дэсте мьн гьртьн, эз бьрьмэ Шаме.

¹² Йэки наве ви һанания, анэкори Қануне хвэдехоф, нав цьһуйед Шамеда жи эw хвэйиқэдьр бу, ¹³ эва һат щэм мьн сэкьни у гот: «Шавул бьра, бьбинэ!» Мьн дэстхвэда дит у ль ви ньһер'и. ¹⁴ Эви мьнр'а гот: «Хвэдейе кал-бавед мэ тө к'ьфш кьри кё э'мьре ви бьзаньби у Йе Р'аст бьбини, хэбэра дэве ви бьбьһейи, ¹⁵ чьмки те бэр һ'эму мэрьва бона ван тыштед тэ дитьн у бьһистьн бьби ш'эде ви. ¹⁶ Иди чьма дэрэнги дехи? Р'абэ вэрэ ньхёмандьне, гази наве ви кэ жь гёнед хвэ вэрэ шуштыне».

¹⁷ Гава эз вэгэр'ийамэ Оршэлиме у п'арьстгәһеда дōа дькър, мина сьһ'эте сэр мьнр'а дәрбаз бу, ¹⁸ мьн эw дит у ви мьнр'а гот: «Бькә былэзинэ жь Оршэлиме дәре, чьмки эw шәдәтийа кō те бона мьн бьди эwe қәбул нәкьн». ¹⁹ Мьн гот: «Хōдан, эw қәнц заньн кō эз бум, эви һ'эму к'ьништада йед бавәрийа хwә тә данин, давитьнэ кәле у эw дьк'ōтан. ²⁰ Гава хуна Стәйфане шәде тә дьр'ьжийа, эз хwәха жи wьр һазьр у р'ази бум, мьн нобәдари к'ьнщед йед эw кōштьн дькър». ²¹ һынге эви мьнр'а гот: «Һәр'ә, эзе тә бышиньмә дур щәм нәщьһуйа»».

Павлос бажарвантийа хwәда р'омайи йә

²² һ'эта ван хәбәра әлаләте гōһдарийа ви кър, паше бь дәнге бьльнд готьн: «Р'убари дьне ви нәһелә! Йед мина ви гәрәке нәжин!» ²³ Wана дькърьнә қир'ин, к'ьнще хwә дьқәлаштьн давитьн у хwәли дьр'әшандьнә һәwа. ²⁴ Сәрһ'әзар ә'мьр кър, кō ви бьбьнә әскәрхане у гот: «Бьдьн бәр қамчийа же бьпърсьн, бьзаньбьн к'а суце ви чь йә, wәки өса сәр ви дькьнә қар'ә-қар'». ²⁵ Гава бь қайищед ч'әрм гьредан, Павлос сәрсәде сәкьнир'а гот: «Гәло эва щайиз ә кō һун ль бажарванәки Р'омайе хьн, йе кō һе диwана ви нәбуйә?» ²⁶ Сәрсәд гава әв йәк бьһист, чу щәм сәрһ'әзар у гот: «Тō чь дьки? Эва мәрьва бажарване^ф Р'омайе йә». ²⁷ Сәрһ'әзар незики Павлос бу у wir'а гот: «Мьнр'а бежә, тō бажарване Р'омайе йи?» Эви гот: «Бәле». ²⁸ Сәрһ'әзар ле вэгәр'анд у гот: «Мьн бь гәләк п'әра эw бажарванти стандийә». Павлос гот: «Ле эз йәкр'ожийа хwәда бажарване wьр ьм». ²⁹ У дәстхwәда әwed кō we лехьстана у гьли же бьк'ьшандана жь ви дур к'әтьн. Сәрһ'әзар хwәха жи тьрсийа, гава бьһист кō бажарване Р'омайе йә, чьмки эви эw дабу гьредане.

Павлос ль бэр щьвина гьрэгьра

³⁰ Сьбэтъра дьн сэрһ'эзар хвэст р'аст бьзаньбэ к'а щьһу чьма шькийате Павлос дькьн. Эw бэр'да у э'мьр кьр, кö сэрэкед к'аһина щьвина гьрэгьрава бе. һьнге Павлос ани ль бэр ван да сэкьнандьне.

23 ¹ Павлос дина хвэ да щьвина гьрэгьра у гот: «Гэли бьра! Мьн бь исафа р'һ'эт ль бэр Хвэде э'мьре хвэ һ'эта иро дэрбаз кьрийэ». ² һананийае сэрэкк'аһин э'мьри бэрдэстийед незики Павлос кьрын кö девда бьдьне. ³ һьнге Павлос вир'а гот: «Хвэдеје жи ль тэ хэ, диwаре сиwахкьри! Тö р'унышти йи анэгори Qануне диwана мьн дьки у жь Qануне дэр э'мьр дьки кö эw мьн хьн». ⁴ Йед щэм Павлос сэкьни готьн: «Тö сэрэкк'аһине Хвэде бехöрмэт дьки?» ⁵ Павлос гот: «Бьрано, мьн ньзаньбу кö эw сэрэкк'аһин э. Чаwа ньвисар э: «һьндава сэрwере мьләте хвэда хьраб хэбэр нэдэ*»».

⁶ һьнге Павлос пе һ'эсийа кö алики садуди нэ, алики жи ферьси, we щьвинеда кьрэ wази у гот: «Гэли бьра! Эз ферьси мэ, көр'е ферьсийа! Иро диwана мьн дькьн, чьмки эз баwэрийа хвэ р'абуна мьрийа тиньм». ⁷ Гава эв йэк гот, ферьси у садуди һэвр'а к'этгьнэ һ'өщэте у дөтирэти к'этэ нава к'оме, ⁸ чьмки садудийа дьгот нэ р'абуна мьрийа һэйэ, нэ мьлийак'эт, нэ жи р'өһ', ле ферьсийа һэрсек жи qэбул дькьрын. ⁹ һьнге қалмэ-қалма мэзын һе пешда һат, жь қанунзанед алийе ферьсийа һьнэк р'абунэ п'ийа у дэнг һьлдан мерк'ими готьн: «Эм ви мэрьвида т'ö хьрабийе набиньн. Бэлки р'өһ'эки йан мьлийак'этэки вир'а хэбэр

---

* 23:5 Дэрк'этгьн 22:28.

дайэ?»¹⁰ Гава шэр'-дэ'w зедэ бу, сэрh'эзар тьрсийа кө эв Павлос қэт-қэти кьн, э'мьри эскэра кьр кө һэр'ьнэ жере эви жь нав ван быгьрн быбьнэ эскэрхане.

¹¹ Шэвтэра дьн Ходан ль бэр ви сэкьни у готе: «Сэрхwэ бэ, тэ чава шэ'дэтиа мьн Оршэлимеда да, өса жи гэрэке Р'омеда шэ'дэтийе быди».

Щьһу т'элэке бона көштьна Павлос һазьр дькьн

¹² Сьбэһ кө зэлал бу, һьнэк щьһу бунэ йэк у сонд хварьн, кө һ'эта Павлос нэкөжьн, нэ бьхвьн, нэ жи вэхвьн. ¹³ Эвед кө эв сонд хварьн жь чьли зедэтьр бун. ¹⁴ Эвана чунэ щэм сэрэкед к'аһин у р'успийа готьн: «Мэ сонд хварийэ, һ'эта кө эм Павлос нэкөжьн, тыштэки тэм нэкьн. ¹⁵ Аwa һун т'эви щьвина гьрэгьра бежьнэ сэрh'эзар кө эви сьбе бинэ щэм wэ, йанчийэ^ф һун дьхwазьн дэрһэқа wiда һэр тышти һе р'аст пе бьһ'эсьн, эме жи һе бэри һатьна ви һазьр бьн кө ви быкөжьн».

¹⁶ Ле харзийе Павлос бона ве т'элэке быһист, һат к'этэ эскэрхане Павлоср'а гот. ¹⁷ Павлос жи гази сэрсэдэки кьр у готе: «Эви хорти быбэ щэм сэрh'эзар, дьхwазэ тыштэки wir'а бежэ». ¹⁸ Эви жи хорт бьрэ щэм сэрh'эзар у готе: «Павлосе гьрти гази мьн кьр, һиви кьр кө ви хорти биньмэ щэм тэ, тыштэки вийи готьне тэр'а һэйэ». ¹⁹ Сэрh'эзар дэсте ви гьрт, бьрэ алики у пьрси: «Тө чь дьхwази э'лами мьн ки?» ²⁰ Эви гот: «Щьһуйа қьрар кьрийэ кө һиви жь тэ быкьн, wэки сьбе Павлос быби щьвина гьрэгьра, йанчийэ дьхwазьн дэрһэқа wiда һэр тышти һе р'аст бьзаньбьн. ²¹ Ле ван баwэр нэкэ, чьмки жь ван чьл мэрийа зедэтьр хwэ вэшартьнэ, һивийа ви нэ. Wана сонд хварийэ, кө нэ бьхвьн, нэ жи вэхвьн һ'эта ви нэкөжьн. Wана ньһа к'аре хwэ кьрийэ, һивийа қьрара

тэ нэ». ²² Уи чахи сэрh'эзар хорт вэр'екьр у т'эми да ви: «Кэсир'а нэбежэ, кӧ тэ эв йэк мьнр'а готийэ».

Павлос дышиньнэ Қэйсэрийе щэм Фэликсе вэли

²³ Сэрh'эзар гази дӧ сэрсэда кьр у гот: «Дӧсьд эскэри һазьр кьн, һ'эфте сийари, дӧсьд жи р'ьмдар, вэки шэв сьh'эта нәһа һ'эта Қэйсэрийе һэр'ьн. ²⁴ Ӧса жи чэнд һэспа һазьр кьн, вэки Павлос ле сийар кьн, кӧ бе қэдэ бе бәла бьбьнэ щэм Фэликсе вэли». ²⁵ Нә'мэк жи бь ве фькьре ньвиси:

²⁶ «Жь Клаудйо Лусйо,

Сьлав Фэликсе вэлийе хвэйиқэдьр'а!

²⁷ Эва мэрьва жь щьһуя һатьбу гьртъне, we бь дәсте ван бьһата кӧштъне, эз пе һ'эсийам кӧ р'омайи йэ, бь эскэрава гьһиштъме у мьн эв хьлаз кьр. ²⁸ Мьн хвэст кӧ бьзаньбьм к'а бона чь шыкийате ви дькьн, мьн эв бьрэ бэр щьвина гьрэгьред ван ²⁹ у к'ьфш кьр, кӧ шыкийате ван сэр пьрсед қануна ван э, ле бона кӧштъне йан гьртъне хьрабийа ви т'ӧнэйэ. ³⁰ Гава щаб гьһиштэ мьн, кӧ щьһуя бона ви мэрьви т'элэкэк һазьр кьрийэ, мьн дәстхвэда эв шандэ щэм тэ у э'мьри ль шыкийаткьра кьр, кӧ чи вани мьқабьли ви һэбэ, ль бэр тэ бежьн*».

³¹ Эскэра жи анэгори ви э'мьре кӧ стандьн, Павлос шэв һьлдан бьрьнэ Энтипэтрисе. ³² Р'ожа дьне йед сийари Павлоср'а данин кӧ т'эви ви һэр'ьн, ле йед пэяа хвэха вэгэр'ийанэ эскэрхане. ³³ Эвед сийари гьһиштънэ Қэйсэрийе, нә'мэ данэ вэли, Павлос жи данэ дәсте ви. ³⁴ Эви эв нә'мэ хвэнд, пьрси жь к'ижан қэзайе йэ, кӧ пе

---

* 23:30 Нав дәстньвисаред һьнэкада эв жи һэйэ: «Сахийа тэ дьхвазьм».

h'эсийа жь Киликийае йә, ³⁵ гот: «Эзе һынге гөһдарийа тә бькьм, к'энге шыкийаткьред тә бен». У ә'мьр кьр, кә эв қәсыра һеродәсда бе хвәйкьрыне.

Щьһу шыкийате Павлос дькьн

24 ¹ Пенщ р'ожа шунда һананийа сәрәкк'аһин т'эви һьнәкә жь р'успийа у Тәртулоие занәбеж^ф бәржер бу һатә Қәйсәрийе. Вана бона Павлос гьли-газыне хвә вәлир'а кьрын. ²⁻³ Гава гази Павлос кьрын, Тәртуло дәст бь шыкийата кьр у гот: «Әм т'ьме у һәр дәра ван кьрынед тә дышекьриньн, Фәликсе хвәйиқәдър, кә сайа сәре тә эви мьләте мә гәләк ә'дълайи дитийә у гәләки пешда чуйә. ⁴ Ле вәки гәләки сәре тә нәешиньм, һиви дькьм жь к'әрәма хвә кьн гөһдарийа мә бькә. ⁵ Мә эв мәрва дит, чава мина бәлаке к'әтийә нава һ'әму щьһуйед сәр дьне т'эвиһәв дькә у р'ебәре к'омәла ньсрәтийа^ф йә. ⁶ Эви кьр кә п'арьстгәһе жи бьһ'әр'ьминә, ле мә эв гьрт.* ⁸ һәгәр тә жь ви бьпьрси, те хвәха бькарьби жь ви һәр тышти бьзаньби к'а бона чь әм шыкийате ви дькьн». ⁹ Щьһуйа жи готьна ви ә'сәйи кьрын, готьн: «Бәле, әв йәк өса йә».

Павлос щаба хвә ль бәр Фәликсе вәли дьдә

¹⁰ Гава вәли пе сәрийа кьр кә эв хәбәр дә, Павлос ле вәгәр'анд у готе: «Әз заньм кә гәләк сал ьн тә һ'акьме ви мьләти йи, эзе жи бь р'әзәдъли бона хвә щаба хвә бьдьм. ¹¹ Чава кә тә дькари бьзаньби, әва донздәһ р'ож т'өнә, кә эз бона һ'әбандьне һәвраз чубумә Оршәлиме. ¹² Әвана эз

---

* 24:6 Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «Мә дьхвәст кә әм диwana ви анәгори қануна хвә бькьн, ⁷ ле Лусйоие сәрһ'әзар сәр мәда гьрт, бь зоре жь дәсте мә станд ⁸ у ә'мьр кьр, кә шыкийаткьре ви бенә щәм тә».

нэдитьмэ кӧ п'арьстгәһеда т'эви йәки тек'эвмэ дэ'we, йан жи к'ьништада өса жи щики дьн бажерда э'лаләте дора хwэ т'оп кьм. ¹³ У нэ жи ньһа дькарьн готьнед хwэ избат кьн, кӧ бона чь шыкийате мьн дькьн. ¹⁴ Ле эзе ашкәрэ тәр'а бежьм, wәки ль гора we Р'ийа кӧ эвана жер'а к'омәла шьһ'ьти^ф дьбежьн, эз һәма өса Хwәдейе кал-бавед хwэ дьһ'эбиньм. У чь кӧ Qанун у ньвисаред п'ехәмбәрада жи ньвисар ә, баwәр дькьм. ¹⁵ Эз Хwәдеда жи гӧман ьм, чава кӧ әw жи we гӧмане нэ, кӧ һ'әму һәq у нәһәqе жь мьрьне р'абьн. ¹⁶ Бона ве йәке чьqас жь мьн те, эз дыщ'диньм һ'әму wәхти бь исафа р'ьһ'әт ль бәр Хwәде у мәрьва бьм.

¹⁷ Аwa пәй гәләк салар'а эз вәгәр'ийам һатьмә Оршәлиме, кӧ к'омәке бьдьмә мьләте хwэ у һ'әдийа бьдьм. ¹⁸ һьнге wi шьхӧлида эз п'арьстгәһеда паqьжбуйи дитьм ль гора әдәте мә. Эз нэ т'эви ә'лаләте бум, нэ жи шәр'уда. ¹⁹ Ле жь ван чәнд щьһуйед qәза Асийәе ль wьр бун. һәгәр һьндава мьнда тыштәки wани готьне һәбуя, әw гәрәке бьһатана бәр тә бьсәкьнийана шыкийате мьн бькьрана. ²⁰ Йан жи бьра эвана бежьн, гава эз бәр щьвина гьрәгьра сәкьни бум, чь хьраби сәр мьн дитьн, ²¹ пештьри ве йәке, кӧ мьн бь дәнге бьльнд нава wанда готийә: «Бона баwәрийа р'абуна мьрийа һун иро диwана мьн дькьн».

²² Фәликсва әw Р'е кӧ р'ьнд ә'йан бу, һьнге әви шьхӧле ван пашда авит у гот: «К'әнге Лусйойе сәрһ'әзар бәржер бе, эзе һьнге бона шьхӧле wә qьрара хwэ бьдьм». ²³ Әви ә'мьри сәрсәд кьр, кӧ Павлос п'ьр'и-һьндьки аза хwәй кьн у изьна һәвал-һогьред wi жи бьдьн, йе кӧ we к'омәқдарийа wi бькьн.

Павлос гърти дьминэ

²⁴ Чэнд р'ожа шунда Фэликс т'эви Дьрусилла к'олфэта хвэйэ щьһу һат, гази Павлос кър у бона we бавэрийа сэр Мэсн Иса жь wi бьһист. ²⁵ Павлос he бона р'астийе, хвэгъртыне у диwana Хвэдейэ кӧ we бе хэбэр дьда, Фэликс saw к'ьшанд у гот: «Тӧ ньһа һэр'э. Гава вэхте мьн һэбэ, эзе гази тэ кьм». ²⁶ Ӗса жи эw we гӧмане бу, кӧ жь Павлос п'эрэ бьстанда, бона we йэке жи гэлэк щара гази wi дькър у т'эви wi хэбэр дьда.

²⁷ Гава дӧ сал дэрбаз бун, дэwса Фэликс Поркийо Фесто бу wэли. Фэликс жи кӧ дьхвэст қәнщи щьһуйар'а бькьра, Павлос гърти һьшт.

Павлос дэ'wa диwana Қэйсэр дькэ

25 ¹ Пэй се р'ожар'а, гава Фесто дэрбази сэр қӧльха хвэ бу, эw жь Қэйсэрийе һэвраз чу Оршэлиме. ² Сэрэкед к'аһина у гьрэгьред щьһуйа бона Павлос щькийате хвэ ль wi кьрын ³ у һиви кьрын кӧ бькэ қәнщи wi бинэ Оршэлиме, чьмки wана т'элэк чекьрьбу кӧ р'ева wi бькӧжьн. ⁴ Ле Фесто ль wан вэгэр'анд у гот: «Павлос we ль Қэйсэрийе гърти бьминэ у эзе хвэха жи зутьре һэр'эмэ wьр. ⁵ Жь сэрwеред нава wэда жи к'и дькарэ бьра т'эви мьн бе у һэгэр нэһэрикэ wi мэрьви жи һэбэ, бьра гӧнэк'арийа wi бежэ».

⁶ Wьр нэһэ-дэһэ р'ожа нав wанда ма, паше бэржер чу Қэйсэрийе, р'ожа дьн ль һэрэма диwane р'уньшт, э'мьр кър кӧ Павлос биньн. ⁷ Гава Павлос һат, щьһуйед кӧ жь Оршэлиме бэржер һатьбун дора wi гьртьн у гэлэк бӧхданед гьран ль wi дькьрын, ле нькарьбун избат кьрна. ⁸ Павлос щаба хвэ дьда у дьгот: «Мьн һьндава

Қануна щьһуйа йан п'арьстгәһе йан жи Қәйсәрда т'ө нәһәқи нәкьрийә».

⁹ Фесто жи хвәст кә щьһуйар'а қәнщийе бькә, ль Павлос вәгәр'анд у гот: «Тө дьхвази һәвраз һәр'и Оршәлиме, кә бона ван тышта диwana тә бәр мьн вьр бе кьрьне?» ¹⁰ Павлос гот: «Әз ль бәр диwana Қәйсәр сәкьни мә, ль к'ө жи диwana мьн гәрәке бьбә. Мьн хьрабик ль щьһуйа нәкьрийә, чава тө хвәха жи қәнщ зани. ¹¹ Ава һәгәр әз нәһәқ ьм у мьн тыштәки өса кьрийә кә гәрәке бемә кәштьне, әз жь мьрьне вәнак'ьшьм, ле һәгәр нәһәқийа мьн ве йәкеда т'өнә, чава кә әwana шәр'а давежьнә мьн, кәс нькарә мьн бьдә дәсте ван. Әз дә'ва диwana Қәйсәр дькьм». ¹² һьнге Фесто т'әви ширәтк'ара хәбәр да, паше ль ви вәгәр'анд у готе: «Тө дә'ва Қәйсәр дьки, гәрәке тө һәр'и щәм Қәйсәр».

Павлос ль бәр Әгрипа^Ф у хушка ви Бәрньке

¹³ Чәнд р'ож дәрбаз бун, Әгрипа п'адша у Бәрньке һатьнә Қәйсәрийе, кә Фесто бьмбарәк кьн. ¹⁴ Гава гәләк р'ож ль вьр дәрбаз кьрьн, Фесто бона Павлос ә'лами п'адше кьр у гот: «Вьр мәрвьәк һәйә кә жь һена Фәликсда әв гьрти майә. ¹⁵ Гава әз чумә Оршәлиме, сәрәкед к'аһина у р'успийед щьһуйа щькийате ви бәр мьн кьрьн у һиви кьрьн кә әз диwana ви бькьм. ¹⁶ Мьн ль ван вәгәр'анд у гот, вәки нә ә'дәте р'омайийа йә кә мәрвьәки бехәда бьдьнә дәр, һ'әта мәщале нәдьнә йе гөнәк'ар, кә ль бәр щькийаткьред хвә бьсәкьнә у р'у бь р'у бәр ван шаба хвә бьдә. ¹⁷ Гава әwana һатьнә вьра, мьн дәрәнги нәехьст, р'ожа дьне әз ль һәрәма диwane р'уньштьм у мьн ә'мьр кьр, кә ви мәрви биньн. ¹⁸ Гава йед кә әв гөнәк'ар дькьрьн р'абун кә хәбәр дьн, мьн бона чь хьрабийед кә

шык дьбьрэ ви, т'ө кэси бона ван йэка тыштэк нэгот. ¹⁹ Ле дэ'wa ван т'эви ви бона пьрса һ'эбандьна ван бу у сэр Исаки мьри, кө Павлос дьбежэ эw сах э. ²⁰ Ђнгге мьн ньзаньбу кө чава эв пьрсана э'сэйи бькьрана, мьн жь ви пьрси: «Тө дьхwaзи һэр'и Оршэлиме, кө бона ван тышта бэр диwane бьсэкьни?» ²¹ Ле чахе Павлос хwэст кө шыхөле ви һэр'э бэр Qэйсэр у бе леньһер'андьне, мьн э'мьр кьр кө эw гьрти бьминэ, һ'эта кө эз ви бышиньмэ щэм Qэйсэр». ²² Эгрипа Фестор'а гот: «Мьн жи дьхwэст хэбэрдана ви мэрви бьбьһиста». Эви жи гот: «Те сьбе ви бьбьһейи».

²³ Р'ожа дьне Эгрипа у Бэрньке бь р'эwша мэзын т'эви сэрһ'эзар у гьрэгьред бажер һатьнэ к'оч'ьксэре, Фесто э'мьр кьр у Павлос анин. ²⁴ Фесто гот: «Эгрипа п'адша у һ'эмуйед һазьр! һун ви дьбиньн, т'эмамия щьм'эта щьһуйа һьн Оршэлимеда, һьн жи вьра шыкийате ви бэр мьн дькьрьн у дькьрьнэ қир'ин дьготьн: «Эw гэрэке сах нэминэ!» ²⁵ Ле мьн к'ьфш кьр кө эви тыштэки өса нэкьрийэ кө бе көштьне у хwэха жи дэ'wa диwana Qэйсэр дькэ, мьн қьрар кьр кө ви бышиньм. ²⁶ Ле бона ви тыштэки э'сэйи т'өнэ хwэйе хwэр'а бьньвисьм, бона ве йэке мьн эв ани бэр wэ, илаһи^ф бэр тэ Эгрипа п'адша, wэки эв йэк диса бе леньһер'андьне, һьнге тыштэки мьни ньвисаре we һэбэ. ²⁷ Чьмки тыштэки бе ақьли йэ, һэгэр эз гьртики бышиньм у бона сущэ ви тыштэки нэньвисьм».

Щабдарийа Павлос ль бэр Эгрипа

26 ¹ Ђнгге Эгрипа Павлоср'а гот: «Изына тэ һэйэ кө тө бона хwэ хэбэр ди». We дэме Павлос дэсте хwэ бьльнд кьр, щаба хwэ да. ² «Эгрипа п'адша, бона һ'эму шыкийатед кө щьһу ль мьн дькьн, эз иро хwэ бэxтэвар

h'эсаб дькым кө бэр тэ сэкьни мэ шаба хвэ дьдъм, ³ илаһи ве пьрседа кө тө һаш жь h'эму э'дэт у пьрсед щьһуйа һэйи. Бона ве йэке эз жь тэ һиви дькым, бь сэбьр гөһдарийа мьн бьки.

⁴ H'эму щьһу заньн кө мьн чава э'мьре хвэ жь зар'отийа хвэда гьрти нава мьлэте хвэ у ль Оршэлимеда дэрбаз кьрийэ. ⁵ Эвана зува мьн нас дькьн, һэгэр бьхвазын, дькарьн шэ'дэтийе бьдын, wэки эз анэгори э'дэте к'омэла дине мэйи һ'ышк жи ферьси бумэ. ⁶ У ньһа жи бона гөмана ви созе кө Хвэде дайэ кал-бавед мэ диwana мьн те кьрьне, ⁷ хут бона ви созе кө һэр донздэһ э'ширед мэ бь дьл у щан, шэв у р'ож Хвэде һ'эбандьнэ, wэки бьгьһижьнэ эве йэке. Бэле бона ве гөмане йэ, кө щьһу шькийате мьн дькьн, п'адшайи хвэш бэ. ⁸ һун чьма нькарьн бавэр бькьн, кө Хвэде we мьрийа жь мьрьне р'акэ?

⁹ Мьн хвэха жи кьрьбу дэйне стуйе хвэ, кө мьрабьли наве Исайе Ньсрэте гэлэк тышт бькьра ¹⁰ у мьн Оршэлимеда кьр жи. Мьн жь сэрэкед к'аһина һ'өкөм станд у гэлэкед жь щьмэ'та Хвэде давитьнэ кэле у гава дьһатьнэ көштьне, мьн жи дэнге хвэ дьда. ¹¹ H'эму к'ьништада гэлэк щара мьн эw дьданэ щэзайе у зор дьда ван, кө we бавэрийа хвэ инк'ар кьн. Мьн к'ина ван гьртьбу, һ'эта бажаред хэрибда жи эw дьзерандьн.

¹² Ава эз шарэке бь һ'өкөм у э'мьре сэрэкед к'аһина дьчумэ Шапе. ¹³ Р'ож нивро бу, п'адшайи хвэш бэ, р'ева мьн дит жь э'змен р'онайикэ жь р'онайийа тэ'ве зортьр дора мьн у йед т'эви мьн дьһатьн шэwq да. ¹⁴ Эм һ'эму к'этьнэ э'рде, мьн дэнгэк бьһист кө бь зьмане ибрани мьнр'а дьгот: «Шавул! Шавул! Тө чьма мьн дьзерини?»

Тө бь к'олме нькари һәр'и дьреше». ¹⁵ Мьн гот: «Тө к'и йи, Хөдан?» Хөдан гот: «Эз әw Иса мә, йе кө тө дьзерини. ¹⁶ Ньһа р'абә сәр ньгед хwә, әз бона we йәке тәва хөйа бум, кө тә бькмә бәрдәстийе хwә у шә'де wi тыште кө тә дит у ван тыштед кө әзе паше бәр тә вәкм. ¹⁷ Әзе тә жь дәсте щьмә'та Исраеле у нәщһуйа хьлаз кьм. Ва әз тә дьшиньмә нава ван, ¹⁸ wәки ч'әвед ван вәки, жь тә'ристанийе бәрбь р'онайе у жь һ'өкөме Мирещьн бәрбь Хwәде вәгәр'ини, wәки бь сайа we бawәрийа сәр мьн, гөнөд ван бенә бахшандьне у т'әви п'ара щьмә'та мьн бьн».

¹⁹ Аwа Әгрипа п'адша, әз мьqабьли we дитьна ль бәрч'әвайә жь ә'змен нәсәкьним. ²⁰ Ле мьн пешийе йед Шаме, Оршәлиме у т'әмамийа т'опрахед Щьһустанер'а даннасин кьр, өса жи нәщһуйар'а, кө т'обә кьн бәрбь Хwәде вәгәр'ьн у кьред қәнц бькьн, wәки бе к'ьфше әw жь гөнәкьрьне вәгәр'ийанә. ²¹ Бона we йәке щьһуйа әз п'арьстгәһеда гьртьм, хwәстьн мьн бькөжьн. ²² Ле мьн жь Хwәде к'омәк станд у һ'әта иро әз мамә, шә'дәтийе дьдьмә бьч'ук у мәзьна. Тыштәки зедә жи жь ван тыштед кө п'ехәмбәра у Муса готьбун we бьбьн, мьн нәготийә: ²³ Гәрәке Мәсиһ щәфа бьк'ьшанда, бьбуяа ньхөрийе мьрийед р'абуйи у р'онайа хьлазбуне мьләтед щьһу у нәщһуйар'а даннасин кьра».

²⁴ Гава Паулос аһа щаба хwә да, Фесто бь дәнге бьльнд гот: «Тө хwә өнда дьки, Паулос! П'ьр'хwәндьна тә тә өнда дькә». ²⁵ Паулос готе: «Әз хwә өнда накьм Фестойе хwәйиқәдър, ле хәбәрәд р'аст у че дьбежьм. ²⁶ П'адша һаш

---

* 26:14 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Тө чьфта нькари бавежи шьва сәртуж».

жъ ван тышта һэйэ, лэма жи эз аза хэбэр дьдъм у бавэр накъм кӧ тыштэк жъ ви вэшарти мабэ, чъмки эв йэка қӧлч'экида нэбуйэ. ²⁷ Эгрипа п'адша, тӧ п'ехэмбэра бавэр дьки? Занъм кӧ тӧ бавэр дьки». ²⁸ Эгрипа Павлоср'а гот: «Тэ т'ьре тӧ ӧса зу дькари мьн бьки мэсиһи^Ф?»* ²⁹ Павлос гот: «Эз һиви жъ Хвэде дькъм, зу-дэрэнг нэ кӧ т'эне тӧ, ле һ'эмуйед кӧ иро гӧһдарийа мьн дькън, ӧса бьн чава эз ьм, пештьри ван қайда».

³⁰ һынге п'адша р'абу п'ийа, вэли, Бэрньке у һ'эмуйед т'эви ви р'унышти жи пер'а. ³¹ Эв дэрк'этынэ дэрва, һэвр'а хэбэр дан у готын: «Эва мэрьва тыштэки ӧса накэ кӧ бе кӧштъне йан гьртъне». ³² Ле Эгрипа Фестор'а гот: «Мэ дькарьбу эва мэрьва бэр'да, һэгэр эви дэ'ва диwana Қэйсэр нэкьра».

Р'евитийа Павлосэ пашьн һ'эта Р'оме (27:1-28:16)

Павлос бь гэмийе дьбьнэ бажаре Р'оме

27 ¹ Гава қьрар кьрын кӧ эм бь гэмийе һэр'ьнэ Италийае, Павлос у чэнд гьртигед дьн данэ дэсте сэрсэдэки жъ р'эфа эскеред Қэйсэр, наве ви Йулийо. ² Эм к'этынэ гэмикэ жъ Эдрэмите, кӧ we гамиваргәһед қэза Асийаева бьчуйа у р'ек'этын. Эристархойе мэкэдони жи жъ Т'есалонике мэр'а бу. ³ Р'ожа дьне эм Сайдаие пәйа бун, Йулийо қәнци Павлоср'а кьр, изьн да кӧ һэр'э щэм достед хвэ, вәки бона ви хэм бькън. ⁴ Жь вьр р'ек'этын, дэст байе пешийа мэ, эм тәлдэ Қӧбрьсер'а дэрбаз бун. ⁵ Гава эм нава бә'ра пешбәри Киликийае у Памфилийаева

* 26:28 Аһа жи те фә'мкьрьне: «һындьк ма кӧ тӧ мьн жи бьки мэсиһи».

дэрбаз бун, гъништънэ Ликйайе, бажаре Мирайе. ⁶ Вър сәрсәд гәмикә Скәндәрйайе дит кө дъчу Италийае, әм кърнә we гәмийе. ⁷ неди-неди гәләк р'ожада әм бь зорәке незики Кънидйайе бун. Бе кө р'е нәдъда мә, әм бьнат'ара Къретайе бәр Салмонер'а дәрбаз бун. ⁸ Әм бь зорәке вьрр'а дәрбаз бун гъништънэ щики, кө жер'а дьготън Гәмиваргәһед^ф Бәдәw, кө незики бажаре Ласәйайе бу.

⁹ Гәләк wәхт кө ль вьр дәрбаз бу, р'евитийа гәмийе жи бь қәзийава гьредаи бу, Р'ожа Р'ожийа^ф жи иди дәрбаз бьбу. Павлос ширәт ль ван кър у гот: ¹⁰ «Гәли мәрва! Әз дьбиньм кө әв р'евитийа бь гәмийе гәләк зийане у щәфава гьредаи йә, нә кө т'әне бона бар у гәмийе, ле бона ә'мьре мә жи». ¹¹ Ле сәрсәд he гөр'а гәмиван^ф у хwәйе we дькър, нә кө хәбәред Павлос. ¹² Әw гәмиваргәһ бона дәрбазкърна зьвьстане нә қәнщ бу, ләма жи гәләка жь ван қьрара хwә да кө жь вьр һәр'н, бәлки бькарьбьн бьгънижънә бажаре Финиксе у ль вьр зьвьстане дәрбаз кьн. Әва бажара гәмиваргәһекә гьрава Къретайе йә, кө ль башур-р'оавайе у бакөр^ф-р'оавайе дьньһер'ә.

Фьртон^ф бә'ре

¹³ Гава байе башурейи нәрм һат, вана т'ьре иди гъништънә мәрәме хwә, ләнгәрә к'ьшандьн р'ек'әтън у хwә ль һешийа^ф Къретайе гьрти чун. ¹⁴ Ле хеләке шунда фьртонәк^ф қайим ль мә р'абу, кө жер'а дьготън

---

* 27:9 Бь готънәкә дьн: «Р'ожийа Р'ожа^ф Қөрбана Бәрделие». Р'ожа ве щәжъне һәр сал һәв нагьрә, щарна дьк'әвә мәһа нәһа, щарна жи йа дәһа. һәгәр әв сәрһати сала 59-да қәwьмибә чава һьнәк занә бawәр дькьн, һьнге әв қәwьмандьн дьк'әвә 5-е мәһа дәһа һ'әсабе ньһа.

Еврикълон*. ¹⁵ Фъртоне ль гэмийе хьст у гэми нькарьбу мьқабыли we бьчуйа, дэст же к'шанди эм жь бе һатьнэ ажотьне. ¹⁶ Мэ хwэ гьравэкэ бьч'ук гьрт, наве we Каwда, ль wьр бь зорэке қайьк гьрт ¹⁷ к'шандэ жор у бь wэрьса гэми бьнива шьдандьн. Эwана тьрсийан кө нэбэ гэми лила^ф Суртьседа р'уне, бап'еш^ф анинэ хwаре у аһа жь бе дьһатьнэ ажотьне. ¹⁸ Жь дэст қайимийа фьртоне, баре гэмийе р'ожа дьн р'етьнэ бэ'ре. ¹⁹ Р'ожа сьсийа wана бь дэсте хwэ һащәтед гэмийе авитьнэ бэ'ре. ²⁰ Эw чэнд р'ож бун тэ'в у стәйрк нэдьһатьнэ хойане, фьртонэ жи нэдьсәкьни. һайнәсәр бона хьлазбуне гөмана мә һ'эму һатэ бьр'ине.

²¹ Эw чэнд р'ож бун жи бьр'чи мабун, Паwлос нава wанда сәкьни у гот: «Гэрэке wэ гөр'а мьн бькьра э'вдно, жь Кьретае дэрнәк'этана, һынге wәйе эв зийан у щәфа нәк'шанда. ²² Ньһа жи эз һиви дькьм, кө һун дьл бьдьнэ бэр хwэ, чьмки пештьри гэмийе зийане ль мә т'ө кәси нэбэ. ²³ Чьмки һәма ве шәва дэрбазбуйи мьлйак'этәки^ф wi Хwәдейе кө эз п'ара wi мә у wi дьһ'эбиньм, мьнва хойа бу ²⁴ у гот: «Нәтьрсә, Паwлос! Гэрэке тә ль бэр Қәйсәр бьсәкьни. Хwәде һ'эмуйед т'эви тә гэмийеда данә хатьре тә». ²⁵ Ньһа дьл бьдьнэ бэр хwэ э'вдно, чьмки эз Хwәде баwәр дькьм, кө чава мьнр'а һатэ готьне, we өса жи бьбә. ²⁶ Ле т'әне әме бенә ажотьне у бәжа гьравэке хьн».

²⁷ Шәва чардәһа бу кө эм бә'ра Адрийатикеда жь бе дьһатьнэ ажотьне. Ниве шәве гэмивана к'фш кьр, кө дьгьһиштьнэ бәжәке^ф, ²⁸ к'урпив авитьне, дитьн кө қаси

---

* 27:14 «Еврикълон» бь зьмане йунани аһа те фәмкьрьне: «Байе кө жь бакөр-р'оһьлате те».

чъл метъри бу, һьнәки жи пешда чун, диса авитьне дитън кӧ қаси си метъри бу. ²⁹ Һьнге эм търсийан кӧ нәбә эм щики кәвьри хън, пашийа гәмийева чар ләнгәрә авитьн у бь дӧа ч'әвнъһер'ийа сьбәһе бун. ³⁰ Ле гәмивана хвәст кӧ жь гәмийе бър'әвън, қәйьк жь гәмийе пәйа кърън, бь we мәнйие йанчийә дьхвазьн пешийа гәмийева жи ләнгәра бавежън, ³¹ Павлос сәрсәд у әскәрар'а гот: «Һәгәр әвана гәмийеда нәминън, һун нькарън хьлаз бьн». ³² Һьнге әскәра капед қәйьке қәтандьн, бәр'дан кӧ weда һәр'ә.

³³ Қәрәбәрбанга сьбәһе Павлос һиви жь ван һ'әмуйа кър кӧ нен бьхвън у гот: «Әва чардәһ р'ож ә кӧ һун ч'әвнъһер'и бър'чи манә у wә т'ӧ тышт нәхварийә. ³⁴ Аwa әз һиви жь wә дькьм, нане хwә бьхвън, кӧ әв жи бона хьлазбуна wә йә, т'еләки п'ор'е сәре wәйе ӧнда нәбә». ³⁵ У гава әв йәк гот, нан һьлда ль бәр һ'әмуйа шькърйиа хwә Хwәде ани, кәркър у дәстпекър хвар. ³⁶ Wi чахи бин һатә бәр һ'әмуйа, ван жи нан хвар. ³⁷ Әм гәмийеда дӧсьд һ'әфте шәш мәри бун. ³⁸ Гава нан хварън, т'ер бун, гәнъм р'етьнә бәр'е гәми сьвьк кърън.

Қәзийа гәмийе

³⁹ Сьбәһ кӧ зәлал бу, ә'рд нас нәдькърън, ле дәлавәкә бәр'е р'ач'әв кърън, кӧ һешийа we һәбу у дьхwәстън бәлки бькаръбън бьне гәмийе wьр ә'рде хън. ⁴⁰ Ләнгәрә жь бьни қәтандьн, бәр'еда һьштън, һьнге жи wәрьсед фьтьлокед^ф зьвьр'андьне кӧ дьгьртън сьст кърън у бап'еша пеш данә бе, хwә ль we һешийа бәр'е гьртън. ⁴¹ Ле ль гьрәки бьне әве хьстън, лиледа р'уньшт, позе гәмийе теда ма у иди нәһ'әжийа, пышта we жи жь дәст қайимийа пела һурдәхwәши дьбу. ⁴² Һьнге әскәр қьрар кърън кӧ гьртийа бькӧжън, wәки собәк'арийе нәдън нәр'әвън. ⁴³ Ле сәрсәд

кө дьхвэст Павлос хьлаз кьра, нэһышт кө эв шешьра хвэ биньнэ сери. һынге э'мьр кьр кө йед собэк'арийе заньн, пешийе хвэ бавешьнэ аве дэренэ бэже, ⁴⁴ ле йед майин, һьнэк сэр т'эхта, һьнэк жи сэр п'арч'ед гэмийе дэрен. У бь ви авайи аһа һ'эму хьлаз бун, дэрк'этьнэ бэже.

Гьрава Малтайеда

28 ¹ Гава эм хьлаз бун, һынге эм пе һ'эсийан, кө наве we гьраве Малта йэ. ² Бьнэлийед вьр гэлэк қэдьр-һөрмэт^ф мэр'а кьрын, агьр вехьстьн, жь бэр we сэрмайе у барана кө дэстпекьр эм қэбул кьрын. ³ һынге Павлос бэрмьлэ қьрш бэрэв кьр дани сэр егьр, мэр'эк жь дэст гэрме дэрк'эт, дэв авитэ дэсте ви гьрт. ⁴ Бьнэлийа гава р'э'вьре дэсте вива дардабуйи дит, һэвр'а готьн: «Эва р'асти меркөж э, жь бэ'ре хьлаз бу, ле хөдане һэқийе нэһышт кө эв бьжи». ⁵ Ле Павлос р'э'вьре дэсте хвэва давшандэ нава егьр у зийан ль ви нэбу. ⁶ Эвана жи һивийа we йэке бун кө we бьвэрьмэ йан ньшкева бьк'эвэ бьмьрэ, гава гэлэки һивийе ман у дитьн кө т'ө тышт ль ви нэһат, фькьре хвэ гөһастьн у готьн: «Эва хвэдек э».

⁷ Ль ви щийе дор-бэред ван бэргед сэрвепе we гьраве һэбун, кө наве ви Поплийо бу. Эви һөрмэт мэр'а кьр, се р'ожа эм щэм хвэ хвэй кьрын. ⁸ Баве Поплийо т'айеда бь зькешийе нэхвэш п'алдайи бу. Павлос чу щэм ви, дөа кьр, дэстед хвэ данинэ сэр ви у эв қэнщ кьр. ⁹ Гава эв йэка қэвьми, нэхвэшед майинэ we гьраведа жи дьһатьн қэнщ дьбун. ¹⁰ Вана гэлэк қэдьр-һөрмэт мэр'а кьрын у гава эм р'ек'этьн, эв тыштед кө бона р'е we кери мэ бьһатана мэр'а дагьртьн.

Жь Малтайе һ'эта Р'оме

¹¹ Се мәһа шунда эм бь гәмийа Скәндәрйайе р'ек'әтһн, кӧ we жи звььстан ль we гьраведа дәрбаз кьрбу, шькьле һәр дӧ хӧданед һәвал-щевии* жи сәр бу. ¹² Эм гһиштһнә Сирәкусе, се р'ожа ьр ман. ¹³ Жь ьр жи эм чун гһиштһнә Р'егийоме. Р'ожәке шунда байе башуре һат, эм дӧ р'ожада гһиштһнә Потийоле. ¹⁴ ьр мә хушк-бьра дитһн у һиви жь мә кьрһн, кӧ эм һ'әфтике ьр бьминһн. У бь ви авайи эм гһиштһнә Р'оме. ¹⁵ Хушк-бьрайед ьр жи бона мә бһистһбун, пешийа мәда һатһн һ'эта Мәйдана Әпийу у Се Меванхана. Павлос кӧ әв дитһн, шькьри да Хвәде у дьле ви шьдийа.

Павлос Р'омеда Мьзгинийе дьдә

¹⁶ Гава эм гһиштһнә Р'оме,* изьн данә Павлос кӧ т'әне т'әви ви әскәре кӧ нобәдарийе ви дькә бьминә. ¹⁷ Се р'ожа шунда Павлос гази гьрәгьред щьһуйа кьр, гава әв һатһн, ванр'а гот: «Гәли бьра! Мьн тыштәки мьрабьли щьмә'те йан кал у бава нәкьрийә, ле Оршәлимеда әз гьртһм дамә дәсте р'омайийа. ¹⁸ Гава әз анимә бәр диwane, хвәстһн мьн бәр'дһн, чьмки сәр мьн бона кӧштһне т'ӧ хьраби нәдитһн. ¹⁹ Ле гава щьһуйа мьрабьли

---

* 28:11 Ӧса те фә'мкьрһне кӧ шькьле «хӧданед һәвал-щевии» сәр позе гәмийе дарда к'олайи бун, йан жи «хӧданед һәвал-щевии» наве гәмийе бу. «Хӧданед һәвал-щевии» әв хвәха хвәдейед йунанайә һәвал-щевии бун, кӧр'ед Зәвс, наве йәки Кастор, наве йе дьн жи Полукс бу. Гәмивана әв дьһ'әбандьн, бь йунани жи ванр'а дьготһн: «Дийоскуро».

* 28:16 Нав дәстһнвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «Сәрсәд гьрти спартһнә сәрәскәр».

we йәке хэбэр дан, мын иди беч'арийа хwэ дэ'wa Qэйсэр кър, ле нэ бона we йәке, кö шыкийате мълэте хwэ бькьра.
²⁰ Лэма жи мын ниви кър, кö wэ бьбиньм у т'эви wэ хэбэр дьм. Бэле эз бона гöмана Исраеле ван қәйд-зынщирада мэ». ²¹ Wана жи wir'a гот: «Mэ бона тэ жь Щьһустане нэ нэ'мэ стандийэ, нэ жи жь бьрайед мэ кэс һатийэ бона хьрабийа тэ гьли кьрийэ йан хэбэр дайэ. ²² Ле эм дьхwазьн жь тэ бьбьһен, к'а бир у бawэрийа тэ чь йэ, чьмки бона we к'омэле мэва иди э'йан э кö һ'эму щийа мьрабьли we хэбэр дьдьн».

²³ Аwa р'ожэк к'ьфшкьрьн у we р'ожеда гэлэк һатьнэ wi щийе кö Паwлос теда дьма. Эwi сыбе һ'эта еваре wанар'а бона П'адшатийа Хwэде шыровэдькър у бь мэ'рифэти даннасин дькър, дэрһәқа Исада жи бь Qануна Муса у ньвисаред п'ехэмбэра эw дьданэ бawэркьрьне. ²⁴ һьнэка хwэ ль готьнед wi гьртьн, һьнэка жи бawэр нэкър. ²⁵ Аwa бэри чуйина wан нава wанда бу дөтирэти гава Паwлос эв йэк гот: «Чаwa р'аст P'öh'e Пироз бь Ишайа п'ехэмбэр т'эви кал-бавед мэ хэбэр да ²⁶ у гот:

«Һэр'э щэм we щьмэ'те у бежэ:

һуне бьбьһен у гöһ бьдьне, ле фэ'м нэкьн,

һуне бьньһер'ьн у дина хwэ бьдьне, ле нэбиньн.

²⁷ Чьмки эва щьмэ'та сэрһ'ьшк э,

бь гöһа гьран дьбьһен

у ч'э'вед хwэ гьртьнэ,

wэки бь ч'э'ва нэбиньн,

бь гöһа нэбьһен

у бь һ'ьш фэ'м нэкьн, вэнэгэр'ьн,

кö эз wан қәнщ кьм»*.

* 28:27 Ишайа 6:9-10.

К'АРЕД ШАНДИЙА 28:28–31

---

²⁸ Аwa б'ра wэва э'ян бэ, wэки х'лазк'рна Хwэде нэщ'хуйар'а hatэ шанд'не у эwe г'ндарийа wi б'к'н».*

³⁰ Паулос т'ам д' сала мала хwэйэ к'рек'рида ма, к'и жи д'hatэ щэм wi, h'эму qэбул д'к'р'н. ³¹ Эwi П'адшатийа Хwэде б' мерк'ими бе пешиг'рт'н даннасин д'к'р у дэр'hэqа Х'дан Иса Мэс'нда hin д'к'р.

---

* 28:28 Нав дэст'нвисаред h'нэкада р'еза 29-а жи hэйэ: «У гава эв йэк гот, щ'ху дэрк'эт'нэ дэрва у qр'ька hэв д'г'рт'н».